

รายงานประจำปี 2547

สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์

มีนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หน้าว่าง

สารบัญ

คำนำ	5
บทนำ	7
ความเป็นมา	9
แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการ	11
อำนาจหน้าที่	12
อัตรากำลัง	12
งบประมาณ	13
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	19
การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	21
การดำเนินการภายใต้คณะกรรมการระดับชาติ	23
1. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	23
2. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ	26
การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ	27
1. แผนงานเพื่อสนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการดินและที่ดิน	27
2. แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ	28
3. แผนฟื้นคืนธรรมชาติ	30
4. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง	31
5. การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	32
6. การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน	35
7. การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	36
8. โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	39
9. แนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่าง	40
10. แนวทางการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรสงคราม	41
11. แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนระดับประเทศ	42
การดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ	42
1. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	42
2. อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ	46
3. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก	48
การพัฒนาไกลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	51
การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ บังคับ	53
1. การปรับปรุงร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	53
2. โครงการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี : เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศ	53
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบลุ่มน้ำ : กรณีการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ เพื่อการอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ซ้ำในพื้นที่เดิม	55
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	57
1. การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	57
2. การพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	58

3. การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม	59
ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการทั่วประเทศที่ต้องจัดทำรายงาน	
4. การปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	61
การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม	62
1. สถานภาพและการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม	62
2. การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในการควบคุม ระวัง หรือบรรเทา ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉิน	62
การวิเคราะห์มาตรการเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	64
1. การศึกษาการใช้มาตรการทางการเงินเพื่อบริหารจัดการน้ำและบำบัดน้ำเสีย	64
การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	65
การติดตามประเมินผล	66
1. การติดตามและประเมินสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม	66
2. การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549	67
3. การติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าของการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	68
ตามประเด็นสั่งการของนายกรัฐมนตรี จากการเดินทางไปตรวจราชการในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ	
4. การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตามนโยบายและ	69
ข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
5. การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล	70
การพัฒนาระบบสารสนเทศ	71
1. การพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	71
2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	72
การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน	72
1. การจัดทำรูปแบบกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบาย	72
แผน มาตรการ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ	
2. การศึกษาการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ	74
และศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	
3. การสนับสนุนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	74
4. โครงการพิทักษ์ และฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิงอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่	74
: โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม	
การบริหารระบบราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	79
การพัฒนาระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่	81
1. การพัฒนาการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547	81
2. การพัฒนาและดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547	86
การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	90
การดำเนินการตามมาตรการการประหยัดพลังงาน	95
เอกสารเผยแพร่	97
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก 1	105
ภาคผนวก 2	106
นามสงเคราะห์	107

ปีงบประมาณ 2547 นับเป็นปีที่ 2 ตามการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสำนักงานที่มีฐานะเทียบเท่ากรม ภายใต้กลุ่มภารกิจอำนวยการ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่หลักในการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ประสานการจัดทำแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นธรรม ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และสร้างความเข้มแข็ง และแรงจูงใจในการป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

การจัดทำรายงานประจำปี 2547 ฉบับนี้ มุ่งหวังที่จะนำเสนอผลการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงานฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ภายใต้การบริหารงานของอดีตนายกรัฐมนตรี ดร.ชวน หลีกภัย ทำให้ผลงานซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินดูส่งไปได้ด้วยดี และเห็นผลเป็นที่ประจักษ์ อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัล เช่น การประหยัดพลังงานสีเขียว เป็นต้น

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ ทั้งในด้านความรู้ และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ทั้งในส่วนการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน้าว่าง

บทนำ

หน้าว่าง

สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมา

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ผ่านมาส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างกว้างขวางและขาดความระมัดระวัง ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ มีผลกระทบโดยตรงต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของคนไทย จึงเป็นเหตุให้มีความตื่นตัว เห็นความสำคัญในการที่จะส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ

พ.ศ. 2515-2518

ในปี พ.ศ. 2515 องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมเรื่องสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ทำให้ประเทศทั่วโลกตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง และตื่นตัวในเรื่องของคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงคุณภาพชีวิตมากขึ้น รวมทั้ง ได้มีการจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมของแต่ละประเทศ

ก่อนปี พ.ศ. 2518 สภาพแวดล้อมของประเทศไทยเสื่อมโทรมลงเนื่องจากปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหามลพิษต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน่าเสียของแม่น้ำแม่กลอง ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างรุนแรง

รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้น คือ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ เพื่อดูแลรักษาและกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมโดยในระยะแรกสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอยู่ภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ. 2521-2522

มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ 2 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2521 และ 2522

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ย้ายมาสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

พ.ศ. 2535

รัฐบาลได้ปรับปรุงกฎหมายสิ่งแวดล้อมโดยตราเป็นพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อขยายขอบเขตงานด้านสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวางขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และประสานงานกับต่างประเทศ

มีหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นใหม่ 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่แทนสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้สามารถผลักดันนโยบายและมาตรการที่กำหนดไว้ให้มีผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น รวมทั้ง ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมไปสู่ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มีการปรับเปลี่ยนชื่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เป็นกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน

รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ จึงมีการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีเจ้าภาพโดยตรงดูแลงานด้านนี้ ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 48 เป็นผลให้โอนอำนาจหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มาเป็นสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 (เล่ม 2) ตอนที่ 103 ก ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2545

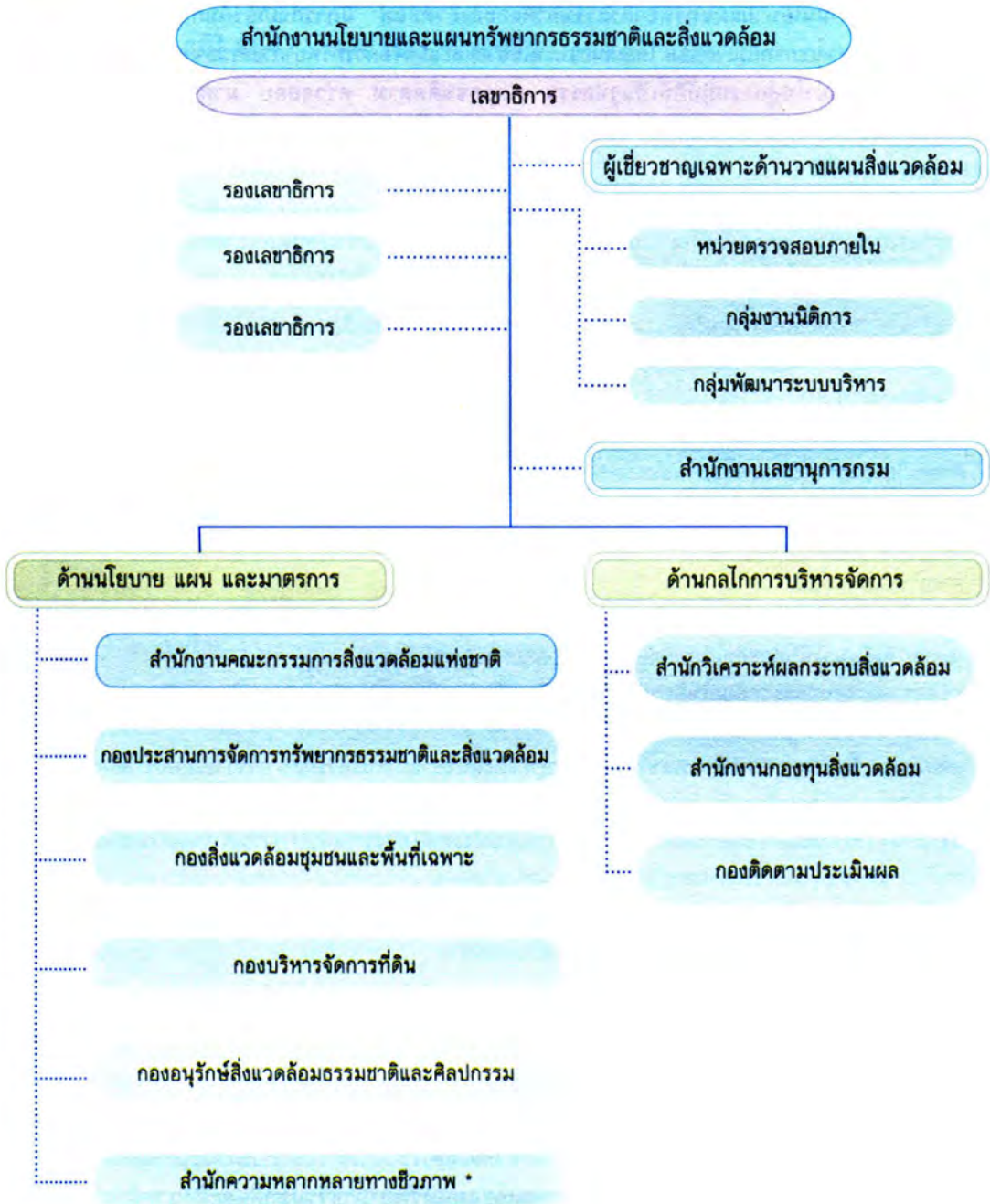
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่งที่ 252/2547 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2547 จัดตั้งสำนักความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้มีความพร้อมในการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานกลาง ของทั้งอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองติดตามประเมินผล
3. กองบริหารจัดการที่ดิน
4. กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
6. กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
7. สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม
8. สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
9. สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
10. สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการ

* คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 252/2547 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2547

อำนาจหน้าที่

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเสนอแนะนโยบายและแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบ มาตรการเงื่อนไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของประเทศและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดี

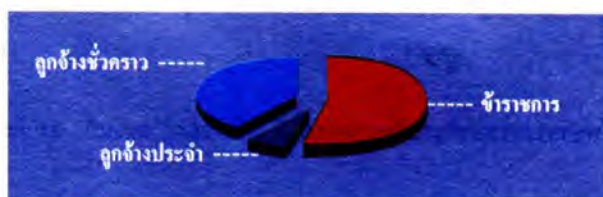
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
3. ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน และกำหนดมาตรการเพื่อดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการ และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
6. บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนนโยบาย แผน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน
7. เสนอความเห็นประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารที่ดิน การวางแผนการถือครองที่ดิน การสงวน และพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน การสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐ
8. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในการดำเนินการร่วมด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

อัตรากำลัง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น 465 คน ประกอบด้วยข้าราชการ 251 คน ลูกจ้างประจำ 30 คน และลูกจ้างชั่วคราว 184 คน

แผนภูมิแสดงอัตรากำลังของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

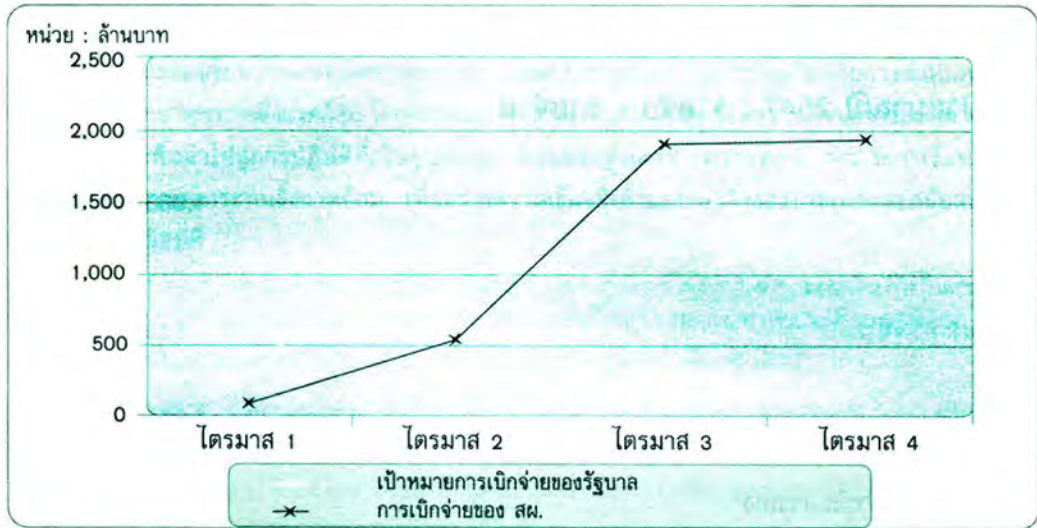

งบประมาณ

1. งบประมาณปี 2547 : รายรับ - รายจ่าย

รายรับ		1,983,273,400.00 บาท
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		
❖ งบประมาณปี 2547		1,983,273,400.00 บาท
รายจ่ายรวม		1,984,974,998.15 บาท
รายจ่ายที่สำนักงานฯ ดำเนินการเอง		184,082,298.15 บาท
งบบุคลากร	64,268,647.59 บาท	
❖ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	54,143,177.94 บาท	
❖ ค่าจ้างชั่วคราว	10,125,469.65 บาท	
งบดำเนินงาน	19,713,735.18 บาท	
❖ ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	15,199,400.55 บาท	
❖ ค่าสาธารณูปโภค	4,514,294.63 บาท	
งบลงทุน	11,482,730.14 บาท	
❖ ค่าครุภัณฑ์สำนักงาน และคอมพิวเตอร์	11,482,730.14 บาท	
งบอุดหนุน	1,099,977.32 บาท	
❖ งบอุดหนุนทั่วไป		
: เงินอุดหนุนสมทบกองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำ	299,977.32 บาท	
: เงินอุดหนุนสมทบกองทุนอนุรักษ์	800,000.00 บาท	
ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ		
งบรายจ่ายอื่น	87,517,207.92 บาท	
รายจ่ายที่สำนักงานฯ อุดหนุนหน่วยงานอื่น		1,800,892,700.00 บาท
งบอุดหนุน		
❖ งบอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,791,821,100.00 บาท	
: เงินอุดหนุนโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย 13 แห่ง		
: เงินอุดหนุนโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย 3 แห่ง		
งบรายจ่ายอื่น	9,071,600.00 บาท	
❖ รายการสนับสนุนหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม 75 หน่วย		

สรุปเปรียบเทียบภาพรวมผลการเบิกจ่ายเงินกับเป้าหมายการเบิกจ่ายที่รัฐบาลกำหนด ปีงบประมาณ 2547

หมายเหตุ : เป้าหมายการเบิกจ่ายที่รัฐบาลกำหนด ไตรมาสที่ 1 ร้อยละ 23 ไตรมาสที่ 2 ร้อยละ 45
 ไตรมาสที่ 3 ร้อยละ 70 ไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 92

2. ผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีงบประมาณ 2547

การจัดทำงบประมาณปี 2547 เป็นการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ซึ่งได้มีการเชื่อมโยงอย่างบูรณาการที่สะท้อนภารกิจของภาครัฐ และสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดทำงบประมาณแนวใหม่ มีการกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลผลิตของหน่วยงานที่มีความชัดเจนและวัดผลสำเร็จได้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 1) และเพื่อให้การบริหารงบประมาณสอดคล้องกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ดังกล่าว สำนักงบประมาณ ได้มีการกำหนดระเบียบการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 โดยในระเบียบดังกล่าว ได้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการ บริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่กำหนดไว้ และรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการติดตาม รายงานผล เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส

อนึ่ง ในระเบียบบริหารงบประมาณ พ.ศ.2546 การติดตามประเมินผลและการรายงานผล ขอให้หน่วยงาน จัดให้มีระบบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณตามเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดผลสำเร็จ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละไตรมาส ภายใน 15 วันนับแต่สิ้นไตรมาส และรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จของสำนักงาน ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการระดับกระทรวง โดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนส่งให้สำนักงบประมาณ ภายใน 60 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยมีผลสำเร็จการดำเนินงาน ดังนี้

ผลผลิตที่ 1 การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

กิจกรรมหลัก

- จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- จัดทำและประสานการดำเนินงานตามนโยบาย มาตรการ แผน กลไกและแนวทางการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนปฏิบัติ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่ 1 จำนวนนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เป้าหมายผลผลิต 3 เรื่อง

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานฯ สามารถดำเนินการได้บรรลุตามตัวชี้วัด คือ ได้จัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3 เรื่อง

เรื่องที่ 1 นโยบาย แผน มาตรการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการศึกษา 11 กิจกรรม ดังนี้

- 1) การศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน
- 2) การจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองและชุมชนชนบทแบบบูรณาการ
- 3) การจัดทำแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรถูกอนุรักษ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน)
- 4) การจัดทำแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำและลำน้ำสาขา ในพื้นที่แม่น้ำภาคตะวันออกเฉียง
- 5) การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่า่าน
- 6) การจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณหมู่เกาะลันตา หมู่เกาะศรีบอยา แหลมสัก และเขตเทศบาลเมืองกระบี่ จ.กระบี่
- 7) การจัดทำแนวทางเพื่อการประกาศเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- 8) การบริหารจัดการเชิงบูรณาการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 9) จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 10) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ในพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 11) โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการและการสร้างตัวชี้วัดระบบการพัฒนาในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

เรื่องที่ 2 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการ 7 กิจกรรม ดังนี้

- 1) ศึกษาการจัดทำรูปแบบกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ
- 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณารายงานและการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 3) โครงการติดตามประเมินผลการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ
- 4) พัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ สม.

ผลการใช้จ่าย

สำนักงานฯ มีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการในผลผลิตที่ 1 จำนวน 192.175 ล้านบาท แบ่งเป็น

- เบิกจ่ายจริง 148.029 ล้านบาท

- กั้นเงินเบิกเหลือมอบให้สำหรับโครงการที่มีสัญญาผูกพัน 44.146 ล้านบาท

ผลการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละ 101.5 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ทั้งนี้ งบประมาณที่เบิกจ่ายเกินวงเงินที่ได้รับจัดสรร เนื่องจาก กรมบัญชีกลางโอนงบบุคลากรในรายการเพิ่มค่าตอบแทนรายเดือนของข้าราชการในช่วงปีงบประมาณ 2547 ยังไม่ครบถ้วน

แผนปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน

ผลการใช้จ่าย

- 5) รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547
- 6) การพัฒนาระบบโครงสร้างการบริหารสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบสัมฤทธิ์ผล
- 7) การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 3 จัดทำนโยบายและแผน มาตรการ และกลไกการอนุรักษ์ความ

หลากหลายทางชีวภาพ มีการดำเนินงาน 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) การดำเนินงานตามอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
- 2) การบริหารจัดการการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและแบ่งปันผลประโยชน์
- 3) การดำเนินงานตามอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำรูปแบบกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบาย แผน กฎหมาย มาตรการ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ แล้วเสร็จ 1 กลไก

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่ 2
เกิดกลไก กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบาย แผน กฎหมาย มาตรการ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ 1 กลไก

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบาย มาตรการ และแผนที่ได้รับการเห็นชอบไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

สำนักงานฯ ได้มีการติดตามระบบบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานฯ ซึ่งมีองค์กรเป้าหมาย 944 องค์กร ที่จัดทำแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และมาตรการที่สำนักงานฯดำเนินการจัดทำ

ผลปรากฏว่ามีองค์กรที่จัดทำแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และมาตรการ ทั้งสิ้น 1,068 องค์กร หรือคิดเป็นร้อยละ 113

ผลผลิตที่ 2 การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำและดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อ
การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ

กิจกรรมหลัก

- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำและดำเนินโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

แผนปฏิบัติ	ผลการดำเนินงาน	ผลการใช้จ่าย
<p>ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวนจังหวัดและท้องถิ่นเสนอโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 75 จังหวัด</p>	<p>สำนักงาน ได้วิเคราะห์แผนงาน/โครงการ ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อปี 2546 แต่ไม่ได้องบประมาณนำมาพิจารณาทบทวนและจัดลำดับความสำคัญ สำหรับแผนงาน/โครงการ ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อปี 2546 เป็นโครงการที่จังหวัดและท้องถิ่นเสนอมาจำนวน 75 จังหวัด ทั้งนี้ สำนักงานได้นำเสนอแผนงาน/โครงการ เฉพาะโครงการลงทุนด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอย เนื่องจากเป็นโครงการที่มีค่าการลงทุนเกินศักยภาพของท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้</p>	<p>สำนักงาน มีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการในผลผลิตที่ 2 จำนวน 0.629 ล้านบาท (ร้อยละ 42.30 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร)และได้โอนงบประมาณที่เหลือไปใช้ในผลผลิตที่ 1</p>

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ
โครงการที่จังหวัดเสนอภายใต้แผนปฏิบัติการจังหวัดที่ผ่านการวิเคราะห์จากสำนักงาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ร้อยละ 50

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีการพิจารณาโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในการประชุม เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 และเห็นชอบโครงการตามที่สำนักงาน เสนอ จำนวน 21 จังหวัด รวม 24 โครงการ (ร้อยละ 100) ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2547 เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอโดยตั้งงบประมาณไว้ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงาน ได้จัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เพื่อเป็นงบอุดหนุนที่จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดแล้ว

หมายเหตุ : ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปี เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อกระจายอำนาจการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางไปสู่จังหวัดโดยประสานหน่วยงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้จัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อบรรจุภายใต้แผนปฏิบัติการในระดับจังหวัด และนำเสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

แต่เนื่องจากความไม่ชัดเจนในการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจเรื่อง แผนปฏิบัติการ ในระดับจังหวัด ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานจึงได้ประสานงานกับคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาและเห็นควรให้ดำเนินการตามขั้นตอน/วิธีปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยในงบประมาณปี 2547 ขอให้สำนักงานนำแผนงาน/โครงการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อปี 2546 แต่ไม่ได้อิงงบประมาณนำมาพิจารณาทบทวนและจัดลำดับความสำคัญใหม่และเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบ และนำเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจะได้พิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น ในการวัดตัวชี้วัดในผลผลิตที่ 2 สำนักงาน ได้นำ แผนงาน/โครงการ ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อปี 2546 ซึ่งเป็นโครงการที่จังหวัดและท้องถิ่นเสนอมาจำนวน 75 จังหวัด ในส่วนโครงการที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ นำมาพิจารณาทบทวนและจัดลำดับความสำคัญใหม่เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบ

โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

กิจกรรมหลัก

- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอย 17 แห่ง

แผนปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน

ผลการใช้จ่าย

สำนักงานฯ ได้โอนงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมอบอำนาจการบริหารงานและงบประมาณโครงการดังกล่าว ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามหนังสือ ที่ ทส 1008/2604 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2547 พร้อมทั้ง ได้สำเนาหนังสือมอบอำนาจให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบ

สำนักงานฯ ได้โอนงบประมาณ ให้หน่วยเบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น 1,791.821 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 ของงบประมาณ

3. การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548

ในปีงบประมาณ 2548 สำนักงานฯ ได้มีการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้อยู่ในระดับที่ยั่งยืน รวมทั้งมีความหลากหลายทางชีวภาพ และยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการสร้างเครือข่ายพันธมิตรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเร่งรัดจัดทำ และปรับปรุงนโยบาย แผน มาตรการ กลไก กฎหมาย โครงสร้างและระบบบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการนำไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลยุทธ์ของสำนักงานฯ ในการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ (โดยมีรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 2) และเพื่อให้การดำเนินงานตอบสนองต่อยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

- จัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548 จำนวน 2,759.268 ล้านบาท
- ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548 จำนวน 2,229.324 ล้านบาท
- งบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการในผลผลิตที่ 1 จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 175.231 ล้านบาท
- งบประมาณเพื่อดำเนินการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน 2,054.093 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

หน้าว่าง

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน้าว่าง

การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และการประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เป็นภารกิจหลักของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง โดยในปี 2547 สำนักงานฯ ได้มีการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการระดับชาติ การจัดทำนโยบายและแผน การประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รายงาน รายงานพื้นที่ และการดำเนินการอนุวัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่สำคัญ ดังนี้

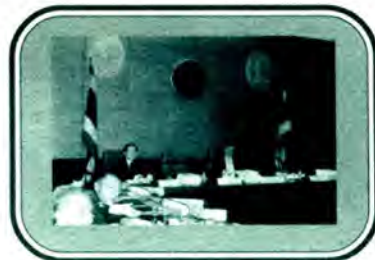
การดำเนินการภายใต้คณะกรรมการระดับชาติ

1. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการระดับชาติที่กำกับดูแลนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการดำเนินการประมวลข้อมูล รายละเอียด พิจารณา ตรวจสอบ วิเคราะห์ และกลั่นกรอง เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาเชิงนโยบายของคณะกรรมการ

ในรอบปีงบประมาณ 2547 ได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ รวม 7 ครั้ง มีเรื่องที่เสนอรวม 88 เรื่อง เป็นเรื่อง ที่เสนอเพื่อทราบจำนวน 22 เรื่อง และเรื่องเพื่อพิจารณาจำนวน 66 เรื่อง ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย แผน และมาตรการ การดำเนินการตามพันธกรณีและอนุสัญญา การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การกำหนดค่ามาตรฐานสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้นำมติคณะกรรมการฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกครั้งหลังการประชุม ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการพร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนรับทราบ

นโยบายและมาตรการที่เป็นผลจากการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่สำคัญ อาทิเช่น

1.1 แนวทางการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนภายหลังการฟื้นฟูระบบฯ ภายใต้แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

กรมควบคุมมลพิษได้ทบทวนแผนการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบ และแผนการดำเนินงานภายหลังการฟื้นฟูระบบจัดการน้ำเสียชุมชน ภายใต้แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่ได้มีมติไว้ในการศึกษาให้ความเห็นชอบในหลักการกับ (ร่าง) แผนฟื้นฟูดังกล่าว ซึ่งการกำหนดเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณและการจัดเก็บค่าบริการ มีสาระสำคัญประกอบด้วย

- 1) แผนการเดินระบบและดูแลบำรุงรักษาระบบที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน 46 แห่ง
- 2) แผนการดำเนินงานหลังฟื้นฟูปรับปรุงระบบและสร้างความพร้อมให้ท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบทั้งที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและกำลังดำเนินการก่อสร้าง 77 แห่ง

3) ค่าใช้จ่ายในการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย กำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งวิธีการจัดเก็บค่าบริการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ คือ การจัดเก็บรวมกับค่าน้ำประปา

นอกจากนี้ มีเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สนับสนุนงบประมาณสำหรับการเดินระบบ (Operation Cost) ที่ไม่รวมค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาและค่าทดแทนเครื่องจักรอุปกรณ์ การจัดเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณโดยจัดสรรจากงบประมาณท้องถิ่น เงินอุดหนุนทั่วไป งบฯ และกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการเดินระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพภายหลังสิ้นสุดเวลาตามแผนการสนับสนุนฯ ดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างระบบเพื่อขยายขีดความสามารถของระบบในระยะต่อไปได้ และจะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการบริหารจัดการแทน โดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินระบบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความพร้อมให้กับท้องถิ่นเรื่องจิตสำนึก ความตระหนัก และความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการด้วย เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถออกเทศบัญญัติและบริหารจัดการระบบได้

1.2 แนวทางการจัดเก็บค่าจัดการน้ำเสียตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

สืบเนื่องจากรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นจำนวนหลายหมื่นล้านบาท แต่การดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบที่ผ่านมา ประสบกับปัญหาและอุปสรรคมาโดยตลอด โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการเรียกเก็บค่าบริการจากประชาชน หรือหากมีการเรียกเก็บค่าบริการรายได้ดังกล่าวก็ยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษา ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ ตลอดจนที่จะก่อสร้างในอนาคต สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) มาใช้

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบกับหลักการแนวทางการจัดการเก็บค่าจัดการน้ำเสียตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งในกรณีที่ท้องถิ่นใดมีการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และจัดเก็บอยู่แล้ว ให้พิจารณาดำเนินการต่อไป หรือจะพิจารณาทบทวนให้สอดคล้องกับแนวทางที่เสนอไว้ก็ได้ โดยอัตราการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียให้ใช้เป็นอัตราเบื้องต้น และพิจารณาความเหมาะสมของการจัดเก็บของแต่ละช่วงต่อไป

1.3 การขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ เพื่อการออกประทานบัตรเหมืองแร่ใหม่ซ้ำในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่จะสิ้นสุดอายุประทานบัตร ของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติเห็นชอบในหลักการกับการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) และเห็นชอบกับรายงานการประเมินศักยภาพการทำเหมืองแร่ของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป แต่ทั้งนี้มิเช่นนั้นให้จัดทำแผนการทำเหมืองในอนาคตจนสิ้นสุดอายุประทานบัตร ระบุพื้นที่กันชน (เขตพื้นที่ปลอดภัยการทำเหมืองแร่ : Buffer Zone) ให้ชัดเจน โดยจะต้องแสดงข้อมูลทางวิชาการว่าการทำเหมืองจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แรงสั่นสะเทือน และฝุ่นละออง ต่อชุมชน โรงเรียน วัด แหล่งโบราณสถาน และแหล่งโบราณคดีโดยรอบ ให้จัดทำแผนแม่บทเพื่อการฟื้นฟูแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และแหล่งประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าแก่การอนุรักษ์บริเวณเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เพื่อให้จังหวัดสระบุรีนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้เสนอมาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

และการฟื้นฟูพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองแร่ที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ จะต้องทำการฟื้นฟูพื้นที่และสภาพแวดล้อมโดยทันที นอกจากนี้ ให้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามเงื่อนไขทุก 2 ปี และให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ เพื่อการต่ออายุใบอนุญาตการใช้ป่าสงวนแห่งชาติ หรือการออกประทานบัตรใหม่ซ้ำในพื้นที่เดิมของผู้ประกอบการแต่ละรายด้วย และได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการจำแนกพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ ให้มีความถูกต้องและชัดเจน รวมทั้ง กำหนดเขตพื้นที่ศักยภาพที่มีความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตเป็นรายการนี้

1.4 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการบ้านเอื้ออาทรเชียงใหม่ และโครงการบ้านเอื้ออาทรประจักษ์ไทร

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย และสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยแก่คนจนในเมืองที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2546 ให้ความเห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย โครงการ “บ้านเอื้ออาทร” และโครงการพัฒนาความมั่นคงคนจนในชุมชนแออัดโครงการ “บ้านมั่นคง” โดยให้จัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2547 ได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการบ้านเอื้ออาทรเชียงใหม่ และโครงการบ้านเอื้ออาทรประจักษ์ไทร แต่เนื่องจากโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการที่พิกัดอาศัยขนาดใหญ่ และมีผู้พิกัดอาศัยเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรให้การเคหะแห่งชาติรับความเห็นของคณะกรรมการฯ เรื่อง การจัดการระบบขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย การบริหารโครงการ การพิจารณาพื้นที่ส่วนกลางพื้นที่ว่าง พื้นที่สีเขียว การจราจร ความสามารถรองรับพื้นที่ สาธารณูปการ และความสอดคล้องกับผังเมืองรวมไปพิจารณาประกอบในการดำเนินการสำหรับโครงการอื่นๆ ด้วย

1.5 การปรับปรุงประเภทและขนาดของโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2547 ได้ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงการกำหนดประเภท และขนาดของโครงการเหมืองแร่ และโครงการที่พิกัดอาศัย ตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้โครงการหรือกิจการโรงโม่ หรือบดย่อยหินตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ซึ่งในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นจะต้องจัดทำโดยนิติบุคคล ผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จดทะเบียนกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น นอกจากนี้ ยังได้มีมติเห็นชอบให้มีคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นภายในจังหวัด ทำหน้าที่ในการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

1.6 การกำหนดมาตรฐานความสั่นสะเทือนโดยทั่วไปที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างอาคารและส่วนต่างๆ ของอาคาร

ในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใด กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบและควบคุมปัญหาความสั่นสะเทือน ซึ่งเป็นมลพิษประเภทหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรให้มีการจัดทำร่างประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง มาตรฐานความสั่นสะเทือนโดยทั่วไปที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างอาคารและส่วนต่างๆ ของอาคาร โดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 32 (5) เพื่อเป็นมาตรฐานกลางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปออกกฎเกณฑ์ควบคุมในการปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาแล้วมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษไปปรับปรุงการกำหนดมาตรฐาน โดยให้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการกำหนดค่ามาตรฐานฯ และให้ตรวจวัดตัวอย่างการตอบสนองต่อแรงสั่นสะเทือนเพิ่มเติม โดยให้ความสำคัญกับอาคารประเภทโบราณสถานเป็นพิเศษ ให้ตรวจวัดความสั่นสะเทือนของกิจกรรมต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อหาเกณฑ์ค่าความสั่นสะเทือนที่ยอมรับได้และเหมาะสม ให้รับฟังความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ที่ประกอบกิจกรรมที่เป็นต้นกำเนิดความสั่นสะเทือน เพื่อประกอบการกำหนดค่ามาตรฐานฯ ช่างต้น รวมทั้ง ให้หามาตรการที่สามารถนำมาตรฐานนี้ไปใช้บังคับได้จริง

1.7 แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2547 ได้เห็นชอบให้เขตพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เป็นเขตควบคุมมลพิษ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการเพื่อศึกษาและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองบริเวณหน้าพระลาน และจัดทำมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน แต่ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จภายใน 2 เดือน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สั่งการให้เร่งรัดดำเนินการ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการกับแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว โดยให้ปรับลดวงเงินงบประมาณในแผนปฏิบัติการฯ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น พร้อมทั้ง ให้จังหวัดสระบุรีหาผู้กระทำผิดที่ลักลอบระเบิดหินให้ได้ภายใน 15 วัน และให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ยกเลิกใบอนุญาตประทานบัตรหากพบว่าเป็นผู้กระทำผิดซ้ำด้วย

2. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ เป็นองค์กรบริหารจัดการที่ดินภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายการจัดที่ดิน วางแผนการถือครองที่ดิน สงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน สงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน อนุมัติโครงการจัดที่ดินของทบวงการเมือง ควบคุมการจัดที่ดินตามกฎหมาย โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

ในรอบปี 2547 คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ได้มีการพิจารณากำหนดนโยบาย ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา แนวทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ สรุปประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

2.1 การดำเนินการในพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎร หรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น โดยมอบพื้นที่ให้กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 จำนวน 5 จังหวัด ดังนี้

- 1) จังหวัดศรีสะเกษ มอบให้กรมที่ดิน 191 ไร่
- 2) จังหวัดเชียงราย มอบให้กรมที่ดิน 2,781 ไร่
- 3) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มอบให้กรมที่ดิน 2,026 ไร่ และมอบให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 1,432 ไร่
- 4) จังหวัดสุรินทร์ มอบให้กรมที่ดิน 253 ไร่ และมอบให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 16,805 ไร่
- 5) จังหวัดลำปาง มอบให้กรมที่ดินและกรมธนารักษ์ 2,955-2-82 ไร่

2.2 การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530 กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติให้จำแนกที่ดินในป่าภูแลนคา และป่าหมายเลข 10 แปลง 1 จังหวัดชัยภูมิ ออกเพื่อจัดป่าชุมชน จำนวน 30 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 19.411 ไร่ จำแนกออกเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น และมอบสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

2.3 การอนุมัติให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ “หนองแคน” ตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ประมาณ 2-0-10 ไร่ เพื่อให้เทศบาลตำบลแกดำจัดหาผลประโยชน์ ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

การจัดทำนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

1. แผนงานเพื่อสนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการดินและที่ดิน

ทรัพยากรที่ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยพื้นฐานหลักในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะการผลิตในภาคเกษตรกรรม และจากการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดปัญหาการใช้ที่ดิน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับสมรรถนะของที่ดิน ปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ทุกระดับและสิ่งสมมาเป็นเวลานาน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เป็นระบบ และลงลึกถึงตัวปัญหา อีกทั้งกฎหมายที่จะนำมาบังคับใช้นั้นขาดประสิทธิภาพไม่ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

ในการแก้ไขปัญหาที่ดินของชาติ ซึ่งเน้นดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการที่ดินของประเทศไทย คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2546 อนุมัติหลักการแผนงานและให้หน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของทั้ง 7 แผนงานเพื่อนำข้อมูลต่างๆ ของแผนปฏิบัติการมาจัดการประชุมบูรณาการโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบ 3 แผนงาน คือ

1.1 แผนงานปรับปรุงองค์การบริหารจัดการที่ดิน

การบริหารจัดการที่ดินในประเทศไทย กฎหมายมิได้ให้อำนาจในการบริหารจัดการที่ดินแก่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ แต่กระจัดกระจายไปตามกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ทำให้มีกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นทำหน้าที่จัดการดูแล หรือพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินมีหลายคณะ ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพทั้งในแง่ นโยบายและการปฏิบัติ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการศึกษาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติแล้วเสร็จ โดยยกทรงพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งมีหลักการให้จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่มีอำนาจไม่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ตามมาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินชุดเดิม แต่เป็นการยกร่างกฎหมายขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์จะให้มียุทธศาสตร์ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวมแก่คณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และมีคณะกรรมการระดับจังหวัดดูแลเรื่องที่ดินทั้งหมดในจังหวัด

ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนของการนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการผลักดันให้เป็นกฎหมายต่อไป

1.2 แผนงานอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน

การพัฒนาประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เชื้อเพลิง ไฟฟ้า ถนน สนามบินพาณิชย์ ท่าเรือ นิคมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคเมืองและภาคอุตสาหกรรม ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก เนื่องจากขาดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องและเหมาะสม คำนึงถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมากกว่าความสมดุลของระบบนิเวศ และขาดการดูแลฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง

สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินโครงการจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินอย่างเกิดประโยชน์สูงสุดและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลในการตัดสินใจที่ถูกต้องและมีการบูรณาการความต้องการของผู้กำหนดนโยบายในทุกระดับในการจัดการภาครัฐร่วมกับความต้องการของชุมชน การดำเนินโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบ กระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 1 ตัวอย่าง โดยพื้นที่ลุ่มน้ำกอน จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่นำร่องในท้องที่ภาคเหนือ ส่วนโครงการนำร่องในพื้นที่ภาคอื่นจะดำเนินการในปีงบประมาณ 2548

1.3 แผนงานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื่องจากที่ดินเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงมีความพยายามทุกวิถีทางที่จะใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ดูเหมือนว่ายังมีการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินได้มากขึ้นเท่าไรก็ปรากฏความขัดแย้งมากขึ้นเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการขัดแย้งระหว่างประชาชนด้วยกันเอง ที่มีความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินแตกต่างกัน เช่น การทำนาอยู่กับชาวไร่ในพื้นที่ภาคกลาง เป็นต้น หรือรวมถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง เช่น การขอใช้สถานที่ราชการระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างเป็นอาคารสำนักงาน เห็นได้ว่า ความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินปรากฏให้เห็นในพื้นที่ต่างๆ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้ง มาตรการที่มีผลบังคับใช้อย่างจริงจังในแต่ละเขตให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 โครงการศึกษาความเป็นไปได้ และแนวทางการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการที่มีผลบังคับใช้ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยผลการศึกษาได้เสนอเกณฑ์สำหรับกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ เขตเมือง เขตเกษตรกรรม เขตป่าไม้ เขตกันชน ตลอดจนมาตรการทางการบริหารและมาตรการทางกฎหมายที่จะต้องนำมาใช้บังคับ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเป็นการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการศึกษาไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการต่อไป

1.3.2 โครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้ผนวกเนื้อหาของ การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์เข้าไว้กับการจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยดำเนินการเป็นโครงการเดียวกันกับแผนงานอนุรักษ์ฯ ตามข้อ 1.2

2. แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ

ป่าไม้มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม พื้นที่ป่าไม้ประกอบไปด้วย ความหลากหลายทางนิเวศวิทยาซึ่งเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง จากสถานการณ์และประเด็นปัญหาของพื้นที่ป่าไม้ในภาพรวม สรุปได้คือพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำลดลงและมีสภาพเสื่อมโทรม ขาดการกำหนดพื้นที่สงวน (Preserved area) เพื่อความมั่นคงของประเทศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ยังไม่มีกฎหมายการจัดการป่าชุมชน การใช้ประโยชน์เกินขีดความสามารถในการรับรองของพื้นที่ การลดลงของทรัพยากรสัตว์ป่า และนโยบายการอนุรักษ์ไม่ชัดเจน การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเศรษฐกิจขาดความสมดุลเหมาะสมกับศักยภาพ แนวทางการส่งเสริมให้ปลูกป่าเศรษฐกิจไม่ชัดเจน ความต้องการไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้มีมากขึ้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ เพื่อดำเนินการจัดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ที่เป็นกรอบและทางเลือกให้ทุกภาคส่วนนำไปดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และความสมดุลของระบบนิเวศ ภายใต้ปรัชญาที่ว่า “ป่าคือธรรมชาติที่ล้ำคุณค่า”

แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ

เป้าหมาย

เพื่อสงวนพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ และความสมดุลของระบบนิเวศ อันเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารของประเทศ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อนำมาเป็นทุนทางสังคม และใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดและยั่งยืน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการดำเนินงาน 6 ด้าน และมีมาตรการในการจัดการรวมทั้งสิ้น 29 มาตรการ

ผลผลิตจากการดำเนินงาน

ทุกภาคส่วนมีองค์ความรู้และฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าไม้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีพันธมิตร เครือข่ายองค์กรชุมชน วิชาการ เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีเครื่องมือในการป้องกัน ดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้ และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ระบบนิเวศป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสมดุล ได้ผลิตผลจากป่าไม้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างเพียงพอ ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึก เข้าใจและร่วมมือในการสงวน อนุรักษ์ ดูแลรักษาป่าไม้ มีการกำหนดเขตเพื่อการสงวน อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม เกื้อกูลกับสภาพนิเวศ ป่าไม้ และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

ระยะเวลาดำเนินการ

10 ปี (พ.ศ. 2547-2556)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2547 อนุมัติตามมติคณะกรรมการกั่นกรองเรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรี คณะที่ 3 เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2546 เห็นชอบในหลักการของแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติ แบบบูรณาการ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกันแปลงแผน ยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติให้มีความชัดเจน

3. แผนฟื้นคืนธรรมชาติ

จากการที่รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2547 เห็นชอบในหลักการของแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ และ ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติให้มีความชัดเจน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้มีการจัดประชุม เชิงปฏิบัติการหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อระดมความคิดเห็นในการบูรณาการนโยบาย แผน และแนวทางที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน จึงได้มีการจัดทำ “แผนฟื้นคืนธรรมชาติ” ขึ้น

แผนฟื้นคืนธรรมชาติ มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐ โดยได้บูรณาการแนวทางการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 กำหนดให้ปี 2546 เป็นต้นไป ถือเป็นทศวรรษแห่งการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ป่าไม้ของชาติแบบบูรณาการ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2547 นโยบายของนายกรัฐมนตรี ในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรม ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อคราวเดินทางไปตรวจราชการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2547 ทำให้รับทราบปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบุกรุก ทำลายป่าไม้ ปัญหาในเรื่องที่ดินทำกิน และการขาดแคลนน้ำ จึงได้มีบัญชาให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมดำเนินการฟื้นคืนธรรมชาติให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากร ป่าไม้ เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 จึงเป็นกระบวนการบูรณาการนโยบายและแผนระดับชาติที่มีการวางแผนการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ จัดทำ “แผนฟื้นคืนธรรมชาติ” ขึ้น ได้บูรณาการและจัดทำรายละเอียดของแผน โดยแผนดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลา การดำเนินงาน 5 ปี (พ.ศ.2548-2552) เพื่อฟื้นคืนธรรมชาติสู่ประชาชน โดยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมี กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรักษา เพื่อความสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 3 ด้าน คือ 1) ฟื้นคืนทรัพยากรธรรมชาติ 2) รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ 3) เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการ รวม 21 กลยุทธ์ 8 แผนงาน และ 50 โครงการ วงเงินงบประมาณรวม 288,655 ล้านบาท

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอแผนฟื้นคืนธรรมชาติต่อการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2547 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแผนฟื้นคืนธรรมชาติ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเห็นว่าการดำเนินการป้องกัน แก่ไข พื้ฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง สมควรจะต้องดำเนินการจัดทำแผนให้ชัดเจน เป็นระบบ ครบวงจร ครอบคลุมปัญหาต่างๆ อย่างครบถ้วน และมีความเชื่อมโยงกันในภาพรวมของประเทศ โดยเริ่มพิจารณาปัญหาในแต่ละลุ่มน้ำ ซึ่งจะต้องครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น ป่าไม้ ป่าชายเลน ที่ดิน ชายฝั่ง น้ำเสีย ขยะ เป็นต้น และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละเรื่องให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย จัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ งบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมด หน่วยงานเจ้าภาพที่รับผิดชอบการดำเนินการ รวมทั้งจะต้องมีมาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้าในระหว่างที่รอการดำเนินการตามแผนดังกล่าวข้างต้นด้วย

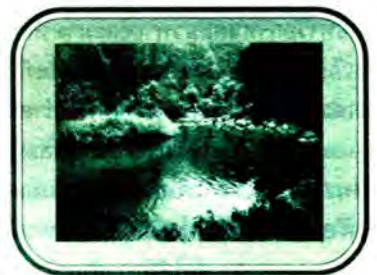
เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีการทบทวนแผนฟื้นคืนธรรมชาติ และให้จัดทำเป็นแผนเฉพาะด้านตามกลุ่มภารกิจ สำหรับแผนด้านสิ่งแวดล้อมได้มอบหมายให้สำนักงานเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการจัดทำแผนร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และองค์การจัดการน้ำเสีย ซึ่งได้จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2548-2552 แล้วเสร็จ และขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

4. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพหุภาคีพื้นที่ลุ่มน้ำปิง คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ภายใต้คณะกรรมการฯ และสำนักงานประสานการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิงในส่วนกลาง โดยมีภารกิจหลัก คือ การประสานจัดประชุมคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เรื่องแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง และการประสานดำเนินงานกับสำนักงานประสานการฟื้นฟูฯ ในระดับพื้นที่ จำนวน 2 แห่ง เพื่อสร้างความเข้าใจในการฟื้นฟู ลักษณะพหุภาคีกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การช่วยเหลือทางวิชาการและข้อมูลสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการจัดเวทีประชาชนเพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานในพื้นที่ตามแนวทางที่กำหนด รวมทั้งการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของภาคส่วนต่างๆ

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมคณะกรรมการฟื้นฟูฯ พหุภาคีพื้นที่ลุ่มน้ำปิง จำนวน 2 ครั้ง จัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ 1 ครั้ง และจัดประชุมสำนักงานประสานการฟื้นฟูฯ 7 ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานประสานการดำเนินงาน ติดตามความก้าวหน้า และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปิงร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ซึ่งมีผลของการดำเนินงานที่สำคัญ คือ

❖ กรอบแผนการดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง โดยพหุภาคีมีส่วนร่วม ปีงบประมาณ 2547 ตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการการฟื้นฟูฯ ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 ในวงเงิน 50 ล้านบาท โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานร่วมกับภาคประชาชนใน 20 ลุ่มน้ำสาขา ในการจัดทำแผนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนประสานการปฏิบัติงานซึ่งมีการกำหนดแผนงาน กิจกรรม/โครงการ ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

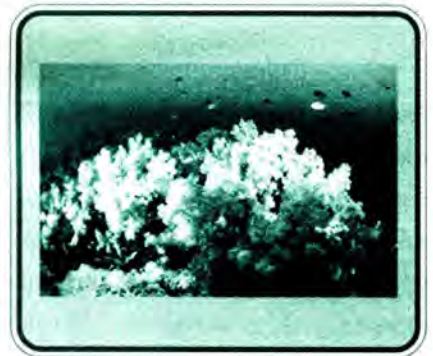

๖ สำนักงานประมง ได้แจ้งอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณจากงบกลาง เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2547 จำนวน 47.5 ล้านบาท เพื่อดำเนินการตามกรอบแผนการดำเนินงานฯ ดังกล่าว โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมดำเนินงาน 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งการดำเนินงานในปีแรกจะมุ่งเน้นการดำเนินงานในเรื่อง การสร้างความตระหนัก ปลุกจิตสำนึก และเสริมสร้างความรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปิงในลักษณะพหุภาคี การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดทำแผนการปฏิบัติการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิงระดับชุมชน พร้อมทั้ง การจัดทำโครงการนาร่อง โดยพหุภาคีมีส่วนร่วมในระดับลุ่มน้ำย่อย ลุ่มน้ำสาขา และลุ่มน้ำปิง เช่น การปลูกป่า การปลูกหญ้าแฝก และการจัดทำฝายทดน้ำ (ฝายแม้ว) การควบคุมไฟฟ้าในบริเวณพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่วิกฤต การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถกักเก็บน้ำและนำไปใช้ประโยชน์ได้ตลอดปี เป็นต้น รวมทั้ง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและโครงข่ายการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ และการตรวจและสร้างเครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง เพื่อการป้องกันและรักษาป่า การปลูกป่าหมู่บ้านป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ และกิจกรรมอื่น ๆ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

5.1 การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการัง

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2535 เรื่อง แผนแม่บทการจัดการปะการังของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินแผนงานและโครงการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ มาตรการจัดการและพื้นที่ ภายใต้เขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการังของประเทศ ซึ่งได้มีการบังคับใช้มาระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากสถานภาพทรัพยากรปะการังเปลี่ยนแปลงไป ทั้งที่เสื่อมโทรมในบางพื้นที่ และขณะเดียวกันบางพื้นที่ก็กลับฟื้นคืนสภาพความสมบูรณ์ขึ้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเห็นควรให้ดำเนินการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยได้มีการดำเนินการปรับปรุงเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2543 มาเป็นลำดับ

ปี 2546 - 2547 สำนักงานฯ ได้ดำเนินการทดลองปฏิบัติ/บังคับใช้ร่างการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการังในพื้นที่เกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยนำร่างการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์และมาตรการการจัดการพื้นที่ภายใต้เขตการใช้ประโยชน์ไปทดลองใช้ในพื้นที่ เพื่อเป็นตัวอย่างของฝั่งทะเลอันดามัน ดำเนินการผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม โดยได้มีการดำเนินการ ดังนี้

๖ ประชุมกลุ่มย่อยระหว่างผู้ประกอบการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภาครัฐ รวมจำนวน 4 ครั้ง เพื่อหารือกำหนดแนวทางและมาตรการในการทดลองและบังคับใช้การกำหนดเขต

๖ จัดสัมมนา ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อการกำหนดเขตและมาตรการการจัดการเขต รวมทั้ง กำหนดแนวทางการบังคับใช้ในพื้นที่

๖ ได้มีการทดลองและบังคับใช้การกำหนดเขตเป็นเวลาประมาณ 5 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤษภาคม 2547 โดยได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และได้ดำเนินการจัดประชุมหารือเพื่อติดตามประเมินผลโครงการเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2547

๖ จัดให้มีการสัมมนา ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2547 เพื่อสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการเมื่อแล้วเสร็จ คือ

- 1) แผนที่แสดงการกำหนดพื้นที่ภายใต้เขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการังจังหวัดภูเก็ตที่สอดคล้องกับสถานภาพของปะการังและการใช้ประโยชน์ตามสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) หลักเกณฑ์ มาตรการการจัดการ และการกำหนดพื้นที่ภายใต้เขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการังในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตที่เป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการขยายผลการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการังในพื้นที่อื่นแถบฝั่งทะเลอันดามันต่อไป
- 3) กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรการการจัดการและพื้นที่ภายใต้เขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการัง

5.2 โครงการ UNEP GEF Project on “Reversing Environmental Degradation Trends in the South China Sea and Gulf of Thailand”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานในฐานะหน่วยประสานงานโครงการของประเทศไทย ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding - MOU) ร่วมกับโปรแกรมสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 และเริ่มดำเนินโครงการ UNEP GEF Project on “Reversing Environmental Degradation Trends in the South China Sea and Gulf of Thailand” (โครงการ UNEP GEF SCS) อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2545 โดยมีหน่วยงานและสถาบันการศึกษาที่ร่วมดำเนินโครงการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของประเทศไทย (Specialised Executing Agencies-SEAs) จำนวน 6 หน่วยงาน ได้แก่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ด้านป่าชายเลน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ด้านปะการัง) มหาวิทยาลัยมหิดล (ด้านหญ้าทะเล) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ด้านพื้นที่ชุ่มน้ำ) กรมควบคุมมลพิษ (ด้านมลพิษจากแผ่นดิน) และกรมประมง (ด้านประมง)

โครงการ UNEP GEF SCS

วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำโปรแกรมยุทธศาสตร์การปฏิบัติ (Strategic Action Programme-SAP) ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีอาณาเขตครอบคลุมทะเลจีนใต้และอ่าวไทย และแผนปฏิบัติการระดับประเทศ (National Action Plan-NAP) ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งที่เสื่อมโทรม โดยสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือในการวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาการดำเนินการ แบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะแรกของโครงการ (1 มกราคม 2545 - 30 มิถุนายน 2547)

ระยะที่สองของโครงการ (ระหว่างปี 2547 - 2550)

❖ การดำเนินการโครงการระยะแรกของโครงการ (1 มกราคม 2545 - 30 มิถุนายน 2547) ประกอบด้วย กิจกรรมการเก็บข้อมูลพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งของโครงการแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS database) การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น (meta-database) การกำหนดเกณฑ์ การคัดเลือกพื้นที่สำคัญของโครงการในส่วนของป่าชายเลน ปะการัง หญ้าทะเล และพื้นที่ชุ่มน้ำ และกิจกรรมนำร่องในส่วนของมลพิษจากแผ่นดิน สำหรับด้านประมงเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านปริมาณและชนิดพันธุ์สัตว์น้ำที่สำคัญเพื่อสนับสนุนข้อมูลในการดำเนินงานของพื้นที่สำคัญและกิจกรรมนำร่องดังกล่าว

❖ ปัจจุบันการดำเนินโครงการอยู่ในระยะที่สองของโครงการ (ระหว่างปี 2547-2550) โดยในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการดำเนินการดังนี้

- จัดประชุมคณะกรรมการด้านวิชาการโครงการฯ จำนวน 3 ครั้ง คณะกรรมการกำกับโครงการฯ จำนวน 2 ครั้ง เพื่อนำเสนอพื้นที่สาธิตและร่วมกำหนดเกณฑ์ในระดับภูมิภาค ในส่วนของประเทศไทยมีพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นพื้นที่สาธิตของโครงการ 3 พื้นที่ คือ 1) พื้นที่สาธิตของกลุ่มประกอง ได้แก่ แนวปะการังหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด 2) พื้นที่สาธิตของกลุ่มป่าชายเลน ได้แก่ พื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดตราด 3) พื้นที่สาธิตของกลุ่มพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

- มีการกำหนดกรอบการบริหารโครงการในพื้นที่สาธิตที่มีองค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 1) Demonstration Site Manager 2) Management Advisory Group 3) Management Board

- เป็นหน่วยประสานหลัก อยู่ในระหว่างการจัดทำเอกสารทางวิชาการ เรื่อง รายงานสถานการณ์การดำเนินงานโครงการในระยะที่ 1 และได้ดำเนินการด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยจัดทำสื่อเผยแพร่โครงการ ประกอบด้วย web page และเอกสารแผ่นพับเผยแพร่

5.3 ยุทธศาสตร์การจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล

ชายฝั่งทะเลของประเทศไทยมีความยาว 2,614 กิโลเมตร แบ่งเป็นชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย 1,660 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลรวม 17 จังหวัด และชายฝั่งทะเลด้านอันดามัน 954 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลรวม 6 จังหวัด ล้วนแต่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยได้มีความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยโครงสร้างทางวิศวกรรมป้องกันเฉพาะจุดที่เกิดปัญหา ซึ่งนอกจากจะไม่สามารถหยุดยั้งการสูญเสียที่ดินชายฝั่งทะเลแล้ว ยังก่อให้เกิดผลกระทบและสร้างความเสื่อมโทรมต่อพื้นที่ข้างเคียงอีกด้วย

❖ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นความสำคัญของปัญหาจึงได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 260/2546 ลงวันที่ 23 กันยายน 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลและลำน้ำแห่งชาติขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ รวมทั้ง จัดทำแผนแม่บทในการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งและลำน้ำของประเทศไทย

❖ คณะทำงานจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลและลำน้ำแห่งชาติ ได้มีการประชุม จำนวน 2 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2546 และเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2547

❖ คณะทำงานฯ ได้จัดทำ ร่างยุทธศาสตร์การจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยมีองค์ประกอบ คือ สถานการณ์ และประเด็นปัญหา ความเชื่อมโยงกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง และมาตรการ การแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ร่างแนวคิดโครงการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยร่างยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำนวน 9 แนวทาง 20 มาตรการ

❖ คณะทำงานฯ ได้นำร่างยุทธศาสตร์การจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เสนอคณะกรรมการวิชาการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและลำน้ำ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2547 และมีมติเห็นชอบกับร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

6. การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

6.1 แผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองและชุมชนชนบทแบบบูรณาการ : เชียงใหม่และลำพูน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการตามกรอบและแนวทางแผนแม่บทการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน โดยมีการดำเนินโครงการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองและชุมชนชนบทแบบบูรณาการ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน เพื่อให้ชุมชนทุกระดับในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน มีการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวเป็นไปอย่างน่าอยู่และยั่งยืน รวมทั้ง เพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองและชุมชนชนบทแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ และเพื่อให้มีคู่มือการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียว รวมทั้ง มีการฝึกอบรมคู่มือดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.2 มาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน

เพื่อตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลด้านการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างพื้นที่สีเขียว ทั้งในระดับชุมชนตามบ้านเรือนหรือในพื้นที่ประกอบการต่างๆ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการศึกษาและจัดทำมาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อให้ได้รูปแบบของมาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการใช้มาตรการจูงใจ 3 ประเด็นหลัก คือ

- ❖ มาตรการทางด้านเศรษฐศาสตร์ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- ❖ มาตรการทางผังเมืองเพื่อการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน
- ❖ มาตรการด้านกฎหมายในการปรับปรุงกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายลำดับรองและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานตามมาตรการต่างๆ ในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียว

จากผลการศึกษาที่ได้ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการฝึกอบรมคู่มือการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวของชุมชนอย่างยั่งยืนให้กับท้องถิ่น ซึ่งมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวน 124 คน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจากเทศบาลนคร เทศบาลเมือง ตลอดจนเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เพื่อฝึกอบรมคู่มือสำหรับท้องถิ่นในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของท้องถิ่น สามารถนำความรู้ในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการต่อเนื่องจากผลการศึกษาดังกล่าวใน 2 ประการ คือ ประการแรก การนำแนวทางและมาตรการการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืนผ่านการพิจารณารับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ท้องถิ่น นักวิชาการ และภาคเอกชน รวมทั้ง ผ่านความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และประการที่สอง การขยายผลการศึกษาไปยังท้องถิ่น อันเป็นการวางแผนเชิงรุกลงสู่พื้นที่ โดยจะจัดทำเป็นโครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนในปีงบประมาณ 2548 อันจะเป็นประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับโดยตรง ทั้งต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ความน่าอยู่ของชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียวและระบบนิเวศเมืองต่อไป

7. การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

7.1 แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ได้ประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ เนื่องจากปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 263 แห่ง จากที่สำรวจจำนวน 2,300 แห่ง จากปี พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2547 พบว่าแหล่งธรรมชาติจำนวนมากมีปัญหาอันเนื่องมาจากการพัฒนาด้านต่างๆ การใช้ประโยชน์แบบผิดวิธี เกินขีดจำกัด ขาดการจัดการที่ถูกต้อง ขาดการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ตลอดจนการสูญเสียแหล่งธรรมชาติอย่างถาวร

ในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย เลย อุดรธานี สกลนคร นครพนม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ซึ่งมีแหล่งธรรมชาติที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลจำนวน 2,200 แห่ง ซึ่งแหล่งธรรมชาติที่พบมาก คือ ธรรมชาติประเภท ภูเขา ถ้ำ น้ำตก แหล่งน้ำ แก่ง และธรณีสัณฐานวิทยา และผ่านการประเมินคุณค่า จำนวน 82 แห่ง จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ พร้อมทั้งนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ต่อไป

7.2 การพิจารณาโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

ในปี พ.ศ. 2547 คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมได้พิจารณาโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ดังนี้

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

- 1) ขอร้องเรียนการให้ประทานบัตรการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมในพื้นที่เทือกเขาถ้ำแรด (ควนเหมียง) บริเวณ หมู่ที่ 1 ตำบลปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
- 2) การก่อสร้างเขื่อนแม่น้ำบางปะกง วัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา
- 3) การประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ทางทะเลประเภทชายหาด : หาดทราย
- 4) มาตรการในการป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการขุดลอกแม่น้ำและการก่อสร้างผนังกันน้ำ/เขื่อนริมแม่น้ำ คู คลอง
- 5) การอนุรักษ์ภูเขาเอราวัณ จังหวัดลพบุรี
- 6) การก่อสร้างประตูน้ำปิดบริเวณปากคลองบางหลวง-เชียงราก จังหวัดปทุมธานี

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

- 1) โครงการก่อสร้างมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 บี ตำบลท่าสุด และตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- 2) โครงการโอเรียลเต็ล สวิต ของบริษัท ลิงห์แลนด์ รีเวอร์ไซด์ จำกัด
- 3) โครงการพัฒนาในพื้นที่ตึกแถวบริเวณชุมชนซอยเลื่อนฤทธิ์ แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร
- 4) แนวทางในการดำเนินงานตามแผนงานการประกาศเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- 5) แนวทางการดำเนินกำหนดเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม : เมืองโบราณเชียงแสนและเมืองโบราณดงเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

7.3 การอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า

7.3.1 การอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์

พื้นที่ของบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 5.8 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 3 บริเวณ ประกอบด้วย

1. บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน คือ บริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) มีเนื้อที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร
2. บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก คือ บริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยคลองคูเมืองเดิม แม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศเหนือคลองรอบกรุง (คลองบางฟอง-คลองโอง่าง) และแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศใต้ มีเนื้อที่ประมาณ 2.3 ตารางกิโลเมตร
3. บริเวณฝั่งธนบุรี ตรงข้ามบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ คือ บริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบแม่น้ำเจ้าพระยา คลองวัดอรุณ คลองบางกอกใหญ่ ซอยวัดกัลยาณ์ ถนนเทศบาลสาย 1 และซอยสมเด็จพระเจ้าพระยา 1 มีเนื้อที่ประมาณ 1.7 ตารางกิโลเมตร

วัตถุประสงค์และแนวนโยบายที่คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินงานมาโดยตลอดระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา คือ การส่งเสริมให้มีพื้นที่โล่งว่างสีเขียว การอนุรักษ์โบราณสถานและสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม และการลดความหนาแน่นแออัดของอาคารสถานที่ และการจราจร นโยบายนี้ได้นำไปสู่การจัดทำบัญชีรายการสิ่งก่อสร้างที่ควรอนุรักษ์และปฏิสังขรณ์ในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ การกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการก่อสร้างอาคารและกิจกรรมต่างๆ และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์มีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวนโยบาย และมาตรการในการอนุรักษ์และพัฒนาตามที่กล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยแผนแม่บทที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว มี 2 ฉบับ คือ

1. แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความชอบเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2540
2. แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งธนบุรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2543

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2548-2552) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีแนวคิดหลักในการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ คือ การอนุรักษ์โบราณสถานและสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรม การลดความหนาแน่นแออัดของอาคารสถานที่ และการจราจรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และการส่งเสริมให้มีพื้นที่โล่งว่างสีเขียวเพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายการใช้ที่ดินบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในแนวนโยบาย การใช้ที่ดินบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งธนบุรี และแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์พร้อมกับอำนวยความสะดวกและสังคมให้ประชาชนอย่างยั่งยืน โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การส่งเสริมและเร่งรัดการดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ ตามแนวนโยบายหลักการใช้ที่ดิน แผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาในระดับพื้นที่ แผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาในระดับอาคาร และแผนการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ในบริเวณอื่นๆ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ
- 2) การสร้างกลไกและกระบวนการการบริหารจัดการกรุงรัตนโกสินทร์อย่างบูรณาการ
- 3) การสร้างการรับรู้สาธารณะ และความรู้ความเข้าใจในคุณค่าความสำคัญของกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

- ❖ จัดกิจกรรมเสวนาเชิงวิชาการ “การอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ : ทำเดียน” เมื่อวันเสาร์ที่ 8 พฤษภาคม

2547

- ❖ จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ : ย่านชุมชน ธนบุรี (ชุมชนวัดประยูรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน ชุมชนวัดกัลยาณ์ ชุมชนวัดบุปผาราม ชุมชนกุฎีขาว และชุมชนโรงคราม) เมื่อวันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2547 มีการนำชมสถานที่สำคัญในชุมชน และเสวนาหัวข้อ “การพัฒนาเครือข่ายชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์”

- ❖ จัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันพุธที่ 9 มิถุนายน 2547 เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นและประสบการณ์ที่ประสบจากการปฏิบัติงาน

ผลจากการดำเนินกิจกรรม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนกลุ่มต่างๆ / ชุมชนต่างๆ ในพื้นที่มีน้อยมาก อันเนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น

- > หน่วยงานรับผิดชอบขาดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน/ชุมชน
- > เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและหน่วยงานรับผิดชอบขาดประสิทธิภาพในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
- > ขาดการสร้างกลไกที่เปิดโอกาส/สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
- > ชุมชนต่างๆ ขาดความรู้ ความเข้าใจความสำคัญของการมีส่วนร่วม และไม่ทราบช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม

ในโครงการ/กิจการของรัฐ

7.3.2 การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า

การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าเป็นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า พ.ศ. 2546 เนื่องจาก เมืองเก่ามีความสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาของสังคมไทยที่มีคุณค่าและปรากฏอยู่ในหลายๆ จังหวัดของประเทศ ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จำเป็นจะต้องได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างสมดุลและเหมาะสม พร้อมกับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการดังนี้

1) จัดทำยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า (พ.ศ. 2545-2552) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการ คือ การกำหนดและประกาศพื้นที่เมืองเก่า การพัฒนากลไกและกระบวนการจัดการเมืองเก่าอย่างบูรณาการ และการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจและสามารถเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2547

2) จัดทำทะเบียนบัญชี และข้อมูลเป็นฐานเมืองเก่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า (พ.ศ. 2545-2552) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำหนดและประกาศพื้นที่เมืองเก่า สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำทะเบียนและข้อมูลพื้นฐานเมืองเก่า ซึ่งเป็นบัญชีรายชื่อเมืองเก่าทั้งประเทศจำนวน 80 เมือง โดยแต่ละเมืองจะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ

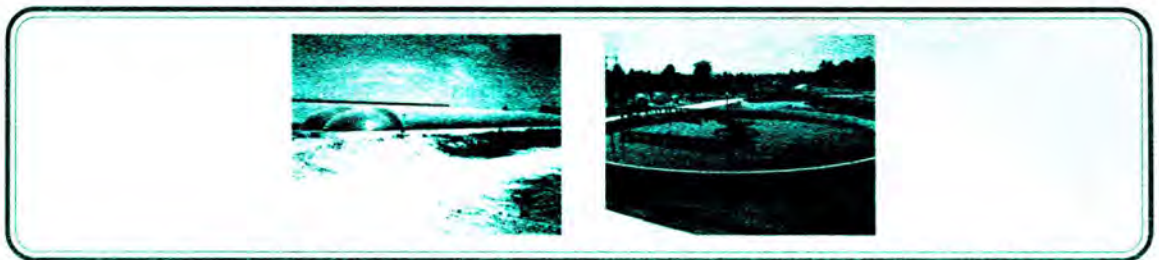
- ❖ ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่เบื้องต้น
- ❖ สภาพทางกายภาพโดยรวมของพื้นที่ ทั้งด้านสถาปัตยกรรม องค์ประกอบเมือง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและภูมิทัศน์ของเมือง
- ❖ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
- ❖ สภาพปัจจุบันทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
- ❖ ภัยคุกคามและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงพื้นที่

3) จัดทำแผนบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าที่มีความสำคัญเร่งด่วนน่าร้อง หมายถึง แผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าที่มีรายละเอียดครอบคลุมแนวทางการดำเนินงานของหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแผนงาน/โครงการทั้งด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยในปี พ.ศ. 2547 สำนักงาน ได้ดำเนินการในพื้นที่เมืองเก่าม่านจังหวัดน่าน เป็นพื้นที่น่าร้อง และจะนำเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา กรุงเทพมหานครและเมืองเก่าพิจารณาให้ความเห็นชอบ

8. โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

สืบเนื่องจากการประกาศใช้แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ส่งผลให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ทำให้ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการลงทุนด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน

อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 สำนักงาน ได้นำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มาพิจารณาทบทวนสนับสนุนเฉพาะโครงการลงทุนด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน โดยทำการประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของโครงการ ทั้งในด้านที่ดิน เทคนิค สภาพเศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการก่อสร้าง และบริหารจัดการระบบเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งผลจากการประเมินปรากฏว่ามีโครงการที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 24 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 7,286.39 บาท ผูกพันงบประมาณ ปี พ.ศ. 2548-2551 ประกอบด้วย

- ❖ โครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน จำนวน 15 โครงการ วงเงิน 5,615.71 ล้านบาท
- ❖ โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 9 โครงการ วงเงิน 1,670.69 ล้านบาท

สำนักงาน ได้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 และมีความเห็นเพิ่มเติมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาทบทวนปรับปรุงแบบรายละเอียดโครงการให้มีความสอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และมีการสมทบงบประมาณลงทุน รวมทั้ง จัดทำแผนการบริหารจัดการระบบที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งรวมถึงแผนการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินระบบบำรุงรักษาระบบ ตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP)

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติดังกล่าว สำนักงาน จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และจัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวให้แก่จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2547 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมประกอบการดำเนินการตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วยแล้ว

9. แนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่าง

ในช่วงปี 2543-2545 ลุ่มน้ำท่าจีนถูกจัดเป็นแหล่งน้ำที่มีความเสื่อมโทรมมากที่สุดในประเทศไทย โดยเฉพาะลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่าง เริ่มตั้งแต่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ถึงปากแม่น้ำ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มและเป็นช่วงที่มีความสกปรกมากที่สุด ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการใช้ที่ดินผิดประเภทจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและชุมชน ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา ได้แก่ปัญหาขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัญหาน้ำเสียทั้งจากโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และชุมชน ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำ เนื่องจากน้ำเสียส่วนใหญ่จะถูกปล่อยลงแม่น้ำลำคลองโดยตรง นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการบุกรุกพื้นที่เพื่อประกอบกิจการต่างๆ เช่น การทำนาเกลือ นาเกลือ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น ทำให้ป่าชายเลนเสื่อมโทรมและมีการกัดเซาะชายฝั่ง

ผลจากการเดินทางตรวจราชการต่างจังหวัดของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม 2547 นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แก้ไขปัญหามลภาวะในจังหวัดสมุทรสาครโดยด่วน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรน้ำ องค์การจัดการน้ำเสีย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม จัดทำแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่างขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการในระดับลุ่มน้ำย่อย

เป้าหมาย

- เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐาน
- เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ในระดับลุ่มน้ำย่อย
- มีรูปแบบและกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงพื้นที่-ภารกิจ-การมีส่วนร่วม (Area-Function-Participation : AFP)

ยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ คือ

- ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ
- ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเล
- การบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับระบบนิเวศ

10. แนวทางการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้ง มีแม่น้ำ คลอง ธรรมชาติ และคลองขุดหลายสายเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายทั่วพื้นที่ ปัจจุบันมีการขยายตัวของพัฒนาจังหวัด และมีชุมชนอาศัยอยู่หนาแน่น โดยเฉพาะพื้นที่สองฝั่งคลอง ประกอบกับน้ำเสียจากเกษตรกรรมและชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำ ส่งผลให้คุณภาพน้ำของแม่น้ำลำคลองอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมลง นอกจากนี้ มีการรุกตัวของน้ำเค็มในชั้นน้ำบาดาล และพื้นที่ชายฝั่งทะเลถูกบุกรุกทำลาย จึงทำให้เกิดความไม่สมดุลของระบบนิเวศน้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อย ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและอาชีพเกษตรดั้งเดิม

ผลจากการเดินทางตรวจราชการต่างจังหวัดของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม 2547 นายกรัฐมนตรีจึงได้สั่งการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก้ไขปัญหาลำคลองของจังหวัดสมุทรสงคราม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม จัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงครามขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐาน
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

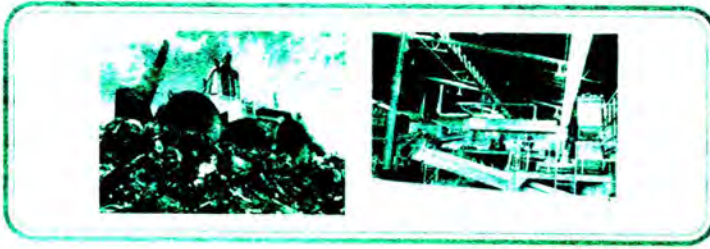
เป้าหมาย

- เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนให้ได้ไม่น้อยกว่าปีละ 50 ไร่
- พื้นฟูระบบนิเวศ 3 น้ำ แม่น้ำคูคลอง และพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ
- อนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชนริมน้ำและสภาพแวดล้อมของแหล่งศิลปกรรม
- ดูแลรักษาพื้นที่คุณภาพน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ

- พื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเล
- การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพแม่น้ำลำคลอง
- การจัดการน้ำบาดาล พื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ การอนุรักษ์เอกลักษณ์ของท้องถิ่นและการควบคุมและบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

11. แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนระดับประเทศ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำโครงการศึกษาการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนระดับประเทศ เพื่อให้มีนโยบายและแผนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่มีประสิทธิภาพ และมีการดำเนินการที่เป็นระบบครบวงจร โดยให้ความสำคัญในด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางมากกว่าด้านการกำจัด รวมทั้ง ให้มีแผนและมาตรการที่จะรองรับการดำเนินงานจัดการที่ครบถ้วนทุกด้าน และเกื้อกูลกันอย่างเป็นระบบ แทนแผนการจัดการเฉพาะเรื่อง ซึ่งการจัดทำโครงการฯ ดังกล่าวจะทำให้ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่มีความครบถ้วน เป็นระบบ ครอบคลุมมาตรการด้านกฎหมาย มาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ มาตรการด้านการลงทุน มาตรการด้านสังคมและมาตรการด้านการสนับสนุนอื่นๆ รวมทั้งกรอบแนวทางในการจัดการและแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเมื่อมีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ และนำไปปฏิบัติแล้วจะทำให้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่จะต้องนำไปกำจัดลดลง โดยได้ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2547 และมีผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินการศึกษาที่สำคัญ คือ

- ❖ แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยอันตรายชุมชนระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึง เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของท้องถิ่นและแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยขนาดใหญ่ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

- ❖ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยประเภท กระดาษ แก้ว พลาสติก และหลอดฟลูออเรสเซนต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำแผนปฏิบัติการที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

การดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

1. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2547 เป็นภาคีลำดับที่ 188 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางของชาติ (National Focal Point) ได้ประสานการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพกับหน่วยงานทั้งภายในและระหว่างประเทศ

1.1 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7 (7th Meeting of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity : COP-7) และการประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ (Conference of the Parties serving as the First Meeting of the Parties to the Protocol on Biosafety : COP/MOP-1)

1.1.1 การประชุมหรือเพื่อเตรียมการเข้าร่วมประชุม COP และ COP/MOP-1

เนื่องจากประเทศไทยเข้าร่วมประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา ในฐานะประเทศภาคีครั้งแรก จึงต้องมีการเตรียมการแบ่งภารกิจให้แก่แต่ละหน่วยงานไปดำเนินการเตรียมข้อมูล ตรวจสอบเอกสาร ให้ข้อเสนอแนะ และกำหนดท่าทีของประเทศให้ชัดเจน เพื่อเตรียมพร้อมในการเข้าร่วมประชุม โดยได้จัดประชุมหารือขึ้น 4 ครั้ง คือ

- ❖ ครั้งที่ 1 ณ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 23 ธันวาคม 2546
- ❖ ครั้งที่ 2 ณ โรงแรมมารวย การ์เด็น วันที่ 7 มกราคม 2547
- ❖ ครั้งที่ 3 ณ โรงแรมนารายณ์ วันที่ 16 มกราคม 2547
- ❖ ครั้งที่ 4 ณ โรงแรมมารวย การ์เด็น วันที่ 29 มกราคม 2547

ในการประชุมครั้งที่ 1-3 เป็นการประชุมเฉพาะผู้แทนประเทศไทยที่จะเข้าร่วมประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ 7 และในการประชุมครั้งที่ 4 เปิดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 100 คน

สำนักงาน ได้จัดการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ 7 โดยนำความเห็นจากการประชุมหารือจากผู้แทนที่จะเข้าร่วมประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ 7 มาจัดเตรียมร่างแถลงการณ์ สำหรับหัวหน้าคณะผู้แทนไทยแถลงการณ์ในการประชุม

นอกจากนี้ยังได้จัดการประชุมในวันที่ 19 มกราคม 2547 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ครั้งที่ 1 โดยในการประชุมนี้ประเทศไทยเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์

1.1.2 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7 (COP-7) มีขึ้นระหว่างวันที่ 9 - 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 2,300 คน จาก 161 ประเทศ และจากหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรระหว่างรัฐบาล (IGOs) ชุมชนพื้นเมือง และท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และตัวแทนภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้การรับรองข้อมติ 33 ข้อ และในการประชุมระดับรัฐมนตรีวันที่ 18-19 กุมภาพันธ์ 2547 มีรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก เข้าร่วมประชุม และได้มีการประกาศปฏิญญารัฐมนตรี ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ (the Kuala Lumpur Ministerial Declaration)

สำหรับประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม 34 คน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในวันปิดการประชุมผู้แทนไทยได้แสดงเจตจำนงขอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ สมัยที่ 3 ในปี พ.ศ. 2548

1.1.3 การประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (COP/MOP-1) มีขึ้นระหว่างวันที่ 23-27 กุมภาพันธ์ 2547 ณ ประเทศมาเลเซีย มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 750 คน จากประเทศภาคีพิธีสาร 81 ประเทศ ประเทศที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีพิธีสาร 79 ประเทศ หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรระหว่างรัฐบาล ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาและตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรม ซึ่งพิธีสาร เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2546 ที่ประชุมได้รับรองมติ 13 ข้อ

สำหรับประเทศไทย อยู่ระหว่างกระบวนการภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม 20 คน ประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติสำหรับพิธีสารฯ ผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการต่างประเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้เข้าร่วมการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7 ด้วย

1.1.4 สำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางของอนุสัญญาฯ ได้นำเสนอผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 และผลการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2547 เห็นชอบในหลักการดังนี้

1) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงานกลางของอนุสัญญาฯว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทยต่อไป พร้อมทั้ง ให้มีการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานรับผิดชอบให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ และให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2) ให้ปรับปรุงกลไกการอนุวัติอนุสัญญาฯ ให้มีประสิทธิภาพ โดยเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับชาติ และจัดตั้งคณะกรรมการความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานอนุวัติอนุสัญญาฯ

3) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งอนุวัติอนุสัญญาฯ โดยเห็นชอบในแผนงาน/โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินงานตามโปรแกรมงาน กลยุทธ์ และการริเริ่มของอนุสัญญาฯ

4) ให้ประเทศไทยให้ภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ก่อนการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 ที่จะขึ้นในปี พ.ศ. 2548

5) เห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ วิชาการ เทคโนโลยี สมัยที่ 10 และคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ สมัยที่ 3 ในเดือน กุมภาพันธ์ 2548

1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพ : อาหาร น้ำ และสุขภาพ

ในโอกาสที่วันที่ 22 พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ นานาประเทศ จัดให้มีการประชุมหรือจัดกิจกรรมเพื่อร่วมฉลองในวันดังกล่าว ซึ่งหัวข้อสำหรับวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ ในปี ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) นี้คือ "ความหลากหลายทางชีวภาพ : อาหาร น้ำ และสุขภาพ" เพื่อสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาฯ กับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษขององค์การสหประชาชาติ และสนับสนุนการประกาศให้ปี ค.ศ. 2004 เป็นปีสากลแห่งข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักสำหรับประชากรส่วนใหญ่ของโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ ยังได้ถือเป็นหนึ่งในกิจกรรมเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบหนึ่งทศวรรษที่อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ และตามที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 ในฐานะภาคีสมาชิก นับเป็นการประชุมครั้งแรกที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมในการเจรจาต่อรองในเวทีโลกที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพในฐานะประเทศภาคี

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพ : อาหาร น้ำ และสุขภาพ ได้จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 19-20 พฤษภาคม 2547 ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร นอกจากจะเป็นการร่วมฉลองในวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพตามหัวข้อที่กำหนดแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังได้เสนอข้อมติ

จากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 7 โดยเฉพาะข้อมติที่สำคัญ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล องค์กรเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประมาณ 250 คน การประชุมประกอบด้วย การอภิปราย การบรรยายจากวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอความเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม

1.3 โครงการการจัดการข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (National Focal Point) มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสาน จัดทำกลไกเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (Clearing House Mechanism-CHM) การจัดการระบบฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเครือข่ายของข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายทอดข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับภาคีอนุสัญญา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ตลอดจนการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2544

ในปีงบประมาณ 2547 ได้ดำเนินการจัดทำและดูแลระบบฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้

- ❖ การดูแลระบบฐานข้อมูลของสำนักความหลากหลายทางชีวภาพ
- ❖ การออกแบบและจัดทำ home page เรื่องสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคามในประเทศไทย และเรื่องพื้นที่คุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย
- ❖ การออกแบบและจัดทำฐานข้อมูลสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังและพืชที่ถูกคุกคามในประเทศไทย

ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการออกแบบและจัดทำ home page เรื่องชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในประเทศไทย การริเริ่มทั่วโลกทางด้านอนุกรมวิธาน และกลยุทธ์สำหรับการอนุรักษ์พืช โดยเผยแพร่ทาง www.bdm.onep.go.th

1.4 การศึกษาการบริหารจัดการการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและแบ่งปันผลประโยชน์

มาตรา 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้ระบุว่า อำนาจในการพิจารณากำหนดการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมขึ้นอยู่กับรัฐบาลแห่งชาติและอยู่ภายใต้กฎระเบียบของชาตินั้นๆ แต่ละภาคีจึงต้องพยายามสร้างเงื่อนไขเพื่อเอื้ออำนวยในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม สำหรับการใช้อย่างเหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาคีอื่นๆ และไม่วางข้อจำกัดซึ่งขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

นอกจากนี้ ในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 6 ณ กรุงเฮก เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 ได้รับรองแนวทางบอนน์ว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการการศึกษาการบริหารจัดการ การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและแบ่งปันผลประโยชน์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของประเทศไทย เกี่ยวกับการดำเนินงานและการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อเตรียมความพร้อมในระดับชาติ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเข้าถึงและใช้ข่าวสารที่มีอยู่ในหน่วยงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพของอนุสัญญา และของประเทศอื่นรวมทั้ง พิจารณา ทบทวน กฎระเบียบ/แนวทาง/หลักเกณฑ์ การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการบังคับใช้ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อจัดทำระบบและกลไกการดำเนินงานควบคุมดูแลบริหารจัดการเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ ซึ่งคาดว่าจะทำให้ประเทศไทยมีระเบียบ/แนวทาง/หลักเกณฑ์ และกลไกการบริหารจัดการการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและแบ่งปันผลประโยชน์ และสามารถต่อรองผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมของประเทศไทยอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2548

2. อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

ประเทศไทยเริ่มเข้าไปมีส่วนร่วมกับอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมที่เมือง Heiligenhafen ประเทศเยอรมัน ในปี พ.ศ. 2538-2539 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ และประมวลข้อคิดเห็นดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา และคณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อการเข้าเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญา เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2540 ได้เสนอพื้นที่พรุควนขี้เสียน ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง (ลำดับที่ 984) มีพื้นที่ 3,085 ไร่ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซาร์ไซต์แห่งแรก ซึ่งมีผลให้ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกลำดับที่ 110 ของอนุสัญญา เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2541 จากนั้นก็เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำ อีก 9 แห่ง

2.1 การรณรงค์เสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจคุณค่าความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำ สำนักงานฯ ได้รณรงค์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจคุณค่าความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำ และการจัดทำแผนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ได้ร่วมจัดงานวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลกขึ้นในพื้นที่ชุ่มน้ำต่างๆ ดังนี้

จังหวัดพัทลุง จัดขึ้น ณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ซึ่งเป็นงานวันพื้นที่ชุ่มน้ำที่ใหญ่ที่สุดสำหรับปี 2547 เพราะเนื่องในโอกาสครบรอบ 5 ปี แรมซาร์แห่งแรกของประเทศไทย โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ จังหวัดพัทลุง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และองค์กรพื้นที่ชุ่มน้ำนานาชาติประจำประเทศไทย จัดงานวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลกขึ้น โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การประกวดเรียงความ : ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา การประกวดภาพถ่ายสำหรับประชาชนทั่วไป การจัดค่ายเยาวชนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย การบรรยายพิเศษ เรื่อง “From the Mountains to the Sea : Wetlands at Work for US” หรือ “จากภูเขาสู่ทะเล : พื้นที่ชุ่มน้ำให้ประโยชน์แก่เรา” การบรรยาย เรื่อง “ทะเลสาบซาโรมา คู่แฝดทะเลน้อย” เป็นต้น

จังหวัดกระบี่ จัดขึ้น ณ สนามศาลากลางจังหวัดกระบี่ ระหว่างวันที่ 27-29 กุมภาพันธ์ 2547 โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับโครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ การจัดแสดงงานผลิตภัณฑ์จากชุมชน และโรงเรียนต่างๆ ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ การประกวดเรียงความและวาดภาพ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา การบรรยายพิเศษ เรื่อง “From the Mountains to the Sea : Wetlands at Work for US” หรือ “จากภูเขาสู่ทะเล : พื้นที่ชุ่มน้ำให้ประโยชน์แก่เรา” การเสวนา/อภิปราย กิจกรรมการปลูกป่า “ชาวเผ่าถ่านรักป่าเลน” ณ บ้านหลังคา เป็นต้น

จังหวัดเชียงราย จัดขึ้น ณ บริเวณลาน อบต. โยนก ติดกับหนองบงคาย ในวันที่ 31 มกราคม 2547 คณะทำงานในระดับพื้นที่ของโครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำแอ่งเชียงแสน ร่วมกับคณะกรรมการจัดงานประเพณีฮ้อยข่วงนวกเปิดน้ำประจำปี 2547 โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การประกวดวาดภาพอนุรักษ์หนองบงคาย การประกวดเรียงความ คำขวัญรณรงค์อนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ กิจกรรมการรณรงค์รักษาความสะอาดรอบหนองบงคาย กิจกรรมการปลูกต้นไม้ริมทะเลสาบหนองบงคาย นิทรรศการบทบาทความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำ และอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ กิจกรรมตอบปัญหาพื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นต้น

จังหวัดนครพนม จัดขึ้น ณ บริเวณลุ่มน้ำสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จัดโดยสำนักงานป่าไม้จังหวัดนครพนม ร่วมกับสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การวาดภาพในหัวข้อ “ลุ่มน้ำสงครามในจินตนาการ” การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ และความสำคัญของอนุสัญญาแรมซาร์ การเสวนา เรื่อง “การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ลุ่มน้ำสงคราม” การถาม - ตอบเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ การกล่าวคำสัตยาบันอนุรักษ์ ป่าบุ่ง - ป่าทาม ในลุ่มน้ำสงคราม เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ลุ่มน้ำ

จังหวัดหนองคาย จัดขึ้น ณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547 จัดโดยจังหวัดหนองคาย ร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดประชุมความรู้และกิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำและบึงโขงหลง เป็นต้น

จังหวัดพัทลุง

จังหวัดกระบี่

จังหวัดนครพนม

จังหวัดหนองคาย

2.2 การจัดทำเอกสารวิชาการเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ สำนักงานฯ ได้จัดทำเอกสารวิชาการเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนทั่วไป โดยมีเอกสารที่สำคัญ ดังนี้

- โปสเตอร์วันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก : จากเขาสุททะเล
- รายงานการประชุมวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก : ไม่มีพื้นที่ชุ่มน้ำ-ไม่มีน้ำ
- พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ
- ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ชุ่มน้ำ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง-ปากแม่น้ำตรัง จ.ตรัง
- ความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด
- ข้อมติรับรองโดยสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำในการประชุมสมัยที่ 8
- พื้นที่ชุ่มน้ำ Wetland ทำความเข้าใจกับอนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย จดหมายข่าว พื้นที่ชุ่มน้ำ : Wetland

2.3 โครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังดำเนินโครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ : การดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Implementation of Ramsar Convention, Management and Protection of Wetland Areas : MPW) โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การพัฒนาระหว่างประเทศแห่งประเทศเดนมาร์ก (Danish International Development Agency : DANIDA) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่กรกฎาคม 2544-มกราคม 2549 ซึ่งได้เลือกพื้นที่นาร่อง 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ จังหวัดกระบี่ และพื้นที่ชุ่มน้ำแอ่งเชียงแสน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย จังหวัดเชียงราย

ในปี พ.ศ. 2547 โครงการได้ดำเนินการในส่วนของการจัดทำแผนการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของพื้นที่นาร่อง ซึ่งในพื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน คาดว่าจะแล้วเสร็จในอีก 4 เดือนข้างหน้า ส่วนพื้นที่ชุ่มน้ำแอ่งเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำดังกล่าวแล้วเสร็จ

2.4 โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำโขง (Mekong River Basin Wetlands Biodiversity Conservation and Sustainable Use Programme)

โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำโขง เป็นโครงการในระดับภูมิภาค โดยมี United Nations Development Programme (UNDP), Mekong River Commission Secretariat (MRCs), The World Conservation Union (IUCN) และ Global Environment Facility (GEF) สนับสนุน มีประเทศเข้าร่วม 4 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศในเขตลุ่มน้ำโขงตอนล่าง

สถานการณ์ปัจจุบัน ได้มีการลงนามในสัญญาในเอกสารโครงการฯ และขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงจัดเตรียมพื้นที่สำนักงาน

3. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นรัฐภาคีตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก (Convention and Concerning Protection of the World Cultural and Natural Heritage) เมื่อปี 2530 โดยสำนักงาน เป็นหน่วยประสานงาน และในปี 2547 มีการดำเนินงานดังนี้

3.1 นำเสนอข้อมูลแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่ป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็น ครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

3.2 นำเสนอบัญชีรายชื่อเบื้องต้นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติของประเทศไทย (Tentative list) จำนวน 11 แหล่ง โดยประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ได้มีหนังสือแจ้งยังกองมรดกโลก ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 ซึ่งได้จัดทำรายละเอียดความสำคัญของพื้นที่ตามข้อกำหนดการนำเสนอบัญชีรายชื่อเบื้องต้น ในแนวทางการอนุวัติตามอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกแล้วเสร็จ 2 แหล่ง และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดในส่วนที่เหลือ 9 แหล่งเพื่อประสานยังศูนย์มรดกโลกต่อไป

บัญชีรายชื่อแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม

1. เส้นทางสายวัฒนธรรม : ปราสาทหินพิมาย ปราสาทหินพนมรุ้ง และปราสาทเมืองต่ำ (Phimai, Its Cultural Route and the Associated Temples of Phanomroong and Muangtam)
2. อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี (PhuPhrabat Historical Park)
3. สภาพภูมิทัศน์บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาจากสะพานพระพุทธยอดฟ้าถึงท่าवासูกกรี (Chaophraya River Landscape from the Memorial Bridge to Wasukri Pier)
4. วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม (Wat Benchamabophit the Marble Temple)
5. วัดสุทัศน์เทพวรารามและเสาชิงช้า (Wat Suthat and the Great Swing)
6. วัดราชนัลดารามวรวิหารและพื้นที่ต่อเนื่อง (Wat Ratchanadda and the Vicinity)
7. พระปฐมเจดีย์ (Pra Pathom Chedi (the Great Pagoda)
8. แหล่งก่อนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน (The Prehistoric and Cultural Sites of Nan)

บัญชีรายชื่อแหล่งมรดกทางธรรมชาติ

1. พื้นที่อนุรักษ์ชายฝั่งทะเลอันดามัน (The Andaman Sea Coastal and Marine Reserves)
2. อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (Kaengkrachan National Park)
3. กลุ่มพื้นที่ป่าเทือกเขาเพชรบูรณ์ (ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และพื้นที่ป่าต่อเนื่อง) The Forest Complex of Petchabun Mountain Range (comprising Phuhin Longkra National Park, ThungsaLaeng Luang National Park, Phuluang Wildlife Reserve, Phukradung National Park, Namnao National Park, Phukhiew Wildlife Reserve and the adjacent reserve forests)

3.3 ผลักดันให้มีการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินคุณค่ารายละเอียดแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรม ตามที่ได้เสนอไว้ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น (29 แหล่ง) เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในลำดับต่อไป โดยมีเป้าหมายปีละ 2 แหล่ง

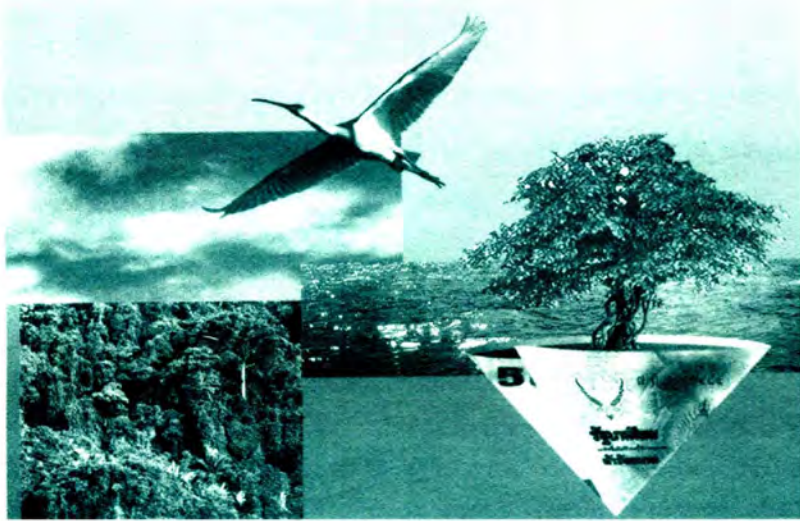
3.4 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ประจำปี 2547 ครั้งที่ 28 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน - 7 กรกฎาคม 2547 ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อทราบแนวทางและผลการพิจารณาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่ขอเสนอขึ้นเป็นมรดกโลก

หน้าว่าง

การพัฒนากลไกการบริหาร

จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน้าว่าง

การพัฒนากลไกการบริหาร

จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภารกิจนอกเหนือจากการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รายสาขาและรายพื้นที่ แล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังมีภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การพัฒนากลไก วิธีการ แนวทางเพื่อควบคุม กำกับ และสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูบูรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเครื่องมือทางกฎหมาย การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กองทุนสิ่งแวดล้อม การกำหนดและประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม การติดตามประเมินผล และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ และในปี 2547 สำนักงาน ได้มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

1. การปรับปรุงร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอมาตรการเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการและเจ้าของโครงการที่ต้องเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา โดย สำนักงาน ได้เสนอให้มีการทบทวนประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับแรก (สิงหาคม 2535) ฉบับที่ 2 (กันยายน 2535) และฉบับที่ 3 (มกราคม 2539) ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2547 ได้มีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

ดังนั้น สำนักงาน ได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และยกร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ขณะนี้ได้ยกร่างประกาศกระทรวงดังกล่าวแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการประกาศบังคับใช้ต่อไป

2. โครงการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี : เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย ได้พิจารณาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันแล้ว เห็นว่ายังคงมีการขออนุญาตหรือยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ มาตรการบางประการที่กำหนดไว้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับพื้นที่ หรือมาตรการบางประการมีการกำหนดไว้เพียงบางลุ่มน้ำ เป็นต้น

เพื่อให้มีการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกลุ่มน้ำ ทั่วประเทศ สำนักงานฯ จึงมีแนวคิดที่จะปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันในแนวทางปฏิบัติและสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะส่งผลให้สามารถลดการขออนุมัติผิวน้ำหรือยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมของการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำได้

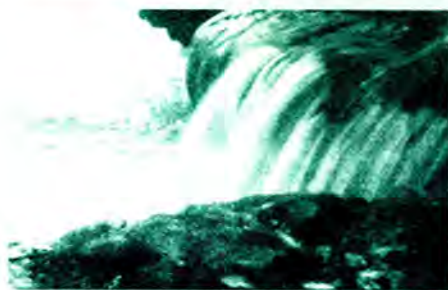
สำนักงานฯ ได้ประมวลข้อมูลสภาพปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย และร่างกรอบแนวทางการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีในประเด็น หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ แผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และมาตรการการใช้ที่ดินในแต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และนำเสนอต่อคณะกรรมการการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2547 และมีมติให้สำนักงานฯ รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ร่างกรอบแนวทางการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในบึงบประมาณ 2547 สำนักงานฯ ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เป็นผู้ดำเนินงานโครงการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทยเพื่อ

- ❖ รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเพิ่มเติมจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ❖ เพื่อจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ตัวแทนภาคประชาชน และภาคประชาสังคม รวมทั้ง วิทยาลัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศลุ่มน้ำที่เหมาะสมของประเทศในอนาคต

- ❖ เพื่อนำผลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนต่างๆ ไปแก้ไขปรับปรุงและจัดทำเป็นกรอบแนวทางการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย รวมทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำของประเทศไทยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

- ❖ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กรอบแนวทางการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย : ปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติที่ต้องทบทวน เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรเอกชน และนักวิชาการในท้องถิ่น จำนวน 2 ครั้ง ณ จังหวัดเชียงใหม่ในวันที่ 23-24 สิงหาคม 2547 และ ณ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 20-21 กันยายน 2547 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 200 และ 150 คน ตามลำดับ ซึ่งผลที่ได้รับจากการประชุมในประเด็นต่างๆ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จะถูกนำมาวิเคราะห์และผนวกรวม เพื่อจัดทำเป็นกรอบแนวทางการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทยที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามลำดับต่อไป

3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบลุ่มน้ำ : กรณีการขอ ผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ เพื่อการอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ซ้ำในพื้นที่เดิม

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหา การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการขอผ่อนผันหรือยกเว้นการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าอนุรักษ์ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ กรณีกิจการเหมืองแร่ ไว้ว่า ภายหลังจากวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2538 จะพิจารณาผ่อนผันหรือยกเว้นเฉพาะการขอประทานบัตรเหมืองแร่ซ้ำในพื้นที่ประทานเดิม หรือการขอประทานบัตรใหม่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ตามผลการสำรวจแร่ที่ได้รับอนุญาต โดยต้องขออนุมัติผ่อนผันจากคณะรัฐมนตรีเป็นแต่ละกรณี และต้องให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นชอบกับรายงานการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ จากการดำเนินโครงการ ก่อนการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

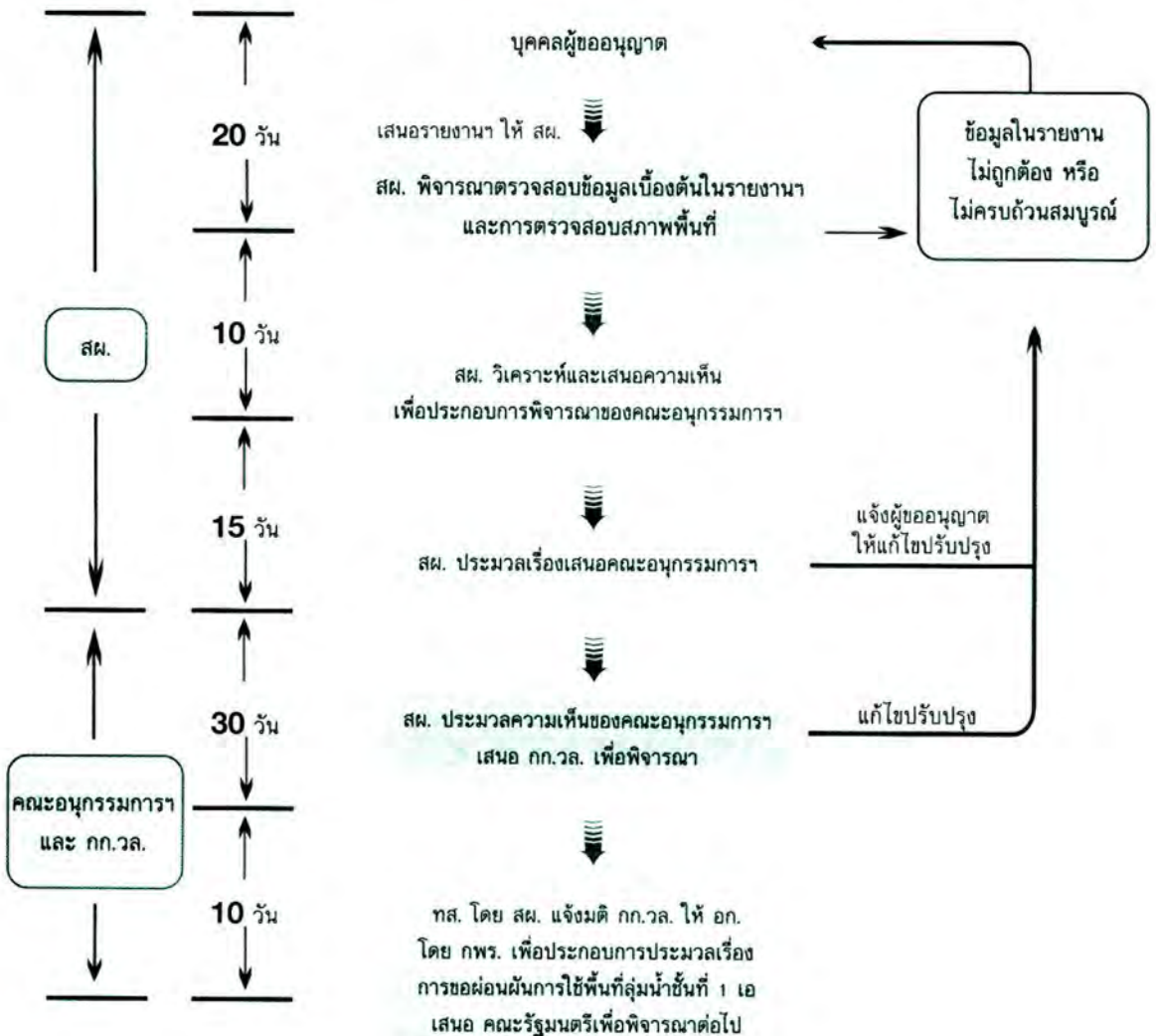
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติของมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ดังนี้

❖ จัดทำขั้นตอน กระบวนการและระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ขั้นตอนการรับเรื่องจนถึงขั้นตอนเห็นชอบต่อรายงานการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ จากการดำเนินโครงการ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 85 วัน (รายละเอียดตามแผนภาพ หน้า 56) ในขณะที่ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณา รายงานให้แล้วเสร็จไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 เรื่องแนวทางการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติรับทราบขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการพิจารณารายงานฯ ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2546

❖ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายงานการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการขออนุมัติผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เพื่อการทำเหมืองแร่ เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณารายงานดังกล่าวเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและมาตรฐานเดียวกันในการพิจารณารายงานดังกล่าวให้ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

แผนภาพ ขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณารายงานการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ

หมายเหตุ

- ทส. : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สผ. : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- อก. : กระทรวงอุตสาหกรรม
- กพร. : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- คณะอนุกรรมการ : คณะอนุกรรมการพิจารณารายงานการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการขออนุมัติผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ เพื่อการทำเหมืองแร่
- กก.วล. : คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีภารกิจสำคัญในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ หรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชน หรือโครงการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมาย ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต การปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการติดตามผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1. การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ 2547 มีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการต่างๆ เสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินตามขั้นตอนการพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น 931 ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภท	รายงานโครงการที่เสนอเข้ามาใหม่ ¹	รายงานเพิ่มเติม ²	รายงานที่ได้รับความเห็นชอบ ³
1. เหมืองแร่และปิโตรเลียม	31	64	15
2. อุตสาหกรรม	31	89	39
3. คมนาคม	11	32	10
4. บริการชุมชนและที่พักอาศัย	194	412	131
5. แหล่งน้ำ	1	1	0
6. พลังงาน	18	47	21
รวม	286	645	216

หมายเหตุ

- หมายถึง จำนวนโครงการหรือรายงานที่เสนอเข้ามาใหม่ หน่วย : ฉบับ หรือ โครงการ
- หมายถึง จำนวนรายงานที่เสนอเพิ่มเติม โครงการหนึ่งๆ อาจมีมากกว่า 1 ฉบับ
- หมายถึง จำนวนรายงานที่เห็นชอบ หน่วย : ฉบับ หรือโครงการ

สำนักงานฯ ได้ตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยในปีงบประมาณ 2547 ได้มีการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ รวม 164 ครั้ง แบ่งเป็น

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวนการประชุม (ครั้ง)
1. ด้านโครงการเหมืองแร่	19
2. ด้านโครงการสำรวจและ/หรือผลิตปิโตรเลียม	7
3. ด้านโครงการอุตสาหกรรม	30
4. ด้านการโครงการพลังงาน	24
5. ด้านโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ	16
6. ด้านโครงการที่พักอาศัยบริการชุมชนและสถานที่พักตากอากาศ	46
7. ด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	1
8. โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน ด้านคมนาคม	12
9. ด้านโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน	9

2. การพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การพิจารณารายงานผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้มีการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวม 10 ครั้ง และคณะกรรมการกลั่นกรองการอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวม 19 ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทการพิจารณา	จำนวนนิติบุคคล (ราย)	เห็นชอบ (ราย)
การขอรับใบอนุญาต	18	16
การขอเพิ่มผู้ชำนาญการ	4	3
การขอลอนผู้ชำนาญการ	-	-
การขอเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่	23	23
รวม	45	42

3. การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการทั่วประเทศที่ต้องจัดทำรายงาน

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ดังนี้

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมผลการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำนวน 336 โครงการ
- ❖ ติดตามตรวจสอบพื้นที่โครงการที่จัดทำและส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 72 โครงการ และโครงการที่ไม่ได้จัดทำและส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำนวน 79 โครงการ รวมโครงการที่เข้าติดตามตรวจสอบพื้นที่โครงการทั้งสิ้น 151 โครงการ
- ❖ จัดทำฐานข้อมูลมาตรการและผลการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมในเวปไซต์ที่มีอยู่เดิมอีก จำนวน 600 โครงการ
- ❖ กำหนดดัชนีชี้วัดและประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแนวทางการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของแต่ละประเภทโครงการ

ผลการติดตามตรวจสอบ และแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมโครงการที่สำคัญ ดังนี้

ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีการปนเปื้อนของแคดเมียมที่ห้วยแม่ดาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เมื่อปี 2546 กรมวิชาการเกษตรร่วมมือกับองค์การวิจัยต่างประเทศตรวจพบการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในข้าวสูงเกินมาตรฐานการบริโภคจำนวนมาก ที่ตำบลพะเด๊ะ และตำบลห้วยแม่ดาวใหม่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และได้แจ้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเข้าทำการตรวจสอบ และจากการตรวจสอบพบว่ามีสารแคดเมียมปนเปื้อนในลำห้วยแม่ดาวค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในตะกอนดิน ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีการทำเหมืองแร่ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ เหมืองแร่ผาแดง (มหาชน) จำกัด และตากโมนิ่ง จำกัด

จากการตรวจสอบโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 4 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดตาก เมื่อเดือนมกราคม และวันที่ 20 และ 21 พฤษภาคม 2547 พบว่าโครงการทั้ง 2 แห่ง ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบแล้วไม่ครบทุกประเด็น จึงได้สั่งการให้แก้ไขแล้ว

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและจังหวัดได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหามลพิษจากการปนเปื้อนของสารแคดเมียมบริเวณลุ่มน้ำแม่ดาว โดยแบ่งเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ซึ่งประกอบด้วย แผนจัดการข้าวที่ปนเปื้อน แผนการติดตามเฝ้าระวังสุขภาพอนามัยของประชาชน แผนฟื้นฟูดินและตะกอนดินที่ปนเปื้อน แผนติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และแผนงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

การแก้ไขปัญหาผลกระทบจากฝุ่นละอองบริเวณตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

จากการที่ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางตรวจเยี่ยมในจังหวัดสระบุรี และได้ สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการระเบิดและย่อยหิน และจากการทำเหมืองแร่ บริเวณตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี สำนักงาน ได้ทำการตรวจสอบพื้นที่และได้แก้ไขปัญหาโดยนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อเดือนเมษายน 2547 และได้ประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 และกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 45 และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

สำนักงาน และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ประสานงานและทำการสำรวจโรงโม่และบดย่อยหินและการทำเหมืองแร่หินปูน ในเขตตำบลหน้าพระลาน และได้สั่งปิดโรงโม่ที่ทำผิดกฎหมาย จำนวน 14 แห่ง และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งความดำเนินคดีต่อเหมืองแร่ที่บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 17 แห่ง

สำนักงาน ได้จัดทำข้อกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมโม่ บด และย่อยหินทุกขนาดต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และจัดทำมาตรการควบคุมสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษและแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา และมีมติเห็นชอบข้อกำหนดดังกล่าว ปัจจุบันได้ทำการเฝ้าระวังให้เหมืองแร่ที่ได้ประทานบัตรดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง เฝ้าระวังฝุ่นละอองในพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องต่อไป

ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการของโครงการศูนย์บริหารและจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตามที่ประชาชนได้มีการคัดค้านการให้อนุญาตโครงการศูนย์บริหารและจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เนื่องจากโครงการฝังกลบกากอุตสาหกรรมจะทำให้เกิดการปนเปื้อนแหล่งน้ำใต้ดินและแม่น้ำป่าสัก ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่รอบๆ บริเวณที่ฝังกลบและประชาชนได้ประท้วงปิดถนนทางเข้าโครงการไม่ให้นับดำเนินการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กรณีบ่อฝังกลบดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้แทนประชาชนเพื่อเข้าไปตรวจสอบและแก้ไขปัญหา

สำนักงาน ในฐานะคณะทำงานได้เข้าตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัท และได้สรุปผลการตรวจสอบเสนอกรมโรงงานอุตสาหกรรม และจังหวัดสระบุรี ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรีได้มีคำสั่งให้บริษัทปรับปรุงแก้ไขการประกอบกิจการ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินการตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานทั่วไป รวมทั้ง คณะทำงานได้เข้าเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินและตะกอนดินภายใน และโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อตรวจสอบการปนเปื้อน ต่อมาบริษัทได้ชี้แจงว่าได้ดำเนินการตามที่อุตสาหกรรมจังหวัดสั่งการแล้ว แต่ประชาชนยังคงมีการคัดค้านอยู่ ปัจจุบันสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 7 ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ ได้ทำการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินและน้ำผิวดินบริเวณภายในและนอกพื้นที่ทำการฝังกลบของโครงการ โดยกรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และผู้แทนประชาชนร่วมดำเนินการดังกล่าว รวมทั้ง เฝ้าระวังผลกระทบที่จะเกิดจากการปนเปื้อนต่อไป ทั้งนี้ ในเดือนพฤษภาคม 2547 สำนักงาน ได้แจ้งผลการพิจารณารายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการระยะก่อสร้างให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ควบคุมดูแล รวมทั้งได้แจ้งโครงการให้ปรับปรุงการดำเนินงาน ทั้งนี้ สำนักงาน จะได้ติดตามการดำเนินงานของโครงการตามที่กำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องต่อไป

4. การปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สืบเนื่องจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นสมควรให้ดำเนินการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้แต่งตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คณะอนุกรรมการขึ้น 4 คณะ ได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการโครงสร้างองค์กรและพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 2) คณะอนุกรรมการด้านกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3) คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคและแนวทางการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม 4) คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งคณะทำงาน 6 คณะ เพื่อดำเนินการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานได้ดำเนินงานในการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการปรับปรุงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงาน ได้วิเคราะห์และจัดทำสรุปปัญหาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบ สรุปปัญหาอุปสรรคซึ่งควรมีการปรับให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 จัดทำร่างระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ปรับปรุง) คณะกรรมการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ได้มีการประชุมเพื่อศึกษา และวิเคราะห์ปัญหาของระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และได้กำหนดแนวทางเบื้องต้นในการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 8 ประเด็น คือ 1) ขั้นตอนกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3) ความสัมพันธ์ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 4) การจัดตั้งกองทุนด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 5) องค์กรมหาชนด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 6) ผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 7) การกำหนดประเภทและขนาดของโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ 8) การบูรณาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.3 การจัดประชุมเพื่อนำเสนอร่างการปรับปรุงระบบ และรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ สำนักงาน ได้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ เรื่อง การปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวม 6 ครั้ง คือ ที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดเชียงใหม่

4.4 ปรับปรุงระบบที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและนำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงาน ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจากคณะกรรมการหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชนในพื้นที่ และภาคประชาชนในการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาใช้ประกอบการจัดทำแนวทางเบื้องต้นในการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และนำเสนอประเด็นเร่งด่วนต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา โดยเสนอให้มีการปรับปรุงการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน ซึ่งได้มีการปรับปรุงรูปแบบของการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็น 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รวมทั้ง ให้มีการมอบอำนาจการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นไปยังระดับจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุม เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2547 ได้มีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม และเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้บริหารงานเพื่อให้การสนับสนุนงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ภาคเอกชน และองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยกระบวนการความร่วมมือของทุกภาคส่วน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามแนวนโยบายของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ บนหลักการที่จะให้การสนับสนุนในลักษณะที่สามารถมีเงินหมุนเวียนคืนกลับเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยอยู่ในรูปของเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเป็นอันดับแรก สำหรับเงินอุดหนุนนั้น จะให้ได้เฉพาะกรณี ที่จำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เป็นกองทุนที่มีความยั่งยืนและมั่นคง

ในปี 2547 การบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการภายใต้แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ระยะสั้น (3-5 ปี) ซึ่งเป็นกรอบการบริหารงานกองทุนในระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549 โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานเชิงรุกที่มุ่งเน้นการป้องกันควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเนื่องจากสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ และสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการปรับการบริหารงานกองทุนเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยอยู่ระหว่างการจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงแนวทางการพิจารณาถ่วงดุลของโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม การจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนของสำนักงานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพของประเทศ

1. สถานภาพและการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2547) กองทุนสิ่งแวดล้อมมีวงเงินคงเหลือรวมดอกเบี้ยเงินฝากประมาณ 3,873.19 ล้านบาท โดยในปี พ.ศ. 2547 คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม รวม 11 โครงการ เป็นวงเงินทั้งสิ้น 195.68 ล้านบาท ประกอบด้วย

- โครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 โครงการ วงเงิน 163.96 ล้านบาท
- โครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 9 โครงการ วงเงิน 31.52 ล้านบาท
- งบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม ปี 2547 เพิ่มเติม วงเงิน 0.20 ล้านบาท

2. การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในการควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉิน

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2545 ประธานกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้เสนอขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการฯ เพื่อนำเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมไปใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในกรณีฉุกเฉินและเร่งด่วน ซึ่งการควบคุมหรือระงับปัญหาในเบื้องต้นไม่อาจจัดหาเงินจากแหล่งใดได้ทันต่อเหตุการณ์ โดยประธานกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม มีอำนาจอนุมัติจัดสรรในวงเงินไม่เกิน 3 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีเหตุไฟไหม้โกดังเก็บสารเคมีทางการเกษตร บริเวณชุมชนแออัดคลองเตย ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ของประชาชนเป็นอย่างมาก แต่หน่วยงานภาครัฐไม่สามารถเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเหล่านั้นได้ทันทั่วทั้ง เนื่องจาก ระบบราชการมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและต้องใช้เวลาามาก ซึ่งคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมดังกล่าวได้มีมติ เห็นชอบในหลักการที่จะนำเงินกองทุนไปใช้จ่ายเพื่อการแก้ไขปัญหาล้างแ้วลุ่มกรณีฉุกเฉิน ตามที่ประธานกรรมการกองทุน สิ่งแวดล้อมเสนอ โดยจะต้องดำเนินการภายใต้หลักการผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย และให้สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งปรับแก้ไขระเบียบและข้อกำหนดคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับหลักการ ดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุม เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2545 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ ใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาล้างแ้วลุ่มกรณีฉุกเฉิน และสำนักงาน ได้ดำเนินการปรับแก้ไขระเบียบและข้อกำหนดของ คณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อรองรับหลักการดังกล่าว โดยการประสานหารือถึงความเป็นไปได้และขั้นตอนในทางปฏิบัติกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และกรมบัญชีกลาง พร้อมทั้งได้ประมวลข้อมูลทั้งหมด เพื่อประกอบการปรับแก้ไขระเบียบและข้อกำหนดของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความชัดเจนและถูกต้อง โดยมีคณะทำงานปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ให้คำปรึกษาในประเด็น กฎหมายเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ทั้งนี้ ระเบียบและข้อกำหนดดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2547 และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2547 ได้มีมติให้เพิ่มวงเงิน อนุมัติจาก 3 ล้านบาท และ 5 ล้านบาท

สาระสำคัญของการปรับแก้ไขระเบียบและข้อกำหนดคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อ ควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉิน โดยสรุป ดังนี้

1) กองทุนสิ่งแวดล้อมจะให้การสนับสนุนในลักษณะเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเบื้องต้นสำหรับดำเนินการ ควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉินที่ก่อให้เกิดภัยอันตราย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อสภาพ แวลุ่มที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของรัฐหรือประชาชน ทั้งนี้ การอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนดังกล่าว เป็นดุลพินิจ ของประธานกรรมการกองทุนในวงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท

2) การควบคุม ระวัง หรือบรรเทาในเบื้องต้นนั้น ไม่อาจจัดหาเงินจากแหล่งอื่นใดได้ทันต่อเหตุการณ์ และ ต้องไม่ซ้ำซ้อนกับการสนับสนุนจากแหล่งอื่นที่มีอยู่แล้ว

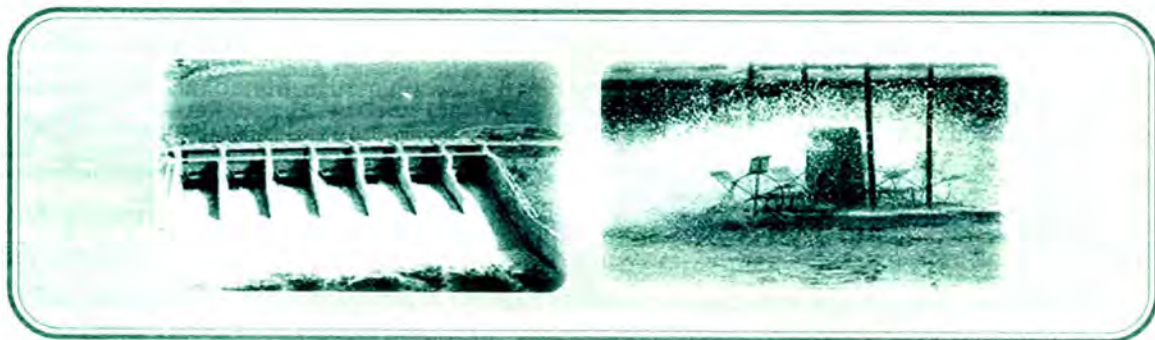
3) การเบิกจ่ายเงินจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการ กองทุนให้เป็นผู้ควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

4) เอกสารประกอบการเบิกจ่ายจะใช้เฉพาะหลักฐานการอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนจากประธานกรรมการกองทุน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อให้สามารถนำเงินกองทุนไปใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

ขณะนี้ ร่างระเบียบและข้อกำหนดของคณะกรรมการกองทุนฯ ดังกล่าว อยู่ระหว่างการนำเสนอประธานกรรมการ กองทุนเพื่อพิจารณาลงนามประกาศใช้ ในขณะที่เดียวกัน สำนักงาน ได้เตรียมการร่างแนวทางการพิจารณาให้การสนับสนุน เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในการควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉิน เพื่อใช้เป็นกรอบปฏิบัติงาน ระหว่างสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมบัญชีกลาง และเมื่อระเบียบและข้อกำหนด ดังกล่าวได้มีการประกาศใช้แล้ว กองทุนสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นแหล่งเงินสนับสนุนที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่จะเข้าไปมีส่วนช่วยใน การควบคุม ระวัง หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากเหตุฉุกเฉินได้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อป้องกันมิให้ความเสียหายที่เกิดขึ้น ต่อสภาพแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของรัฐหรือประชาชน มีความรุนแรงและขยายออกไปเป็นวงกว้างก่อนที่ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์มาตรการเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การศึกษาการใช้มาตรการทางการเงินเพื่อบริหารจัดการน้ำและบำบัดน้ำเสีย

วิกฤตการณ์ทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นในปัจจุบันล้วนเกิดจากปัญหาการบริหารจัดการที่ไม่เป็นไปตามกลไกทางเศรษฐศาสตร์ โดยที่ปัญหาการจัดการด้านอุปทานนั้นพบว่า ความต้องการใช้น้ำไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแหล่งน้ำ โดยเฉพาะการใช้น้ำเกินศักยภาพในพื้นที่ที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เช่น การใช้น้ำใต้ดินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปริมาณมาก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและแผ่นดินทรุด ส่วนปัญหาการจัดการด้านอุปสงค์ที่ผ่านมาเกิดจากการกำหนดคุณค่าหรือราคาของน้ำที่ไม่สะท้อนถึงความหายากของทรัพยากรน้ำ จึงเกิดการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การแก้ปัญหาที่เหมาะสมควรบริหารจัดการในภาพรวมทั้งระบบ โดยรัฐบาลมีนโยบายที่จะนำการใช้มาตรการทางการเงินมาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำร่างรายงาน (concept paper) เรื่อง การใช้มาตรการทางการเงินเพื่อบริหารจัดการน้ำและบำบัดน้ำเสีย เพื่อหามาตรการทางการเงินที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการใช้น้ำอุปโภคบริโภคที่ไม่มีประสิทธิภาพ และปัญหาการบำบัดน้ำเสีย โดยมีแนวคิดของการจัดการด้านอุปทาน คือ การใช้งบประมาณจากส่วนกลางในการลงทุนก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และการให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลงทุนและบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กในท้องถิ่น เช่น อ่างเก็บน้ำ ฝาย เป็นต้น ส่วนแนวคิดของการจัดการด้านอุปสงค์ คือการจัดเก็บค่าน้ำให้ครอบคลุมราคาน้ำต้นทุน ต้นทุนการผลิตน้ำ ต้นทุนค่าเสียโอกาสของน้ำ และต้นทุนภายนอกของการใช้น้ำ รวมทั้ง ต้นทุนการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ต้นทุนการบำรุงรักษาคุณภาพน้ำ และต้นทุนการบำบัดน้ำเสียด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิผลควรดำเนินการควบคู่ไปกับการลดบทบาทของภาครัฐ และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการของภาคเอกชนหรือท้องถิ่น เพื่อเป็นการลดภาระของภาครัฐในการลงทุนด้านงบประมาณในการจัดการน้ำหรือการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย หรือการชดเชยในรูปแบบต่างๆกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเห็นหุ้นส่วนระหว่างการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนการจัดให้มีเจ้าภาพแบบเบ็ดเสร็จในองค์กรเดียว โดยการปรับปรุงองค์กรที่รับผิดชอบดูแลจัดหาน้ำบริโภคและบำบัดน้ำเสียไว้ด้วยกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการบริหารจัดการแบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพ

การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาศัยอำนาจตามมาตรา 43 มาตรา 44 และ มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พิจารณาพื้นที่ที่ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที หรือเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยได้ดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมแล้ว 4 พื้นที่ และอยู่ระหว่างดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมอีก 5 พื้นที่ ดังนี้

1. พื้นที่ที่ได้ดำเนินการประกาศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 โดยออกเป็นกฎกระทรวง จำนวน 1 พื้นที่ คือ ป่าดุน ลำพัน จังหวัดมหาสารคาม และออกเป็นประกาศกระทรวง จำนวน 3 พื้นที่ คือ พื้นที่จังหวัดภูเก็ต พื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และ เมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี โดยประกาศกระทรวงจะมีอายุการบังคับใช้เป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งสำนักงานได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวมาโดยตลอด พร้อมทั้งได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขมาตรการในประกาศกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องตามที่ท้องถิ่นต้องการ โดยมีคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นผู้พิจารณานำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยในปี พ.ศ. 2546 สำนักงานได้ดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมต่อเนื่อง คือ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณ 3 พื้นที่ดังกล่าวข้างต้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 มีระยะเวลา 5 ปี

2. พื้นที่ที่ได้ดำเนินการประกาศในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 1 พื้นที่ คือ บริเวณชายฝั่งทะเลในเขตอำเภอต่างๆ ของจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายหาดบริเวณชะอำ และหัวหิน รวมทั้ง มีแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน และสถาปัตยกรรมที่สำคัญหลายแห่ง ซึ่งแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมบางแห่งในพื้นที่นี้ กำลังถูกทำลาย เนื่องจากได้รับผลกระทบจากน้ำเสียและขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของชุมชน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างรุนแรง รวมทั้ง แหล่งธรรมชาติบางแห่งถูกคุกคามจากการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนมีผลกระทบทำให้สูญเสียสภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว สำนักงาน จึงได้ดำเนินการออกประกาศกระทรวงฯ ฉบับใหม่อีก 1 ฉบับ คือ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2547 โดยได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 121 ตอนพิเศษ 86 ง ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป ซึ่งมาตรการในประกาศกระทรวงฉบับนี้ จะแตกต่างกับประกาศกระทรวงในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ และเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี โดยจะมอบให้จังหวัดมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึก การฟื้นฟูและบำบัดด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมขึ้นในแต่ละจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบการนำมาตรการต่างๆ ที่ใช้ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ

3. พื้นที่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม 5 พื้นที่ คือ

1. จังหวัดพังงา ขณะนี้ อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
2. จังหวัดกระบี่ (ส่วนเพิ่มเติม) ขณะนี้ อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

3. บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ดอกกราย และคลองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

4. พื้นที่สวนส้ม ในเขตอำเภอฝาง อำเภอไชยปราการ และอำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

5. พื้นที่บางส่วนของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาขักร่างของสำนักงาน

ในการจัดทำประกาศกระทรวงนั้นได้มีการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตั้งแต่การศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ การสำรวจสภาพพื้นที่ วิเคราะห์สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่นั้นๆ แล้วกำหนดขอบเขตของพื้นที่คุ้มครอง โดยในการกำหนดขอบเขตพื้นที่จะแบ่งบริเวณย่อยเพื่อกำหนดมาตรการที่แตกต่างกันตามลักษณะพื้นที่และความสำคัญของพื้นที่ เช่นการห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางประเภท การห้ามกระทำหรือประกอบกิจกรรมบางประเภท การกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จ.ภูเก็ต

จ.กระบี่

เมืองพัทยา จ.ชลบุรี

การติดตามประเมินผล

1. การติดตามและประเมินสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการติดตามประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและจัดทำเป็นรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 13 (13) ที่กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อรายงานสถานการณ์และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย วางแผน และเสนอแนะมาตรการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อไป

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบและได้นำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 นอกจากนี้ ได้ดำเนินการเผยแพร่รายงานดังกล่าวในรูปแบบเอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ CD-ROM แก่องค์กรทุกระดับ ได้แก่ นักการเมือง หน่วยงานราชการ องค์กรพัฒนาชุมชน สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ ยังสามารถ Download ข้อมูลจากเว็บไซต์ www.onep.go.th

สำหรับการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547 สำนักงาน ได้ดำเนินการยกร่างรายงานภายใต้การกำกับทางวิชาการของคณะกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2547 ได้แบ่งการจัดทำรายงานออกเป็น 3 ฉบับ คือ รายงานฉบับที่ 1/2547 เป็นการรายงานสถานการณ์ของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประกอบด้วย การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การสร้างแรงจูงใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม : เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ รายงานฉบับที่ 2/2547 นำเสนอประเด็นเรื่องที่มีความสำคัญหรือที่มีความรุนแรง และมีความเร่งด่วนที่ต้องรับดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย น้ำ : การจัดการ ภัยพิบัติจากปัญหาอุทกภัยและดินถล่ม การอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า มรดกไทยสู่มรดกโลก และสิ่งแวดล้อมศึกษา และรายงานฉบับที่ 3/2547 นำเสนอรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมรายสาขา เพื่อให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และศิลปกรรม ภาวะมลพิษ และสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รวมทั้งจะได้จัดพิมพ์เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ต่อไป

2. การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 - 2549

ตามที่กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 ได้จัดทำขึ้นตาม มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อแปลงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 ซึ่งใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของประเทศในระยะ 20 ปี ไปสู่การปฏิบัติ โดยกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนพิเศษ 45 ง ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2545 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545-2549

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีข้อสังเกตว่าต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามประเด็นสำคัญภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 - 2549 ที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องเร่งดำเนินการในระยะ 5 ปี รวม 21 ประเด็น เพื่อสามารถนำไปทบทวนและปรับกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวภายหลังจากประกาศใช้ไปแล้ว 2 ปี รวมทั้ง ปรับประเด็นสำคัญดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการติดตามประเมินผลตามประเด็นสำคัญ ภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวในรอบปีที่ 1 (ตั้งแต่ 24 พฤษภาคม 2545 ถึง 24 พฤษภาคม 2546) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนำมาวิเคราะห์ประเมินผล และจัดทำรายงานสรุปการดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 (24 พฤษภาคม 2545 ถึง 24 พฤษภาคม 2546) และได้นำรายงานสรุปการดำเนินการฯ เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2547 รวมทั้งได้เผยแพร่รายงานดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและใช้ประโยชน์ไปแล้ว

ปี 2547 สำนักงาน ได้มีการติดตามการดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545- 2549 ในรอบปีที่ 2 (24 พฤษภาคม 2546 ถึง 24 พฤษภาคม 2547) โดยได้เริ่มประสานหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการตามกลยุทธ์ทั้งหมดที่กำหนดไว้ในกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลผลการดำเนินการในภาพรวม โดยมีระยะดำเนินการให้แล้วเสร็จประมาณสิ้นปี พ.ศ. 2547

สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลผลการติดตามมา ในรอบปีที่ 2 ทั้งหมดให้เสร็จ แล้วจึงนำผลการติดตามมา ทั้งในรอบปีที่ 1 และรอบปีที่ 2 มาศึกษาและวิเคราะห์ผลร่วมกัน เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินการในเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นทิศทางและแนวโน้มของผลการดำเนินการตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา อันจะใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการให้ข้อเสนอแนะในเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการทบทวนประเด็นสำคัญ 21 ประเด็นภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และปรับกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากนั้นสำนักงานฯ จะได้จัดทำเป็นรายงานการติดตามการดำเนินการตามกรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545-2549 (24 พฤษภาคม 2546 ถึง 24 พฤษภาคม 2547) และจะนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อทราบต่อไป

3. การติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามประเด็นสั่งการของนายกรัฐมนตรีจากการเดินทางไปตรวจราชการในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีจากการเดินทางไปตรวจราชการในพื้นที่ต่างๆ จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายกรัฐมนตรีตามลำดับ โดยจะต้องดำเนินการติดตามเพื่อรายงานผลทุกๆ 7 วัน

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามประเด็นสั่งการของ นายกรัฐมนตรีจากการเดินทางไปตรวจราชการใน 5 พื้นที่หลักอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ วันที่ 29 เมษายน 2547 จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. พื้นที่ภาคกลางและจังหวัดใกล้เคียง (จังหวัดสระบุรี นครสวรรค์ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก ราชบุรี นนทบุรี และพิษณุโลก) ระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 3 เมษายน 2547
2. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดใกล้เคียง (จังหวัดสิงห์บุรี พิจิตร เพชรบูรณ์ ขอนแก่น หนองบัวลำภู เลย หนองคาย อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร อ่างทอง อ่างทอง ยโสธร กาฬสินธุ์ มหาสารคาม อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ชัยภูมิ) ระหว่างวันที่ 18-24 เมษายน 2547
3. พื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2547
4. พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ระยอง สระแก้ว ระหว่างวันที่ 13-14 สิงหาคม 2547
5. พื้นที่จังหวัดภาคใต้ ระหว่างวันที่ 23-27 สิงหาคม 2547

สำหรับประเด็นสั่งการของนายกรัฐมนตรีที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบดำเนินการ โดยตรง และ/หรือ มีภารกิจสนับสนุนหน่วยงานในกระทรวงอื่นๆ อีกรวมทั้งสิ้น 85 ประเด็น ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องของ ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหามลพิษทางน้ำ การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง การพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำป่าต้นน้ำ การพัฒนาพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ปัญหาการขาดแคลนพื้นที่ทำกิน การบริหารจัดการแหล่งน้ำแบบบูรณาการ การกำจัดขยะมูลฝอย การฟื้นฟูระบบน้ำบาดาน้ำเสีย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การจัดทำผังเฉพาะชุมชนพื้นที่ท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน บ่อน้ำบาดาน้ำเสีย เป็นต้น ซึ่งผลการติดตามการดำเนินการพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการเร่งรัด วางแผน/เตรียมการ และดำเนินการตามประเด็นสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จักได้มีการรายงานผลการดำเนินการในส่วน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นระยะๆ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายกรัฐมนตรีต่อไป

4. การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไว้ไว้ในโอกาสต่างๆ รวมทั้ง จากการประชุมผู้บริหารของกระทรวงฯ ทั้งนี้ เพื่อประเมินผลความสำเร็จ และเร่งรัดให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป โดยในรอบปีที่ผ่านมามีรายงานผลการติดตามฯ รวม 146 เรื่อง ประกอบด้วยนโยบายและข้อสั่งการฯ ดังนี้

1. การบริหารจัดการ จำนวน 46 เรื่อง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย แผน มาตรการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น นโยบายการแก้ไขปัญหาการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า การแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน นโยบายการดำเนินงานเรื่องแนวเขตและการจัดการที่ดินป่าไม้ การจัดระบบการให้สิทธิ์แก่ราษฎรยากจน การปลูกป่าเพื่อฟื้นคืนธรรมชาติในลักษณะ “ป่าหมู่บ้าน” การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม-น้ำแล้ง ตามแนวพระราชดำริ การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้และที่ดินของรัฐ การบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาของลุ่มน้ำและพื้นที่ต่อเนื่อง รวมทั้ง ปัญหาการดินเขินของแหล่งน้ำและการกัดเซาะชายฝั่ง

2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 59 เรื่อง มีประเด็นที่สำคัญ เช่น การป้องกันและระบบเตือนภัยธรรมชาติ การทำ GIS ด้านสำรวจที่ดิน แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน ปัญหาที่ดินทำกินอย่างเบ็ดเสร็จ การป้องกันการบุกรุกทำลายป่า และการฟื้นฟูป่า โครงการคืนป่าให้แม่ โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ โครงการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง การฟื้นฟูและปรับปรุงอุทยานแห่งชาติทางทะเล การจัดระเบียบอุทยานแห่งชาติทางทะเล พื้นที่คุ้มครองทางทะเล และการบูรณาการด้านแหล่งท่องเที่ยว แก้ไขปัญหาน้ำ Water Grid และการบริหารจัดการน้ำ การป้องกันวิกฤตน้ำ การศึกษาจัดทำแผนเรื่องน้ำท่วม และโครงการน้ำบาดาลเพื่อประชาชน

3. ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 41 เรื่อง มีประเด็นสำคัญ เช่น เรื่อง CDM Climate Change องค์กรกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ปัญหามลพิษที่ลำนํ้าพอง การจัดการน้ำเสียจากฟาร์มหมู การแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำท่าจีน การใช้มาตรการทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำและน้ำเสีย การเดินระบบและการบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียโดยใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) การแก้ปัญหาการกของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ การลดการใช้ยูเคมี แนวทางแก้ปัญหามลพิษทางอากาศที่จังหวัดเชียงใหม่ และบริเวณพื้นที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นต้น

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้รวบรวมประมวลผลงานความคืบหน้าตามข้อสั่งการมาเป็นลำดับ พร้อมทั้ง ได้สรุปเสนอปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

5. การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล

ตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินโครงการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพื่อการติดตามประเมินผลการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำดัชนีและตัวชี้วัดเพื่อการติดตามประเมินผลสำหรับใช้วัดผลสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบาย แผน และมาตรการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางและระบบการติดตามประเมินผล ซึ่งโครงการดังกล่าวได้แล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2547 ที่ผ่านมา นั้น

เพื่อนำระบบและกลไกการติดตามประเมินผลและตัวชี้วัดที่ได้รับจากโครงการดังกล่าว ไปทดลองปฏิบัติจริง ในปี 2547 สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการโครงการติดตามประเมินผลการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินสถานการณ์นโยบาย แผน และมาตรการด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลและจัดทำระบบการติดตามประเมินผลรวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งขณะนี้การดำเนินงานอยู่ในขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ทั้งนี้ ภายใต้โครงการดังกล่าวจะได้มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการติดตามประเมินผล โดยพิจารณาคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนโยบาย แผน และมาตรการด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

การพัฒนาระบบสารสนเทศ

1. การพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการรุดหน้ามาโดยลำดับ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

❖ วางระบบความปลอดภัยหลักและพัฒนาฐานข้อมูล 2 เรื่อง คือ การประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการติดตามการดำเนินงานภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี 2545-2549

❖ จัดวางระบบประชุมทางไกล (Teleconferrence) และเริ่มพัฒนารูปแบบของศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ 2547

❖ การรับเรื่องร้องทุกข์ ได้ดำเนินการจัดทำและเชื่อมโยงเครือข่าย ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ web page ของสำนักงาน เพื่อเพิ่มความสะดวกให้ผู้ประสงค์จะร้องทุกข์สามารถกระทำได้หลายช่องทาง

❖ การติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ได้จัดหาเครื่องแม่ข่ายรวมถึงเครื่องลูกข่ายและอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อรองรับการพัฒนาฐานข้อมูล ทั้งทางด้านภูมิสารสนเทศและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

❖ จัดทำฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ 7 ชั้นข้อมูล ได้แก่ โครงการที่ผ่านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว พื้นที่ชุ่มน้ำ โครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม โครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ

❖ พัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 14 เรื่อง ได้แก่ ฐานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน ฐานข้อมูลเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ ฐานข้อมูลเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน ฐานข้อมูลมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ฐานข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารยานพาหนะ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารวัสดุครุภัณฑ์ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารงานนิติการ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการระบบเครือข่ายและฐานข้อมูลเพื่อเข้าสู่ระบบสำนักงานอัตโนมัติ

❖ จัดฝึกอบรมบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ คอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล การบริหารจัดการระบบเครือข่าย และการจัดทำและออกแบบเว็บเพจ

2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

สำนักงานนโยบายแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับความช่วยเหลือจากโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม (Thailand Cultural Environment Project : TCEP) ภายใต้โครงการความช่วยเหลือด้านการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งประเทศเดนมาร์ก (Danish International Development Assistance : DANIDA) โดยโครงการดังกล่าวเป็นการนำเทคนิคการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ประกอบด้วย การสำรวจและจัดทำทะเบียนทรัพย์สินสิ่งแวดล้อม (Survey of Architecture Values in the Environment : SAVE) และการวางแผนด้านมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage in Planning : CHIP) ของประเทศเดนมาร์กมาประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่เหมาะสมต่อบริบทของประเทศไทย กิจกรรมหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ระบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น คือ การจัดทำระบบฐานข้อมูล ซึ่งในปี 2547 สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลดังกล่าวที่มีทั้งข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มรดกโลก และเมืองเก่า โดยแบ่งฐานข้อมูลเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย ข้อมูลประวัติศาสตร์ โบราณคดี ข้อมูลสภาพทางกายภาพ ข้อมูลเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น และฐานข้อมูลองค์ประกอบของพื้นที่ ประกอบด้วย ข้อมูลคุณค่าความสำคัญโดยรวมของพื้นที่ สถานภาพความเป็นของแต่ดั้งเดิมและบูรณภาพ ภัยคุกคาม เป็นต้น

การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. การจัดทำรูปแบบกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

สืบเนื่องจากการปฏิรูประบบราชการ ได้กำหนดวิธีการปฏิรูปใน 3 แนวทาง คือ การปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม การปฏิรูประบบราชการ และการใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2546-2550 ยุทธศาสตร์ที่ 7 ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งผลให้ข้าราชการต้องปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงได้มาเป็นส่วนสำคัญของการบริหารราชการแผ่นดินแผนใหม่ ที่เรียกว่า การบริหารราชการแบบเปิด ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยในการบริหาร ราชการระบบเปิดนี้จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายสาธารณะ แผน และกฎหมาย ตลอดจนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ประกอบกับยุทธศาสตร์ เป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดผลงานปี 2547 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่จะต้องดำเนินการจัดทำข้อตกลงการให้บริการสาธารณะ และการจัดทำผลผลิต ระดับหน่วยงาน ในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และ แนวทางปฏิบัติ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้รับมอบหมายจากกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นผู้ดำเนินโครงการจัดทำรูปแบบกลไกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าว ร่วมกับส่วน ราชการในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละส่วนราชการเป็นผู้เลือกกรณีศึกษาที่ต้องการให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในระดับต่างๆ ดังนี้

กรณีศึกษาของ 10 หน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน	กรณีศึกษา
1. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	- กลไกการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน
2. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และการกำหนดตัวชี้วัด ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. กรมป่าไม้	- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการถ้ำไอนและ ตรวจสอบป่าชุมชน
4. กรมทรัพยากรธรณี	- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการพื้นที่เสี่ยงภัย จากดินถล่ม
5. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน บริเวณเกาะพระทอง จังหวัดพังงา
6. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาบำรุงรักษา บ่อน้ำบาดาลและระบบประปาชุมชน
7. กรมควบคุมมลพิษ	- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดมาตรการควบคุม การเผาในที่โล่ง กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
8. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
9. กรมทรัพยากรน้ำ	- กระบวนการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรด้านทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาลุ่มน้ำบึงดอนบน
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- การจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย ประชาชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษาอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ดังนั้น จากกรณีศึกษาดังกล่าวจะทำให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้รับทราบว่ามีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในระดับใด และใครบ้างควรมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องของกรณีศึกษา ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละระดับกับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2545 เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบูรณาการในการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทะเลสาบสงขลา แต่เนื่องจากพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาได้เป็นเพียงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้น บริเวณนี้ยังมีวิวัฒนาการทางสังคมควบคู่กันมา เห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี รวมทั้ง มีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

ในปี 2547 สำนักงาน ได้ดำเนินการศึกษาสำรวจและจัดทำข้อมูลด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและแหล่งธรรมชาติทั้งสิ้น 299 แห่ง โดย 99 แห่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีกฎหมายบังคับชัดเจน และอีก 200 แห่ง อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากจำนวน 200 แห่งดังกล่าว ได้รับการประเมินคุณค่าที่ผ่านเกณฑ์เบื้องต้นพบว่ามี 49 แห่ง ที่มีคุณค่าค่อนข้างสูง โดยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 3 แห่ง จังหวัดสงขลา 24 แห่ง และจังหวัดพัทลุง 22 แห่ง สำหรับแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด มีจำนวน 174 แห่ง การดำเนินการดังกล่าวได้ใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการดำเนินงานในการสำรวจและการกำหนดแนวทางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

3. การสนับสนุนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น 75 จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ท้องถิ่นได้ตระหนักเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมอันเป็นมรดกของชาติ ที่เมื่อถูกทำลายแล้วไม่สามารถฟื้นคืนสภาพเดิมได้อีก สำนักงาน ได้สนับสนุนหน่วยอนุรักษ์ฯ ในการสำรวจสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในกาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม รวมทั้ง การเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในพื้นที่

นอกจากนี้ เนื่องในวันอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำ คู คลอง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะกรรมการประสานงานอนุรักษ์แม่ปิงและสิ่งแวดล้อม และสมาคมที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อมไทย จัดกิจกรรมวันอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำ คู คลอง วันที่ 20 กันยายน 2547 ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ กิจกรรมประกอบด้วย นิทรรศการ การบรรยายทางวิชาการ : โครงการถ่ายทอดการแปลงแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่ปิง และลำน้ำสาขา ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่น ได้นำแผนไปใช้ในการปรับปรุง ฟื้นฟู และป้องกันแม่น้ำ คู คลอง อันควรอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง เป็นการส่งเสริมการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และพัฒนาให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ร่วมกันเพื่อความยั่งยืนของแม่ปิงและลำน้ำสาขาต่อไป

4. โครงการพิทักษ์ และฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิงอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ : โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2544 ได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม วงเงิน 4,809,000 บาท ให้แก่สมาคมที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อดำเนินโครงการพิทักษ์และฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิงอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและขยายเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์แม่น้ำปิงและองค์กรชุมชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ การบุกรุกลำน้ำ และการบำบัดฟื้นฟู รวมทั้ง ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ครอบคลุมชุมชนเป้าหมายตลอดสายน้ำ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อรักษาคุณภาพแม่น้ำปิง โดยการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและการบุกรุกในระดับตำบล การปิดกั้นขอบแนวเขตเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิงให้มีลักษณะทางกายภาพ และคุณภาพที่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชน โดยมีพื้นที่เป้าหมายหลัก 12 ชุมชน ใน 11 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ที่มีอาณาเขตติดกับลำน้ำปิง ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำในเขตจังหวัดเชียงใหม่ รวมระยะทางประมาณ 210 กิโลเมตร ทั้งนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าวมีแผนงานทั้งหมด 5 แผนงาน ประกอบด้วย

แผนงานหลัก 2 แผนงาน คือ

- ❖ การเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้นำชุมชน อาสาสมัครและเยาวชน ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิง
- ❖ การสนับสนุนกิจกรรมการป้องกัน การเฝ้าระวังการบุกรุก การปล่อยของเสียลงสู่แม่น้ำปิง และการบำบัด

ฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิง

แผนงานรอง 3 แผนงาน คือ

- ❖ การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและสำรวจสภาพปัญหา
- ❖ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก
- ❖ การติดตามนิเทศโครงการ

ผลจากการดำเนินโครงการได้มีส่วนผลักดันให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในการพิทักษ์รักษาแม่น้ำปิง โดยกรมมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสรุป ดังนี้

1) การก่อตั้งศูนย์ศึกษาธรรมชาติแม่น้ำปิง อำเภอสารภี สมาคมที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมกับชุมชนจัดตั้งศูนย์สิ่งแวดล้อมชั้น บนพื้นที่ภายในบ้านนายคณิง นาวงษ์ ผู้ซึ่งเป็นประธานศูนย์ฯ ได้มอบที่ดินให้เป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนรวม เพื่อเป็นแหล่งศึกษาข้อมูลความเป็นมาของแม่น้ำปิง และเป็นที่รวบรวมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จากอดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เข้าไปศึกษาดูงาน

ภายในศูนย์ฯ มีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำปิง การแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพของชุมชนในอดีต เช่น อุปกรณ์ในการหาปลา เป็นต้น รวมทั้ง ยังได้แสดงภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ ศูนย์ฯ แห่งนี้ยังได้ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดสารพิษ เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ชุมชนและประชาชนในการอนุรักษ์และพิทักษ์ลำน้ำให้ปลอดจากการปนเปื้อนของสารพิษและสารเคมีทางการเกษตรที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติแม่น้ำปิง อำเภอสารภี

2) การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำ จากการรณรงค์และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการฟื้นฟูและพิทักษ์ลำน้ำ รวมทั้ง การปิดกั้นเพื่อบอกแนวเขตของแม่น้ำปิงให้เกิดความชัดเจน มีผลทำให้ประชาชน และผู้ประกอบการเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการพิทักษ์และรักษาลุ่มน้ำปิงอย่างจริงจัง โดยมีประชาชนและผู้ประกอบการบางส่วนได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและกำแพงรั้วบ้านที่บุกรุกพื้นที่ริมฝั่งน้ำปิงออก ทำให้ได้พื้นที่สาธารณประโยชน์กลับคืนมาให้ประชาชนและชุมชนใช้ประโยชน์และใช้เป็นเส้นทางไปมาหาสู่กันได้ ดังกรณีตัวอย่างในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่ประสบผลสำเร็จอย่างดียิ่งในเรื่องดังกล่าว

การปิดกั้นตามแนวเขตแม่น้ำปิง

กรณีตัวอย่าง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคืนพื้นที่ริมแม่น้ำปิงสู่ชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม เป็นพื้นที่แห่งหนึ่งในอดีตประชาชนหลายครัวเรือนเคยบุกรุกพื้นที่ริมน้ำ โดยการสร้างกำแพงรั้วบ้านกันไว้ ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถเดินทางผ่านไปมาหาสู่กันได้แต่หลังจากที่สมาคมที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อมไทย ร่วมมือกับ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกพื้นที่ริมน้ำ ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งรื้อถอนรั้วเหล่านั้นออกไปและได้พื้นที่สาธารณะริมฝั่งแม่น้ำปิงคืนกลับมาบางส่วน ประมาณ 17 ไร่

ปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นสวนสาธารณะที่สวยงามริมฝั่งแม่น้ำปิง เพื่อใช้เป็นลานกีฬาด้านยาเสพติดและลานอเนกประสงค์ สำหรับจัดพิธีการต่างๆ โดยที่ผ่านมาได้มีการจัดกิจกรรมกีฬาทางน้ำ และพิธีสืบชะตาแม่ปิง เป็นต้น นอกจากนี้ ในช่วงฤดูน้ำลดชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงก็ได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ส่วนนี้ในการปลูกผักไว้บริโภคและจำหน่ายได้อีกด้วย ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าประชาชนและชุมชนได้รับประโยชน์จากพื้นที่นี้มากกว่าตอนที่แต่ละครัวเรือนต่างบุกรุกพื้นที่ดังกล่าวไว้ในครอบครองเสียอีก

ลานกีฬาด้านยาเสพติด

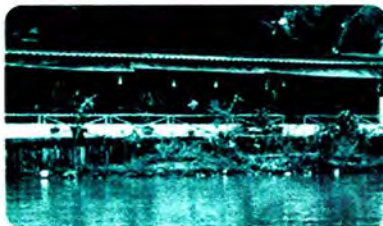
3) การปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของแม่น้ำปิง : สมาคมที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อมไทย ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อยุดลอกลำน้ำปิงบางจุดที่เคยตื้นเขิน หรือขยายลำน้ำให้กว้างขึ้นในบริเวณที่ถูกบุกรุก ด้วยการถมที่ชายตลิ่งให้สามารถใช้ในการคมนาคมได้สะดวกยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดกิจกรรมกีฬาและการท่องเที่ยวทางน้ำมากมาย เช่น กิจกรรมเรือแคนูและเรือคายัก นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยลดปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากได้อีกทางหนึ่งด้วย

กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยใช้เรือแคนูและเรือคายัก

4) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : จากการดำเนินโครงการได้มีส่วนผลักดันให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อาทิเช่น สำนักงานขนส่งทางน้ำ เป็นต้น ให้เข้าไปตรวจสอบสิ่งปลูกสร้างหรือสถานประกอบการ ได้แก่ บ้านริมน้ำ โรงแรม และร้านอาหารที่ยังคงบุกรุกพื้นที่สาธารณะริมฝั่งแม่น้ำปิง เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมสิ่งปลูกสร้างและสถานประกอบการดังกล่าว รวมทั้ง ดำเนินการฟ้องร้องเพื่อขอคืนพื้นที่ที่ถูกบุกรุกให้กลับมาเป็นพื้นที่สาธารณะดังเดิม

การดำเนินโครงการพิทักษ์และฟื้นฟูสภาพแม่น้ำปิงอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในเชิงบูรณาการที่ผสมผสานวิธีการทำงานในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในส่วนของ การเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการพิทักษ์ลำน้ำปิง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และการผลักดันให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นโครงการหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับการนำไปขยายผลเพื่อดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

สภาพการรุกล้ำพื้นที่แม่น้ำปิง โดยร้านอาหารและบ้านเรือน

พื้นที่ริมฝั่งที่ได้คืนมา และทำเป็นทางเดินริมน้ำสาธารณะ

หน้าว่าง

การบริหารระบบราชการ

แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

หน้าว่าง

การบริหารระบบราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ภายหลังจากการปฏิรูประบบราชการ การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการพัฒนา และปรับเปลี่ยนระบบการบริหารราชการสำนักงาน มาโดยตลอด โดยได้มีการพัฒนาระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่ จัดทำยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากร จัดทำระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

การพัฒนาระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่

1. การพัฒนาการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

จากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการสื่อสารเทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต และนำโลกสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบใหม่ ทั้งในมิติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ในการสร้างความเป็นเลิศของระบบราชการไทยให้รองรับกระแสการเปลี่ยนแปลง นั้น จำเป็นที่จะต้องยึดหลักประการสำคัญ คือ การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 รัฐบาลโดยพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 - 2550) และออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2546 ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบราชการของสำนักงาน และได้เข้าร่วมการพัฒนาระบบราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ในกลุ่มที่ 2 (ระดับท้าทาย) ภายใต้การดำเนินงานตามหลักการ และรายละเอียดของแนวทางและวิธีการในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 โดยสำนักงาน ได้มีการลงนามในคำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547

การพัฒนาการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ของสำนักงานฯ แบ่งการดำเนินงานเป็น 4 มิติโดยมีรายละเอียดดังนี้

มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ

1. การดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการระดับกระทรวงและแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ

1.1 ยุทธศาสตร์แบบบูรณาการระดับกระทรวง

สำนักงานฯ ได้มีการดำเนินงานตามแผนบูรณาการระดับกระทรวง เรื่องการบริหารจัดการน้ำแบบผสมผสาน (IWRM) ภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดทำแผนบูรณาการงบประมาณการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นประธานกรรมการ) ซึ่งแผนบูรณาการฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณปี พ.ศ. 2548

1.2 แผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 3 ยุทธศาสตร์ คือ

1.2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถนำไปสู่การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และสำนักงานฯ ได้นำประเด็นการปรับปรุงในเรื่องเร่งด่วน คือ การปรับปรุงการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2547 และชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติแล้ว

1.2.2 ยุทธศาสตร์การกำหนดมาตรการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน

เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ได้มอบนโยบายแก่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการจัดการเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศพื้นที่สีเขียวของเทศบาลทั่วประเทศ จำนวน 830 เทศบาล และกำหนดมาตรการในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และนำเสนอต่อสาธารณะให้ความเห็นชอบ ซึ่งประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก คือ ด้านผังเมือง ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านกฎหมาย และมาตรการที่เป็นอื่นๆ แล้วเสร็จ ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา และสำนักงานฯ ได้จัดทำคู่มือในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน จัดฝึกอบรมและมอบคู่มือให้แก่ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า

เป็นการดำเนินงานภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติให้ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกต่อคุณภาพชีวิต สังคม และเศรษฐกิจของชุมชน และประชาชนอย่างยั่งยืน โดยสำนักงานฯ ได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

❖ สำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ ประเมินคุณค่า และจัดทำทะเบียนบัญชีและข้อมูลพื้นฐานเมืองเก่าที่ควรอนุรักษ์แล้วเสร็จ คือในเขตภาคเหนือตอนบน 17 เมือง ภาคเหนือตอนล่าง 22 เมือง ภาคกลาง 10 เมือง ภาคตะวันออก 3 เมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 เมือง และภาคใต้ 4 เมือง

❖ ศึกษาและจัดทำรายงานสถานภาพและจัดลำดับเมืองเก่าที่มีความสำคัญเร่งด่วน 8 เมือง คือ เมืองเก่าสงขลา เมืองเก่ากำแพงเพชร เมืองเก่าเชียงใหม่ เมืองเก่าลพบุรี เมืองเก่านครศรีธรรมราช เมืองเก่าพิษณุโลก เมืองเก่าพิจิตร และเมืองเก่าลำปาง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อประกาศพื้นที่เมืองเก่าที่มีความสำคัญเร่งด่วนทั้ง 8 เมือง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า พ.ศ. 2546

❖ ดำเนินการจัดทำแผนบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าที่มีความสำคัญ โดยคัดเลือกเมืองเก่ามาเป็นเมืองแก่นาร่อง และสำนักงาน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับความเห็นเป็นเอกฉันท์ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ประกาศพื้นที่ 2 บริเวณเป็นพื้นที่เมืองเก่าตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า พ.ศ. 2546 คือ ใจกลางเมืองเก่า และพื้นที่พระธาตุกู่เพียงแช่แห้งและบริเวณใกล้เคียง รวมทั้ง ได้เห็นชอบยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ขณะนี้ สำนักงาน อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่าพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้จังหวัดนำแผนไปใช้ในการปฏิบัติต่อไป

2. การแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ

สำนักงาน ได้มีการแก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ดังนี้

เรื่องที่ 1 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องการกำหนดประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 2 แนวทางการพิจารณาการให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินโครงการคุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ขององค์กรเอกชนที่จดทะเบียนกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 3 ระเบียบและข้อกำหนดคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย

เรื่องที่ 5 ระเบียบสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยการใช้พระราชกร พ.ศ. 2547

เรื่องที่ 6 แผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงานร้อยละ 10 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มิตินี้ 2 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ได้เร่งดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การลดและประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติราชการ
2. การลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการ ของสำนักงาน 3 กระบวนการ คือ
 - การพิจารณาผู้มีสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - การพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายหลังการทำเหมืองแร่แล้ว
 - การพิจารณารายงานการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ

3. การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงาน 4 เรื่อง คือ

- การจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
- การพัฒนาระบบเพื่อการติดตามและการประเมินผลระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ระบบการประชุมทางไกล (Teleconference)
- การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2547

4. การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรเข้ามามีส่วนร่วม โดยการจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของท้องถิ่น

มิตินี้ 3 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

1. การปรับปรุงแก้ไขบริการ

ตามภารกิจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นงานการให้บริการที่สำคัญของสำนักงาน เมื่อสำนักงาน ได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและแผน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ สำนักงาน จะมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยมีการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน การประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และนำข้อมูลมาใช้ประกอบในการปรับแก้ไขนโยบายและแผนให้เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยในทุกปี สำนักงาน จะมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นประจำ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงงานบริการของสำนักงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปรากฏในช่วงปี 2545-2546 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อบริการของสำนักงาน มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

2. การพัฒนาระบบบริการผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งระบบ

การให้บริการข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน www.onep.go.th บริการระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ (webbased E-mail) เผยแพร่คำตอบข้อร้องเรียนทางเว็บไซต์ ภายใต้ศูนย์บริการประชาชนระดับกระทรวง (ผ่านทางเว็บไซต์ที่ http://appserver.mnre.go.th/petition/petition_t.php) นอกจากนี้ ยังได้จัดทำเว็บเพจภายใต้หัวข้อ “ตอบข้อร้องเรียน” (<http://www.onep.go.th/answer>) เพื่อเผยแพร่คำตอบข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน โดยนำเทคโนโลยี ASP (Active Server Page) มาใช้ นอกจากนี้ สำนักงาน ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มีระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ที่ทันสมัยโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้วย

มิตินี้ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร

1. การพัฒนาองค์กร ทั้งในเรื่องบุคลากร ระบบบริหาร โครงสร้าง และการติดตามประเมินผล เนื่องจากสำนักงาน เป็นองค์กรขนาดเล็ก บุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันมีไม่มาก สำนักงาน ได้ใช้นโยบายในการบริหารบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ โดยได้จัดหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และทักษะใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ได้แก่ ความรู้ในเรื่องการพัฒนาระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาระบบการปฏิบัติราชการภาครัฐแนวใหม่ การวางแผนยุทธศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การคลังและพัสดุแนวใหม่ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการสร้างเสริมกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยมใหม่ในการปฏิบัติราชการ โดยในรอบปี 2547 บุคลากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพถึงร้อยละ 95

นอกจากนี้ สำนักงาน ได้ริเริ่มในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการสำนักงาน ประจำปี 2547-2552 โดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based) และจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบบริหารความรู้ภายในองค์กร สำหรับปีงบประมาณ 2548 เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงาน ต่อไป

2. การมอบอำนาจไปสู่ระดับล่าง เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงาน เกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการกระจายอำนาจและมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เลขานุการสำนักงาน จึงได้มีการมอบอำนาจให้รองเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงาน/สำนัก/กอง ปฏิบัติราชการแทนในเรื่องงานบริหารภายใน และมีการมอบอำนาจการบริหารงาน และงบประมาณโครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามบัญชีการมอบอำนาจและหลักเกณฑ์การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเมื่อมอบอำนาจแล้วทำให้บริหารเวลาเพื่อทำงานที่มีความสำคัญทั้งการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล รัฐมนตรี และปลัดกระทรวงฯ การพัฒนางานยุทธศาสตร์สำคัญของสำนักงาน และการประสานงานบริหารระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ

3. การกำหนดเป้าหมายองค์กรและการถ่ายทอดเป้าหมายสำนักงานฯ ภายใต้กำกับของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานฯ ได้มีการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประจำปีงบประมาณ 2547 โดยได้มีการกำหนดกลยุทธ์ บัญชีหลักแห่งความสำเร็จ พร้อมตัวชี้วัดในการดำเนินงาน 4 มิติ คือ มิติด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร มิติด้านองค์กรประกอบภายในองค์กร มิติด้านนวัตกรรม และมิติด้านการเงิน และตั้งเป้าหมายผลการดำเนินงาน ซึ่งตลอดระยะเวลา 1 ปี สำนักงานฯ ได้มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินระบบจากสำนัก/กอง เป็นประจำทุกเดือน และขณะนี้ สำนักงานฯ ได้มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการรายงานผล ทำให้สามารถดำเนินงานได้สะดวก รวดเร็ว และแปลผลได้ง่าย ซึ่งต่อไปสำนักงานฯ จะพัฒนาระบบงานบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้อยู่ในมิติเดียวกับการพัฒนาการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เป็นระบบการพัฒนาการปฏิบัติราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ระบบเดียว และสามารถนำไปใช้ในการประเมินผลงาน เพื่อเป็นกลไกประกอบการสร้างแรงจูงใจของสำนักงานฯ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อไป

4. การจัดทำระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 สำนักงานฯ ภายใต้กำกับของคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในของสำนักงานฯ ได้มีการจัดทำระบบควบคุมภายในโดยได้มีการจัดประชุมชี้แจง จัดประชุม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำรายงานการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 เพื่อให้ สำนัก/กอง เกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถจัดทำระบบควบคุมภายใน และประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 และรายงานการจัดวางระบบควบคุมภายในเสนอปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการตรวจสอบภาคราชการ และคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินทราบแล้ว

นอกจากนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้คัดเลือกให้สำนักงานฯ เป็นหน่วยงานนำร่อง เพื่อทดสอบร่างแนวทางการประเมินการควบคุมภายในเพื่อให้หน่วยตรวจรับอ้างอิงและใช้ประโยชน์ในการจัดทำรายงานให้เป็นมาตรฐานและแนวทางเดียวกัน

5. การดำเนินโครงการด้านนวัตกรรม สำนักงานฯ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน 2 เรื่อง คือ

❖ คู่มือการวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสม ของโครงการด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และโครงการวิจัย

❖ คู่มือเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบผนังกันน้ำที่เหมาะสมเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมแม่น้ำ คู คลอง สำหรับท้องถิ่น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องท้องถิ่นและทุกภาคส่วนนำไปใช้ประกอบในการปฏิบัติงานต่อไป

จากการพัฒนาการปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ในปี 2547 สำนักงานฯ สามารถดำเนินกิจกรรมส่วนมากได้ตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้สืบเนื่องจากเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ทั้งผู้บริหารระดับสูง และเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติตระหนักในความสำคัญและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง กรอบแนวคิดการปฏิบัติราชการภาครัฐแนวใหม่กระตุ้นให้สำนักงานฯ มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับทรัพยากร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประชาชนมากที่สุด เป็นสำคัญ

2. การพัฒนาและดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

ในปี 2547 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการพัฒนาและดำเนินระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ปัจจัยแห่งความสำเร็จและตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

มีนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจ

จัดทำนโยบายและแผนแบบบูรณาการ เสนอแนะมาตรการ และกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การประสานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

เป้าประสงค์

ให้มีนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศไทยมีความสมดุลระหว่างการสงวนรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

- กลยุทธ์การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 1 จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศรายสาขา และพื้นที่
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลไกและกระบวนการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงระบบการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการในเชิงป้องกันและลดผลกระทบต่อการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมเชิงรุก เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพการพัฒนาของประเทศ
- กลยุทธ์ที่ 2.3 ปรับปรุง กฎ ระเบียบและกฎหมายให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในเชิงป้องกันและกำกับการปฏิบัติ
- กลยุทธ์ที่ 2.4 เสริมสร้างให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ที่เหมาะสม เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นมาตรฐานสากล
- กลยุทธ์ที่ 3 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามนโยบาย แผน และมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบบริหารภายในองค์กร และการพัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและมุ่งผลสัมฤทธิ์ในระดับสากล

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

ด้านองค์ประกอบภายนอกองค์กร

1. ทุกภาคส่วนนำนโยบาย แผน และมาตรการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมไปเป็นกรอบในการปฏิบัติ

2. องค์กรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำกลไก/กระบวนการ ไปใช้ในการแปลงนโยบาย แผน และมาตรการ ไปสู่การปฏิบัติ

3. จังหวัดและท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจกรรมป้องกันพื้นที่ฟู และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองได้

4. เครือข่ายองค์กรมีความเข้มแข็ง มีขีดความสามารถ และให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ทุกภาคส่วนนำองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.1 ร้อยละขององค์กรเป้าหมายที่จัดทำแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และมาตรการ (ปริมาณ)

1.2 ร้อยละขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่มีความพึงพอใจในนโยบาย แผน และมาตรการ (คุณภาพ)

2.1 ร้อยละขององค์กรเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ (ปริมาณ)

2.2 จำนวนแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมขององค์กรเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และมาตรการ (ปริมาณ)

3.1 จำนวนกิจกรรม/ระบบ ที่สนับสนุนหรือมอบให้จังหวัดหรือท้องถิ่นดำเนินการ (ปริมาณ)

3.2 ร้อยละของจังหวัดหรือท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนหรือได้รับมอบให้ดำเนินการ (ปริมาณ)

4.1 จำนวนองค์กรที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แต่ละสาขา) (ปริมาณ)

4.2 จำนวนกิจกรรมที่เครือข่ายองค์กรดำเนินการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แต่ละสาขา) (ปริมาณ)

4.3 จำนวนองค์กรเครือข่ายที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสผ. (ปริมาณ)

5.1 จำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องที่นำองค์ความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปริมาณ)

5.2 จำนวนครั้งที่มีการติดต่อขอข้อมูล ศึกษาดูงาน เชิญเป็นวิทยากร และกรรมาลา (ปริมาณ)

5.3 ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจในองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คุณภาพ)

ด้านองค์ประกอบภายในองค์กร

6. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ จริยธรรม ขวัญ และกำลังใจ สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- 6.1 ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนาอย่างน้อย หนึ่งหลักสูตรต่อคนต่อปี (ปริมาณ)
 6.2 ร้อยละสะสมของความก้าวหน้าของงานโครงการ/กิจกรรม ที่ปฏิบัติได้ตามแผน (ปริมาณ)
 6.3 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงทางวินัยต่อปี (ปริมาณ)
 6.4 ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (คุณภาพ)

7. หน่วยงานมีระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศภายใน ที่มีประสิทธิภาพ

- 7.1 ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่พึงพอใจระบบเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศของ สผ. (คุณภาพ)

ด้านนวัตกรรม

8. กลไกและกระบวนการใหม่เพื่อสนับสนุนและเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 8.1 ร้อยละสะสมของความก้าวหน้าในการจัดทำกลไกและ กระบวนการใหม่ เพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ
 8.2 จำนวนกลไกและกระบวนการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (ปริมาณ)

ด้านการเงิน

9. มีการปฏิบัติงานที่ปราศจากทุจริตและประพฤติ มิชอบ

- 9.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการตัดสินว่าทุจริตและประพฤติ มิชอบ (ปริมาณ)

10. การควบคุม ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินราชการให้ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะ รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และนโยบายภายในของ ส่วนราชการ

- 10.1 จำนวนข้อท้วงติงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ปริมาณ)
 10.2 ร้อยละของข้อท้วงติงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ได้รับการแก้ไข (ปริมาณ)

11. ประสิทธิภาพของการบริหารงบประมาณและเงิน กองทุน

- 11.1 ร้อยละสะสมของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่เป็นไป ตามแผนการใช้จ่ายเงิน (ปริมาณ)
 11.2 ร้อยละสะสมของการเบิกจ่ายเงินบริหารงานกองทุนที่ เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน (ปริมาณ)
 11.3 ร้อยละการเบิกจ่ายเงินกู้ JBIC สะสม ที่เป็นไปตาม แผนการใช้จ่ายเงิน (ปริมาณ)

สำนักงาน ได้ว่าจ้าง บริษัท วี-สมาร์ท จำกัด ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อติดตามและประเมินผลระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมและติดตั้งระบบแล้วเสร็จ และอยู่ในระหว่างทดลองการนำข้อมูลจริงเข้าระบบ เพื่อการรายงานและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ 2547

สรุปผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 และทิศทางการบริหารงานภายใต้ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 จำแนกตามมุมมอง 4 มิติ 11 ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ 25 ตัวชี้วัดขององค์การดำเนินงานหลัก สามารถปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ มีจำนวนทั้งสิ้น 25 ตัวชี้วัดของผลการดำเนินงานหลัก โดยจำแนกเป็น

❖ ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ' โดยมีค่าสูงกว่าค่าความสำเร็จ = 100 ที่สำนักงาน กำหนด มี 16 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

❖ ผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ โดยมีค่าเท่ากับค่าความสำเร็จ = 100 หรือสูงกว่าค่าความสำเร็จ = 0 ที่สำนักงาน กำหนด มี 9 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

สำหรับผลการปฏิบัติงานและทิศทางการบริหารงานภายใต้ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในระยะต่อไป สำนักงาน จะดำเนินแนวทางการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จแล้วให้เกิดผลดียิ่งขึ้น และพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานโดยนำนโยบายของรัฐในการปรับเปลี่ยนบทบาทการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในการดำเนินงานของสำนักงาน ในระยะต่อไป โดยมีรายละเอียดในแต่ละมิติดังนี้

1. ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร

1.1 ผลการประเมิน

1.1.1 ทุกภาคส่วนนำนโยบาย แผน และมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมไปเป็นกรอบในการปฏิบัติ โดยองค์กรที่เกี่ยวข้องได้รับการเผยแพร่ความรู้อย่างทั่วถึง และมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำกลไก/กระบวนการไปใช้ในการแปลงนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ

1.1.2 จังหวัดและท้องถิ่น สามารถดำเนินกิจกรรมป้องกัน ฟื้นฟู และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองได้

1.1.3 เครือข่ายองค์กรมีความเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่ายสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด

1.1.4 ทุกภาคส่วนนำองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้รับองค์ความรู้จากการเผยแพร่ข้อมูลของสำนักงาน การเชิญเจ้าหน้าที่หน่วยงานเป็นวิทยากร กรรมการ

2. ด้านองค์ประกอบภายในองค์กร

2.1 ผลการประเมิน

2.1.1 เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ จริยธรรม ชีวัญ และกำลังใจ รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.2 ในเรื่องของผลการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดนั้น โครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้แล้วเสร็จตามแผนและวัตถุประสงค์ มากกว่าร้อยละ 90 ของการดำเนินงานทั้งหมด

2.1.3 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เจ้าหน้าที่สำนักงาน ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถตามแผนการพัฒนาคณาจารย์ ได้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดและไม่มีเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษทางวินัย

¹ ค่าความสำเร็จ = 100 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานจริงที่สามารถปฏิบัติได้เท่ากับหรือสูงกว่า เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายสูงสุดที่กำหนดไว้ ค่าความสำเร็จ = 0 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานจริงที่สามารถปฏิบัติได้เท่ากับหรือต่ำกว่า เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายต่ำสุดที่กำหนดไว้ เป้าหมาย หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานของผลการปฏิบัติงานที่คาดหวังของสำนักงาน สำหรับใช้เป็นหลักเปรียบเทียบ เพื่อวัดความก้าวหน้าความสำเร็จของสำนักงาน

3. ด้านนวัตกรรม

3.1 ผลการประเมิน

3.1.1 การพัฒนาระบบเพื่อการติดตามและการประเมินผลระบบบริหาร สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สำนักงาน มีระบบบริหารภายในและการติดตามประเมินผลโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3 ระบบ คือ ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ และระบบการควบคุมภายใน

3.1.2 การให้บริการรับเรื่องร้องทุกข์ สำนักงาน ได้จัดทำจุดเชื่อมโยงข้อมูลไปยังศูนย์บริการรับเรื่องร้องทุกข์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1.3 จัดทำคู่มือการวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติของส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่น/องค์กรเอกชน

4. ด้านการเงิน

4.1 ผลการประเมิน

4.1.1 ปีงบประมาณ 2547 สำนักงาน ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการตัดสินว่าทุจริตและประพฤติมิชอบ

4.1.2 ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 ในส่วนการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดินนั้น การดำเนินการอยู่ในค่าเป้าหมายที่กำหนด

การดำเนินงานภายใต้ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสำนักงาน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุก สำนัก/กอง นับเป็นมิติการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในรูปแบบใหม่ของสำนักงาน การที่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ในทุกระดับ ทั้งผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติให้ความสำคัญและร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างจริงจัง นับเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่นำมาสู่ความสำเร็จในการพัฒนาระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสำนักงาน ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพงานของสำนักงาน ให้สามารถปฏิบัติงานการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา	สถานที่	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)
1.	ฝึกอบรมหลักสูตร "การทำงานเป็นทีม"	7-9 พ.ย. 46	เดอะกรีนเนอรี รีสอร์ท จ.นครราชสีมา	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจตลอด จนเทคนิคในการประสาน และการทำงานเป็นทีม 2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เสริมสร้างความเข้าใจอันดีในการทำงานเป็นทีม 3. เพื่อลดความขัดแย้ง ในการปฏิบัติงานร่วมกัน และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน 4. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	เจ้าหน้าที่ ระดับ 3-5 ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง พนักงานพิมพ์ดีด ประมาณ 95 คน	68

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา	สถานที่	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)
2.	ฝึกอบรมหลักสูตร คุณธรรมและ จริยธรรม	3 ธ.ค. 46	ห้องประชุม ชั้น 4 สำนักงาน	เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องใน มหามงคลสมัยเฉลิม พระชนมพรรษา และ พัฒนาจิตใจ ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณธรรม ศีลธรรมและ จริยธรรม ซึ่งเป็น ปัจจัยสำคัญในการ พัฒนาคน สังคมและ ประเทศไทย	เจ้าหน้าที่ ประมาณ 120 คน	120
3.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำ แผนปฏิบัติการ พัฒนาระบบราชการ สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	16-18 ม.ค. 47	คำแสด ริเวอร์ แคว รีสอร์ท จ.กาญจนบุรี	เพื่อระดมความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่ สผ. ใน การให้ข้อคิดเห็น และ กำหนดแนวทางการ จัดทำแผนปฏิบัติการ พัฒนาระบบบริหาร สผ. ให้สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบราชการไทย พ.ศ. 2546-2550	คณะทำงาน พัฒนาโครงสร้าง และระบบบริหาร มุ่งผลสัมฤทธิ์ สผ. และเจ้า หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย จำนวน 145 คน	136
4.	การประชุมชี้แจง การพัฒนาการปฏิบัติ ราชการและการ ประเมินผลของ สำนักงานกลุ่มที่ 2 (ระดับท้าทาย) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547	12 มี.ค. 47	ห้องประชุม ชั้น 4 สำนักงาน	1. ผลการดำเนินงาน พัฒนาการปฏิบัติ ราชการและการ ประเมินผลของ สผ. ปีงบประมาณ พ.ศ.2547 2. การดำเนินงานเพื่อ จัดทำรายละเอียด ตัวชี้วัดตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการ 3. การดำเนินงานเพื่อ จัดทำรายงานการ ประเมินผล การปฏิบัติราชการ พ.ศ.2547 รอบ 6 เดือน และ รอบ 1 ปี	เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน	31
5.	การสัมมนาเชิง ปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินความ เพียงพอและ ประสิทธิผลของ	26-28 มี.ค. 47	โรงแรมลองบีช การ์เดน ไฮเต็ลและสปา จ.ชลบุรี	1. เพื่อชี้แจงและซักซ้อม ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ระเบียบคณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วย การกำหนดมาตรฐาน	เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนร่วม ในการจัดทำระบบ การควบคุม ภายใน	151

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา	สถานที่	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)
	การควบคุมภายใน สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	26-28 มี.ค. 47	โรงแรมลองบีช การ์เดน ไฮเต็ลและสปา จ.ชลบุรี	การควบคุมภายใน พ.ศ.2544 ข้อ 6 2. เพื่อให้คำแนะนำแนว ปฏิบัติในการประเมิน ความเพียงพอและ ประสิทธิผลของระบบ การควบคุมภายใน และการจัดทำรายงาน ตามระเบียบ ข้อ 6 3. เพื่อให้สามารถจัดทำ รายงานตามระเบียบฯ ข้อ 6 ได้ทันตามเวลา ที่กำหนด	เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนร่วม ในการจัดทำระบบ การควบคุม ภายใน	151
6.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวางแผน ยุทธศาสตร์ การพัฒนาข้าราชการ	16-18 ก.ค. 47	บ้านสวน สาริกาวี รีสอร์ท แอนสปา จ.นครนายก	1. พัฒนาความรู้ ความ เข้าใจเจ้าหน้าที่ สำนักงาน เกี่ยวกับ หลักการ วิธีการ วางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาข้าราชการ ที่ถูกต้อง รวมทั้ง องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ วางแผนพัฒนา ข้าราชการ 2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สำนักงาน สามารถ นำความรู้ไปใช้ วางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาข้าราชการ ในภาพรวมของ สำนักงาน และระดับ สำนัก/กอง ได้อย่าง เหมาะสม เพื่อที่จะนำ แผนนั้นไปสู่การปฏิบัติ 3. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สำนักงาน สามารถ วางแผนปฏิบัติการ พัฒนาระบบ บริหารองค์ความรู้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ได้	- ผู้บริหารระดับสูง - คณะกรรมการ พัฒนาระบบ บริหารของ สำนักงาน - คณะทำงาน พัฒนาระบบ บริหารของ สำนัก/กอง และ เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง จำนวน 120 คน	120

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา	สถานที่	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)
7.	สัมมนาหลักสูตรเทคนิคการเพิ่มคุณค่าในงานบริการ	6-8 ส.ค. 47	ณ บ้านชมเดือน เรือนคิ่งน้ำ จ.สมุทรสงคราม	<p>1. เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม และวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ</p> <p>2. เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบริการมีประสิทธิภาพ และเป็นที่น่าพอใจแก่ผู้รับบริการ</p>	เจ้าหน้าที่สำนักงาน เลขานุการกรม และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการของกอง/สำนัก ประมาณ 40 คน	46
8.	อบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การคลังและพัสดุ แนวใหม่	18 ส.ค. 47	โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ	<p>1. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของการบริหารพัสดุ ต่อการงบประมาณให้สอดคล้องกับการปรับปรุงระบบการจัดทำงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานของสำนักงบประมาณ</p> <p>2. ให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่เพื่อทราบขั้นตอนการจ้างที่ปรึกษาการจัดซื้อจัดจ้าง การประกาศสอบราคา/ประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement)</p> <p>3. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการเงินของส่วนราชการ ที่สอดคล้องกับการปรับปรุงงบประมาณแบบใหม่ และคดีทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ เพื่อให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ</p>	<p>- ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี งานงบประมาณพัสดุ</p> <p>- เจ้าหน้าที่ธุรการกองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกค่าใช้จ่ายทางราชการ ประมาณ 150 คน</p>	140

ลำดับ	หลักสูตร	ระยะเวลา	สถานที่	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)
				<p>4. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปราชการ ระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทาง และ ค่าพาหนะ ในการเดินทางไปราชการ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ของส่วนราชการ และ ค่าใช้จ่ายในการประชุม</p> <p>5. ตอบข้อซักถาม เกี่ยวกับการเบิกจ่าย และระเบียบพัสดุ</p>		
9.	การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548” สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10-12 ก.ย. 47	ณ โรงแรม ลอนบิช การ์เด็นท์ ไฮเต็ล & สปา จ.ชลบุรี	เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและการระดมความเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ในการจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	- เจ้าหน้าที่ระดับ 6 ขึ้นไป ผู้รับผิดชอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 จำนวน 195 คน	195

การดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน

การปฏิบัติการลดการใช้พลังงานตามมติคณะรัฐมนตรี

จากปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันของหน่วยงานของรัฐได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้งบประมาณรายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของหน่วยงานราชการเพิ่มขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการลดไฟฟ้าและน้ำมันรวม 4 ครั้ง คือ

- ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2543
- ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2544
- ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2545
- ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2546

สรุปมติคณะรัฐมนตรี ได้ดังต่อไปนี้

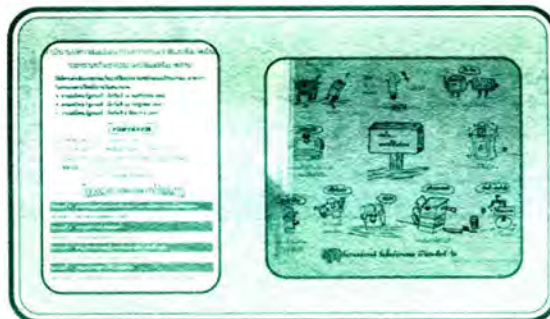
1. ให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจจัดตั้งคณะทำงานที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นประธาน เพื่อรับผิดชอบในการกำหนดแผนงาน นโยบาย และเป้าหมายในการลดการใช้พลังงานของหน่วยงาน
2. ให้ทุกส่วนราชการลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันลงอย่างน้อยร้อยละ 5 ของปริมาณการใช้เฉลี่ยต่อเดือนของปีงบประมาณ 2544
3. ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานทราบ เพื่อสรุปและรวบรวมไว้เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป
4. หากราชการใดไม่สามารถลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ให้จัดทำคำชี้แจงเหตุผลต่อสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เพื่อประกอบการพิจารณา และหากหน่วยงานใดที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม จะมีโทษทางวินัย
5. ให้สำนักงบประมาณปรับลดค่าใช้จ่ายด้านน้ำมันและไฟฟ้า ของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ สำหรับปีงบประมาณ 2546 ลงร้อยละ 5

จากผลของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการเพื่อให้มีการประหยัดพลังงานตามมติคณะรัฐมนตรี

❖ แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณากำหนดแผนงานและเป้าหมายในการลดการใช้พลังงาน

โดยมี เลขาธิการ เป็นประธานคณะทำงาน รองเลขาธิการ เป็นรองประธานคณะทำงาน และมีผู้อำนวยการสำนักและผู้อำนวยการกอง รวมทั้งหัวหน้ากลุ่มงานอิสระเป็นคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมายและจัดทำแผนปฏิบัติการในการลดการใช้พลังงานภายในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นบังคับใช้
- 2) ควบคุมดูแลให้มีการดำเนินการที่กำหนดไว้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถลดการใช้พลังงานลงร้อยละ 5
- 3) ให้สำนักและกองแต่งตั้งคณะทำงานย่อยขึ้นเป็นการภายใน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมายในการลดการใช้พลังงานต่อไป

❖ **จัดทำแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงานลง ร้อยละ 5**

จากปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ผ่านมา จะมีปริมาณการใช้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยการลดการสูญเสียและการรั่วไหลของพลังงาน ก็จะสามารถประหยัดเงินงบประมาณของหน่วยงานลงได้ ซึ่งการป้องกันดังกล่าวนี้สำนักงาน ได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรอย่างรู้คุณค่า รวมทั้งการสร้างโอกาสและแรงจูงใจให้บุคลากรได้มีบทบาทและมีส่วนร่วม นับแต่การสำรวจปัญหา การวินิจฉัยปัญหา และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา หันมาร่วมกันปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานของตนเอง ในแต่ละส่วนของหน่วยงานร่วมกัน เพื่อให้การปรับปรุงการใช้พลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงาน ร้อยละ 5 ผู้แทน สำนัก/กอง ภายในของสำนักงาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงาน โดยได้มีการกำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ดังต่อไปนี้คือ

- 1) การตรวจสอบโครงสร้างอาคารในส่วนที่ใช้เครื่องปรับอากาศและไฟส่องสว่าง
- 2) การตรวจสอบการรั่วไหลของพลังงานไฟฟ้า ทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน ทั้งในเวลาและนอกเวลา ปฏิบัติงาน
- 3) การตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ การกักเก็บและการจ่ายน้ำ
- 4) การติดตามและตรวจสอบการทำงานของปั๊มน้ำ
- 5) การติดตามตรวจสอบสภาพของเครื่องยนต์และการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
- 6) การรณรงค์ลดการใช้พลังงานและลดการใช้พาหนะของหน่วยงาน
- 7) การประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์การประหยัดพลังงาน

❖ **กำหนดมาตรการประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภค**

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ สำนักงาน จึงได้กำหนดมาตรการประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภคขึ้นบังคับใช้ ประกอบกับแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงานดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า เช่น การใช้เครื่องปรับอากาศ การใช้ไฟฟ้าส่องสว่าง การใช้ลิฟท์ การใช้น้ำประปา การใช้วัสดุครุภัณฑ์ ต่าง ๆ และการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ส่วนบุคคล

❖ **ผลการดำเนินการ**

1. ผู้บริหารของสำนักงาน และบุคลากรได้ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงาน และ มาตรการประหยัดพลังงานและสาธารณูปโภคกันอย่างพร้อมเพรียง เป็นผลให้แผนปฏิบัติการลดการใช้พลังงานของสำนักงาน ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2. ในปี 2547 สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ได้มีการพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานราชการและ รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานการประหยัดพลังงานดีเยี่ยม ประจำปี 2546 และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจร่วมใจประหยัดไฟฟ้าดีเยี่ยมประจำปี 2546 โดยสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ถึงร้อยละ 29.51

เอกสารเผยแพร่

หน้าว่าง

เอกสารเผยแพร่

ลำดับที่	เรื่อง	กอง/สำนัก เจ้าของเรื่อง
1.	แผ่นพับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทั้ง 4 แห่ง 1. บ้านเชียง 2. อยุธยา 3. สุโขทัย 4. ทุ่งใหญ่ห้วยขาแข้ง	กอศ.
2.	หนังสือมรดกโลก	กอศ.
3.	หนังสืออนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก	กอศ.
4.	CD มรดกไทย มรดกโลก	กอศ.
5.	V.D.O มรดกโลกในประเทศไทย	กอศ.
6.	หนังสือการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์	กอศ.
7.	โครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำปิงและลำน้ำสาขา	กอศ.
8.	โครงการศึกษาการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	กอศ.
9.	การพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	กอศ.
10.	โครงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา : การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ควรอนุรักษ์	กอศ.
11.	CD โครงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา : การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ควรอนุรักษ์	กอศ.
12.	รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546	กตป.
13.	รายงานประจำปี 2546 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กตป.
14.	จดหมายข่าวสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ปีที่ 1 ฉบับที่ 1, 2, 3, และ 4	กตป.
15.	คู่มือ แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	สวผ.
16.	คู่มือ แนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคม	สวผ.
17.	การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีประโยชน์อย่างไร	สวผ.
18.	แนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านนิเวศวิทยา 1. นิเวศวิทยาน้ำจืด 2. นิเวศวิทยานบก 3. นิเวศวิทยาน้ำกร่อยและน้ำทะเล	สวผ.

ลำดับที่	เรื่อง	กอง/สำนัก เจ้าของเรื่อง
19.	กฎหมาย ระเบียบ แนวทางในการจัดทำและพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงแรม อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารขนาดใหญ่ จัดสรรที่ดิน และสถานพยาบาล	สวผ.
20.	คู่มือ เทคโนโลยีในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการอุตสาหกรรม โครงการอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า โครงการอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ โครงการอุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ โครงการอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน	สวผ.
21.	โครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่จังหวัดสระบุรี 1. คู่มือ ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการประเภทเหมืองแร่หินปูนและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	สวผ.
22.	โครงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครราชสีมา) 1. คู่มือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการประเภทเยื่อกระดาษ/โรงงานน้ำตาล	สวผ.
23.	โครงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (จังหวัดสมุทรปราการ) 1. คู่มือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการท่าเทียบเรือขนาดมากกว่า 500 ตันกรอส 2. คู่มือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการประเภทนิคมอุตสาหกรรม	สวผ.
24.	โครงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงาน เรื่อง การวางระบบติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมในรายงาน 1. คู่มือ แนวทางการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาประเภทอุตสาหกรรมที่จัดทำรายงาน	สวผ.
25.	โครงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการที่จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 1. คู่มือ แนวทางติดตามตรวจสอบโครงการจัดสรรที่ดิน อาคารชุดพักอาศัย อาคารอยู่อาศัยรวม สถานที่พักตากอากาศ โรงแรม และโรงพยาบาล	สวผ.
26.	คู่มือประชาชน ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย	สวผ.
27.	แนวทางการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย	สวผ.
28.	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment Report of Industrial and Industrial Estate Projects	สวผ.
29.	Minimum Requirement for Preparing Environmental Impact Assessment Report of Housing, Community Service, Hotel and Resort Facilities Projects	สวผ.
30.	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment Report of Hospital and Medical Clinic Project	สวผ.

ลำดับที่	เรื่อง	กอง/สำนัก เจ้าของเรื่อง
31.	Guideline for Environmental Impact Assessment Dam & Reservoir Project	สวผ.
32.	Guideline for Preparing Environmental Impact Assessment Report of Housing, Community Service, Hotel and Resort Facilities Projects	สวผ.
33.	จดหมายข่าวกองทุนสิ่งแวดล้อม (รายไตรมาส)	สกส.
34.	เอกสารกองทุนสิ่งแวดล้อม (ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	สกส.
35.	Checklist of Amphibians and Reptiles in Thailand	สลช.
36.	ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity)	สลช.
37.	รายงานการประชุม เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพกับการจัดปัญหาความยากจน	สลช.
38.	รายงานการประชุม เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าไม้	สลช.
39.	ความหลากหลายทางชีวภาพโลกทำอะไรบ้างและเราจะทำอะไร	สลช.
40.	หนังสือขอขออนุญาตว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (เล่ม 2)	สลช.
41.	รู้จัก...สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สลก.
42.	ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2547	กชพ.
43.	แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการให้เอกชนเข้าดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในประเทศไทย	กชพ.

คำอธิบายคำย่อ

- กอส. = กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
- กตป. = กองติดตามประเมินผล
- สวผ. = สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- สกส. = สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม
- สลช. = สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ
- กชพ. = กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
- สลก. = สำนักงานเลขานุการกรม

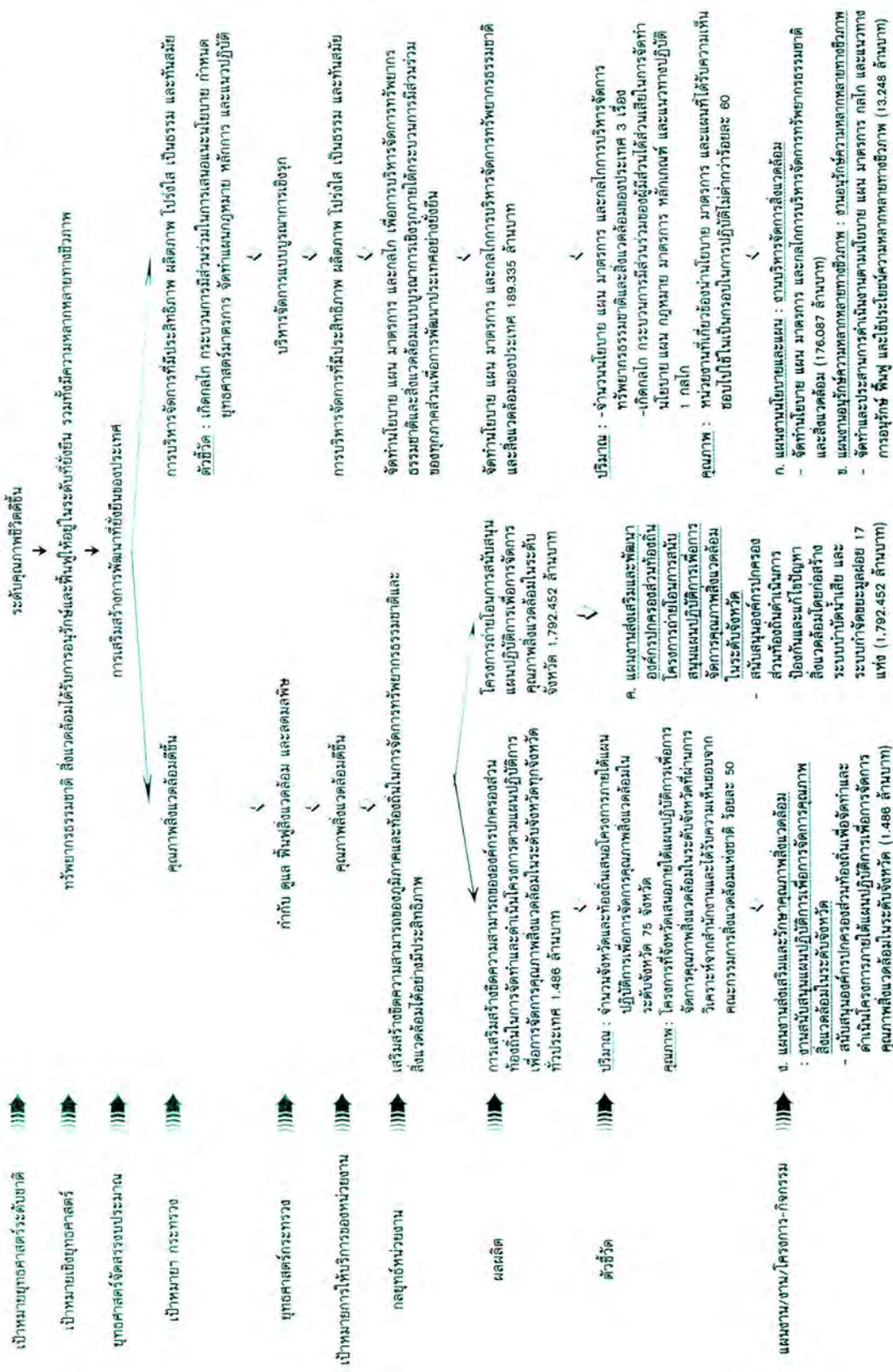
ภาคผนวก

หน้าว่าง

แผนภูมิความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (งบประมาณตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 1.983.273 ล้านบาท)

ภาคผนวก 2

แผนภูมิความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (งบประมาณรายจ่ายประจำปีประมาณ พ.ศ. 2548 2,229,324 ล้านบาท)

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา จัดการ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์กระทรวง

ข้อ 5 สร้างเครือข่ายพันธมิตรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน

ให้มีนโยบาย แผน มาตรการ และกลไก ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศไทยมีความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์หน่วยงาน

กลยุทธ์การจัดการด้านนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

- จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย
- พัฒนากลไกและกระบวนการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามนโยบาย แผน มาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบบริหารภายในองค์กร และการพัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและมุ่งผลสัมฤทธิ์ในระดับสากล

ผลผลิต/โครงการ

การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (175,231 ล้านบาท)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : จำนวนนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย 8 เรื่อง
เชิงคุณภาพ : นโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ภาคีเข้ามามีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

แผนงาน/งาน/โครงการ-กิจกรรม

แผนงานนโยบายและแผน : งานบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
กิจกรรม 1 จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (16,200 ล้านบาท)
กิจกรรม 2 จัดทำและประเมินการดำเนินงานนโยบาย แผน มาตรการ กลไก และแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพ (13,862 ล้านบาท)
กิจกรรม 3 การพัฒนาชุมชนภาคีอาสาสมัคร (16,200 ล้านบาท)

เชิงปริมาณ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนดำเนินการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย 19 แห่ง และก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย 10 แห่ง
 เชิงคุณภาพ : ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถทดลองเดินระบบได้ 7 แห่ง

แผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : โครงการภายใต้การสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
กิจกรรม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างสิ่งแวดล้อม โดยก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอย (2,392,840 ล้านบาท)

นามสงเคราะห์

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ ส่วนกลาง 0-2279-7180-9, 0-2271-4232-8

โทรสาร ส่วนกลาง 0-2271-3226

<http://www.onep.go.th>

นางนิตสาร ไหมศรีรัตน์

เลขานุการ

โทร 0-2298-6042

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 100, 101

โทรสาร 0-2298-6044

e-mail : nisakorn@onep.go.th

นายวิรัตน์ ชาวอุบลรัตน์

รองเลขานุการ

โทร 0-2298-6041

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 102, 111

โทรสาร 0-2279-0130

e-mail :

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวางแผนสิ่งแวดล้อม

นางประเสริฐสุข จามรมาน

โทร 0-2270-1757

โทรสาร 0-2298-6063

e-mail : psertsuk@onep.go.th

หน่วยตรวจสอบภายใน

หัวหน้าหน่วย : นางจินตนา เหลืองวิไลย์

โทร 0-2270-1638 , 0-2278-5466

โทรสาร

e-mail :

กลุ่มงานนิติการ

ผู้อำนวยการกลุ่มงาน : นายสุทธิศักดิ์ ภัทรมานะวงศ์

โทร 0-2298-6057

โทรสาร 0-2271-4240

e-mail :

สำนักงานเลขานุการกรม

เลขานุการกรม : นายนพดล ธิยะใจ

โทร 0-2279-3450

โทรสาร 0-2271-3226

e-mail :

ฝ่ายการคลังและพัสดุ

รักษาการหัวหน้าฝ่าย : นางจินตนา เหลืองวิไลย์

โทร 0-2270-1638

โทรสาร 0-2278-5446

e-mail :

นายเกษมสันต์ จินนวาโส

รองเลขานุการ

โทร 0-2270-1661

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 103, 101

โทรสาร 0-2279-8086

e-mail : chinnava@onep.go.th

- ว่าง -

รองเลขานุการ

โทร 0-2298-6043

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 104, 105

โทรสาร 0-2279-8086

e-mail : orpin@onep.go.th

กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางฐิตยา ทวีศักดิ์

โทร 0-2279-7132

โทรสาร 0-2279-7132

e-mail : nattiya@onep.go.th

สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

ผู้อำนวยการสำนัก : นางสิริกุล บรรพพงศ์

โทร 0-2271-3251

โทรสาร 0-2271-3251

e-mail : sirikb@yahoo.com

งานสารบรรณ

หัวหน้างาน : นายสมจิตร์ ปานอินทร์

โทร 0-2279-3450

โทรสาร 0-2271-3226

e-mail :

ฝ่ายการเจ้าหน้าที่

หัวหน้าฝ่าย : นายประสิทธิ์ เขียวราช

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 146

โทรสาร 0-2271-3226

e-mail :

ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวก

หัวหน้าฝ่าย : นางเพ็ญศรี ติระแพทย์
โทร 0-2279-7180 ต่อ 125
โทรสาร 0-2298-6044
e-mail : pensril@onep.go.th

ฝ่ายแผนงาน

หัวหน้าฝ่าย : นางณัฐยา ลากเลิศสุข
โทร 0-2279-7132
โทรสาร 0-2279-7132
e-mail : nattiya@onep.go.th

กองติดตามประเมินผล

ผู้อำนวยการกอง : นางดวงมาลัย สิมธวนิช
โทร 0-2298-6054
โทรสาร 0-2298-6153
e-mail : duangmal@onep.go.th

กลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางพรทิพย์ จัยสิน
โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 271
โทรสาร 0-2298-6153
e-mail : pomtip@onep.go.th

กลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางสาวสุภาณี นาชัยสิทธิ์
โทร 0-2279-8747
โทรสาร 0-2298-6153
e-mail : suyanee@onep.go.th

กองบริหารจัดการที่ดิน

ผู้อำนวยการกอง : นายสมชาย ศิริสมฤทัย
โทร 0-2271-4322
โทรสาร 0-2298-6083
e-mail : Somchai.s@onep.go.th

กลุ่มงานวิเคราะห์การบริหารจัดการที่ดิน

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางพวงทิพย์ โหมตศิริฎ
โทร 0-2298-6154
โทรสาร 0-2298-6083
e-mail : Puangthip@onep.go.th

กลุ่มงานสงวนหวงห้ามและจัดที่ดิน

รักษาการหัวหน้ากลุ่มงาน : นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์
โทร 0-2298-6154
โทรสาร 0-2298-6083
e-mail : Jurairat@onep.go.th

กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการกอง : นายสันติ บุญประคับ
โทร 0-2298-6062
โทรสาร 0-2279-8088
e-mail :

กลุ่มงานประสาน 1

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายสมชาย ตะสิงห์ชะ
โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 217
โทรสาร 0-2279-8088
e-mail : somchai@onep.go.th

งานประชาสัมพันธ์

หัวหน้างาน : นางกฤษณา อัครวิมลนันท์
โทร 0-2271-3490
โทรสาร 0-2271-3226
e-mail : kritsana@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสุภาภรณ์ มณีโชติ
โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 273
โทรสาร 0-2298-6153
e-mail : supaporn.su@onep.go.th

กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางกานดา ปิยจันทร์
โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 291
โทรสาร 0-2298-6153
e-mail : ganda@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางวันทนี จำปาทอง
โทร 0-2298-6154
โทรสาร 0-2298-6083
e-mail : Vantanee@onep.go.th

กลุ่มงานจัดที่ดินของทบวงการเมือง

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์
โทร 0-2298-6154
โทรสาร 0-2298-6083
e-mail : Jurairat@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสุพัชรา คล้ายขำ
โทร 0-2279-5202
โทรสาร 0-2279-8088
e-mail :

กลุ่มงานประสาน 2

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายธีระ จันทร์เพชร
โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 229
โทรสาร 0-2279-9182
e-mail :

กลุ่มงานประสาน 3

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายสมศักดิ์ บุญดาว
 โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 238
 โทรสาร 0-2279-8088
 e-mail : somsak@onep.go.th

กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

ผู้อำนวยการกอง : นางอุษา เกียรติชัยพัฒนา
 โทร 0-2298-8090
 โทรสาร 0-2270-1758
 e-mail : usa@onep.go.th

กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมชุมชน

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายประยูร จิรโสภณ
 โทร 0-2279-2398
 โทรสาร 0-2279-2398
 e-mail : prayoon@onep.go.th

กลุ่มงานพื้นที่เฉพาะ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายวีรนิต ฐานสุพร
 โทร 0-2298-8050
 โทรสาร 0-2298-8050
 e-mail :

กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

รักษาการผู้อำนวยการกอง : นางประเสริฐสุข จามรมาน
 โทร 0-2270-1757
 โทรสาร 0-2298-8063
 e-mail : psertsuk@onep.go.th

กลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายปรามโกทย์ นิลถนอม
 โทร 0-2298-8046
 โทรสาร 02298-8063
 e-mail :

กลุ่มงานคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางกิตติมา ยินเจริญ
 โทร 0-2298-5473
 โทรสาร 0-2298-8063
 e-mail :

สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนักงาน : นางจินตนา ทวีมา
 โทร 0-2279-8087
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail : chintana@onep.go.th

กลุ่มงานนโยบายและแผนการบริหารกองทุน

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางวงรณา มูลคำ
 โทร 0-2298-8048-9
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail : wanna@onep.go.th

กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายฉลอง ดิสริ
 โทร 0-2298-8048-9
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail : ditsri@hotmail.com

กลุ่มงานประสาน 4

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายนวรรณ์ ไกรพานนท์
 โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 236
 โทรสาร 0-2279-8088
 e-mail : nawarat@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสาวสุภาภร ปรากฏชื่อ
 โทร 0-2298-8052
 โทรสาร 0-2270-1758
 e-mail :

กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางสุพิศพร บุณนาค
 โทร 0-2298-8051
 โทรสาร 0-2298-8051
 e-mail : supitporn@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางประพิ ชำนาญช่าง
 โทร 0-2270-1757
 โทรสาร 0-2298-8063
 e-mail :

กลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางรัชติ ศรีประพัทธ์
 โทร 0-2298-8047
 โทรสาร 0-2298-8063
 e-mail :

กลุ่มงานประสานเครือข่ายและพัฒนางองค์กร

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางมาลินี สราวุฒินัย
 โทร 0-2298-5473
 โทรสาร 0-2298-8063
 e-mail :

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสาวสุรีย์พร ปรากฏชื่อ
 โทร 0-2279-8087
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail :

กลุ่มงานวิชาการ

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางสาวจิตติมา จิตติประวัต
 โทร 0-2298-8048-9
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail : thitipravat@hotmail.com

กลุ่มงานอำนวยความสะดวกคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

หัวหน้ากลุ่มงาน : นางอรวรรณ สุขพุ่ม
 โทร 0-2298-8048-9
 โทรสาร 0-2271-4239
 e-mail : orawansukpum@hotmail.com

กลุ่มงานติดตามและประเมินผล

หัวหน้ากลุ่มงาน : นายเสกสิทธิ์ ภูคำมี

โทร 0-2298-6048-9

โทรสาร 0-2271-4239

e-mail : seksit@onep.go.th

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสำนักงาน : นางนิตานา สติรกุล

โทร 0-2279-8757

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail : nisanat@onep.go.th

กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

หัวหน้ากลุ่ม : นายวรพล จันทร์งาม

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 283

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail : worapon24@hotmail.com

กลุ่มวิเคราะห์และประสานแผนปฏิบัติการ

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวชิตชนก พุทธประเสริฐ

โทร 0-2278-5468 ต่อ 15, 16

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail :

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนัก : นายชนินทร์ ทองธรรมชาติ

โทร 0-2298-6059, 0-2271-4232-8 ต่อ 147

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail : chanin.t@onep.go.th

กลุ่มเหมืองแร่และปิโตรเลียม

หัวหน้ากลุ่ม : นายปองศักดิ์ วงษ์พงษ์

โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 184

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail : pongsakwong@hotmail.com

กลุ่มอุตสาหกรรม

หัวหน้ากลุ่ม : นายดำรงค์ เครือโพธิ์กุล

โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 149

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail :

กลุ่มพัฒนาแหล่งน้ำและเกษตรกรรม

หัวหน้ากลุ่ม : นายกิตติ ตันหัน

โทร 0-2298-6055

โทรสาร 0-2298-6055

e-mail : k_tanhan@yahoo.com

กลุ่มพัฒนาระบบและติดตามตรวจสอบผลกระทบ**สิ่งแวดล้อม**

หัวหน้ากลุ่ม : นายสนธิ คชวัฒน์

โทร 0-2279-4765

โทรสาร 0-2271-3546

e-mail : k_sonti@hotmail.com

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางอุไรวรรณ ธาระวานิช

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 197

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail : tawan@onep.go.th

กลุ่มนโยบายและแผน

หัวหน้ากลุ่ม : นางรวิวรรณ ภูริเดช

โทร 0-2279-2792 ต่อ 263, 266

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail :

กลุ่มวิเคราะห์มาตรการ

หัวหน้ากลุ่ม : นางอารีย์ วัฒนา ทุมมาเกิด

โทร 0-2279-7180-9 ต่อ 192

โทรสาร 0-2298-6060

e-mail : areewat@onep.go.th

งานธุรการ

หัวหน้างาน : นางสุปราณี แดงไทย

โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 150

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail :

กลุ่มคมนาคม

หัวหน้ากลุ่ม : นางอุษณีย์ สีวาวุฒ

โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 121

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail : usaneeiwawut@hotmail.com

กลุ่มโครงการบริการชุมชนและที่พักอาศัย

หัวหน้ากลุ่ม : นางสาวสุรี อัมราลิขิต

โทร 0-2279-2792

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail : usuree@hotmail.com

กลุ่มพลังงาน

หัวหน้ากลุ่ม : นางปิยนันท์ โสภนคณาภรณ์

โทร 0-2271-4232-8 ต่อ 153

โทรสาร 0-2278-5469

e-mail : piyananso@hotmail.com

จัดพิมพ์โดย	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2279-7180-9, 0-2271-4232-8 โทรสาร 0-2271-3226 http://www.onep.go.th พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม มีนาคม 2547
สงวนลิขสิทธิ์	2547 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
การอ้างอิง	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2547. รายงานประจำปี 2547 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรุงเทพฯ, 112 หน้า
ISBN	974-9632-82-6
ที่ปรึกษา	นางวณิ สัมพันธ์รักษ์ นางนิศากร โฆษิตรัตน์ นายเกษมสันต์ จิณณาไวโส นายวิรัตน์ ชาวอุบลัมภ์
บรรณาธิการ	นางดวงมालย์ สินธุวนิช นางพรทิพย์ จัยสิน
คณะทำงาน	นางสาวบงกช เหนือเกตุ นางสาวสุกัญญา วิศาล นายประยูร จิริโสภณ นางสุกัลยา ปันทะจักร์ นางอรวรรณ สุขพุ่ม นางสาวอรสุภาวีย์ สายเพชร นางอินทิรา เอี่ยมลจัตรา นางสาวสิตา ผลโภค นายสุจินต์ ปลอดนุ้ย นายสุรสิทธิ์ ชัยภูมิ นางธันย์ชนก เชาวน์ปัญญาพนธ์ นางกฤษณา อัครวิมลพันธ์ นางสาวสาริกา จิตตกานต์พิชัย

**สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

60/1 ซอยพืชมูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2279-7180-9, 0-2271-4232-8 โทรสาร 0-2271-3226

www.onep.go.th